

538.

Na osnovu člana 14 Zakona o eksproprijaciji („Službeni list RCG”, br. 55/00, 12/02 i 28/06 i Službeni list CG”, br. 21/08, 30/17, 75/18, 33/24 i 53/25), Vlada Crne Gore, na sjednici od 12. februara 2026. godine, donijela je

ODLUKU

O IZMJENI ODLUKE O UTVRĐIVANJU JAVNOG INTERESA ZA NEPOTPUNU EKSPROPRIJACIJU RADI IZGRADNJE ELEKTRO ENERGETSKE I PUTNE INFRASTRUKTURE U OPŠTINI ŠAVNIK I OPŠTINI NIKŠIĆ

Član 1

U Odluci o utvrđivanju javnog interesa za nepotpunu eksproprijaciju radi izgradnje elektro energetske i putne infrastrukture u Opštini Šavnik i Opštini Nikšić („Službeni list CG”, broj 1/26) član 1 mijenja se i glasi:

„Utvrdjuje se javni interes za nepotpunu eksproprijaciju nepokretnosti u Opštini Šavnik i Opštini Nikšić i to:

OPŠTINA ŠAVNIK

KO GORNJA BIJELA

- dio katastarske parcele broj 1301, u površini od 166 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 213 kao svojina Šobić Vuk Božidar; Šobić Vuk Božo, Šobić Vuk Milan, Šobić Ranko Steva, Šobić Vuk Milan i Šobić Mina Zdravko;

- dio katastarske parcele broj 1312, u površini od 162 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 213 kao susvojina Šobić Vuk Božo, Šobić Vuk Milan, Šobić Ranko Steva, Šobić Vuk Milan i Šobić Mina Zdravko;

- dio katastarske parcele broj 1373, u površini od 852 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 254 kao su susvojina Zorić Milosav Ratko (42700/106773);

- dio katastarske parcele 1099, u površini od 355 m², po kulturi pašnjak 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj 46 kao svojina Zorić Leka Ljubiša; Zorić Milica, Zorić Leka Novak, Zorić Ratko Predrag i Zorić Nenad;

- dio katastarske parcele 1419, u površini od 589 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 46, kao susvojina Zorić Leka Ljubiša, Zorić Milica, Zorić Leka Novak, Zorić Ratko Predrag i Zorić Nenad;

- dio katastarske parcele 1431, u površini od 684 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 61, kao svojina Zorić Radoman Saša, Zorić Jović Slobodan, Zorić Blagota, Zorić Dragan i Zorić Radoman Veselin;

- dio katastarske parcele 1096, u površini od 1998 m², po kulturi pašnjak 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Zorić Jovan Dragan; Zorić Radoman Saša, Zorić Jović Slobodan, Zorić Blagota i Zorić Radoman Veselin;

- dio katastarske parcele 1095, u površini od 402 m², po kulturi krš, kamenjar, upisan u list nepokretnosti broj 61 kao svojina Zorić Radoman Saša, Zorić Jović Slobodan i Zorić Radoman Veselin; Zorić Radoman Saša, Zorić Jović Slobodan i Zorić Radoman Veselin;

- dio katastarske parcele 1019, u površini od 121 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 261 kao svojina Jeftić Vladimir Milka ud Mirčete;

- dio katastarske parcele 1091, u površini od 35 m², po kulturi krš, kamenjar, upisan u list nepokretnosti broj 8 kao svojina Vuković Milenko Aleksandar, Vuković Milenko Aleksandra, Vuković Miloš Branko; Vuković Branko Miklojka, Vuković Branko Mirko;

KO KOMARNICA

- dio katastarske parcele broj 946, u površini od 900 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 167 kao svojina Savović Milorad Milivoje, Savović Milorad Miodrag; Jovanović Milorad Miodrag i Savović Milorad Svetlana, Jovanović Snežana;

- dio katastarske parcele broj 950, u površini od 292 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 136 kao svojina Mandić - Projkoski Daliborka; Tomić Miloš Darinka, Mandić Dragan Dragan, Bajović Miloš Dunja, Mandić Jovan, Mandić Krsto; Mandić Miloš, Malović Milinko Miomir, Brajović Slavka; Malović Milinko Vidoje, Čapo Marjana, Jandrić Vladimir Slavka, Malović Ljubomir Sreten;

- dio katastarske parcele broj 951, u površini od 1279 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 136 kao svojina Mandić - Projkoski Daliborka; Tomić Miloš Darinka, Mandić Dragan Dragan, Bajović Miloš Dunja, Mandić Jovan, Mandić Krsto; Mandić Miloš, Malović Milinko Miomir, Brajović Slavka; Malović Milinko Vidoje, Čapo Marjana, Jandrić Vladimir Slavka, Malović Ljubomir Sreten;

KO MALINSKO

- dio katastarske parcele 485, u površini od 5361 m², po kulturi livada 8.klase, upisan u list nepokretnosti broj 3 kao svojina Aleksić Vuksan Balša;

- dio katastarske parcele 1679, u površini od 5070 m², po kulturi livada 8.klase, upisan u list nepokretnosti broj kao susvojina Petrušić Ilija Draginja; Petrušić Ilija Mirčeta; Petrušić Ilija Mlađen; Petrušić Ilija Radosav i Petrušić Ilija Slobodan;

- dio katastarske parcele 1670, u površini od 3867 m², po kulturi livada 8.klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Petrušić Ilija Draginja; Petrušić Ilija Mirčeta; Petrušić Ilija Mlađen; Petrušić Ilija Radosav i Petrušić Ilija Slobodan;

- dio katastarske parcele 1938, u površini od 163 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 146 kao svojina Lopusina Isailo Milka;

- dio katastarske parcele 1857, u površini od 154 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti 146 broj kao svojina Lopusina Isailo Milka;

- dio katastarske parcele 1861, u površini od 644 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 264 kao svojina Trebješanin Radoica Miljan, Trebješanin Momir Suzana i Trebješanin Momir Vesko;

- dio katastarske parcele 1934, u površini od 307 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 211 kao svojina Petrušić Ilija Draginja; Petrušić Ilija Mirčeta; Petrušić Ilija Mlađen; Petrušić Ilija Radosav i Petrušić Ilija Slobodan;

- dio katastarske parcele 655, u površini od 3303 m², po kulturi pašnjak 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj 1 kao svojina Mujović ud Đuro Darinka, Aleksić Aleksa Darko i Aleksić Đuro Rajko;

- dio katastarske parcele 1770, u površini od 1198 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 76 kao svojina Gvozdrenović Veselin Miljan;

- dio katastarske parcele 1798, u površini od 174 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 148 kao svojina Lopusina Julka, Lopusina Radomir Gordana, Bečković Novak; Gajović Radovan;

- dio katastarske parcele 1865, u površini od 1172 m², po kulturi livada 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj 67 kao svojina Vujačić Petar Danilo; Vujačić Vuk Ljubica; Vujačić Petar Neško; Zlatković Petar Stanica; Vujačić Petar Radovan;

- dio katastarske parcele 1929/3, u površini od 667 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 190 kao svojina Perošević Radisav Rajko;

- dio katastarske parcele 1795, u površini od 2286 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 167 kao svojina Aleksić ud Krsta Rosa;

- dio katastarske parcele 486/1, u površini od 2557 m², po kulturi šume 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj 3 kao svojina Aleksić Vuksan Balša;

KO DONJA BIJELA

- dio katastarske parcele 1923, u površini od 103 m², po kulturi livada 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj 166 kao svojina Nenezić Anđa; Nenezić Novo Rosanda; Nenezić Milivoje Slobodan; Nenezić Milivoje Stevan; Nenezić Milivoje Svetozar; Nenezić Milivoje Đorđije; Nenezić Mileva ud. Milivoja;

- dio katastarske parcele 1908/3, u površini od 93 m², po kulturi livada 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Nenezić Anđa; Nenezić Novo Rosanda; Nenezić Milivoje Slobodan; Nenezić Milivoje Stevan; Nenezić Milivoje Svetozar; Nenezić Milivoje Đorđije; Nenezić Mileva ud. Milivoja;

- dio katastarske parcele 1986, u površini od 121 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Nenezić Anđa; Nenezić Novo Rosanda; Nenezić Milivoje Slobodan; Nenezić Milivoje Stevan; Nenezić Milivoje Svetozar; Nenezić Milivoje Đorđije; Nenezić Mileva ud. Milivoja;

- dio katastarske parcele 1891, u površini od 150 m², po kulturi livada 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj 101 kao svojina Knežević Vukosav Branislavka; Knežević Vidoje Ivana, Knežević Milutin Miodrag; Knežević Jovan Olivera i Knežević Jovan Vladimir;

- dio katastarske parcele 1993, u površini od 146 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Knežević Vukosav Branislavka; Knežević Vidoje Ivana, Knežević Milutin Miodrag; Knežević Jovan Olivera i Knežević Jovan Vladimir;

- dio katastarske parcele 1874, u površini od 65 m², po kulturi livada 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj 66 kao svojina Đikanović Milivoje Jovan; Đikanović Milivoje Mihailo; Đikanović Milivoje Njegovan;

- dio katastarske parcele 2006, u površini od 55 m², po kulturi livada 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Đikanović Milivoje Jovan, Đikanović Milivoje Mihailo, Đikanović Milivoje Njegovan;

- dio katastarske parcele 1855, u površini od 114 m², po kulturi livada 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj 104 kao svojina Mijušković Milovan Dušan; Mijušković Milovan Radovan;

- dio katastarske parcele 2019, u površini od 115 m², po kulturi livada 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Mijušković Milovan Dušan; Mijušković Milovan Radovan;

- dio katastarske parcele 1836, u površini od 104 m², po kulturi livada 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj 283 kao svojina Simović Savo Mikonja;

- dio katastarske parcele 2035, u površini od 110 m², po kulturi livada 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Simović Savo Mikonja;

- dio katastarske parcele 1832, u površini od 95 m², po kulturi livada 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj 338 kao svojina Janjušević Milivoje Željko; Janjušević Milivoje Mirko Janjušević Milivoje Rajko;

- dio katastarske parcele 2038, u površini od 130 m², po kulturi livada 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Janjušević Milivoje Željko; Janjušević Milivoje Mirko Janjušević Milivoje Rajko;

- dio katastarske parcele 1801, u površini od 173 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 138 kao svojina Nenezić Joka ud. Dragiše;

- dio katastarske parcele 2053, u površini od 219 m², po kulturi livada 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj 138 kao svojina Nenezić Joka ud. Dragiše;

- dio katastarske parcele 2027, u površini od 90 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 90 kao svojina Janjušević Milivoje Mirko;

- dio katastarske parcele 1845, u površini od 101 m², po kulturi livada 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj 90 kao svojina Janjušević Milivoje Mirko;

- dio katastarske parcele 47, u površini od 151 m², po kulturi šume 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj 341 kao svojina Đurović Miloš Dragoljub; Djurović Miloš Petar;

- dio katastarske parcele 51, u površini od 2490 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Đurović Miloš Dragoljub; Djurović Miloš Petar;
- dio katastarske parcele 52, u površini od 1287 m², po kulturi šume 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Đurović Miloš Dragoljub; Djurović Miloš Petar;
- dio katastarske parcele 62, u površini od 1072 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Đurović Miloš Dragoljub; Djurović Miloš Petar;
- dio katastarske parcele 60, u površini od 323 m², po kulturi šume 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Đurović Miloš Dragoljub; Djurović Miloš Petar;
- dio katastarske parcele 224, u površini od 1068 m², po kulturi pašnjak 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj 21 kao svojina Vulović Momir Marko; Vulović Živko Miodrag;
- dio katastarske parcele 225, u površini od 2586 m², po kulturi pašnjak 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Vulović Momir Marko Vulović Živko Miodrag; Vulović Momir Vuk; Vulović Živko Predrag;
- dio katastarske parcele 199, u površini od 647 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 181 kao svojina Nenezić Milun Mihailo;
- dio katastarske parcele 133, u površini od 30 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 149 kao svojina Nenezić Kostadin Aleksandar; Nenezić Jovo Mileva; Nenezić Borislav Miljan; Nenezić Jovan Tomislav;
- dio katastarske parcele 129, u površini od 349 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 166 kao svojina Nenezić Anđa; Nenezić Mileva ud. Milivoja; Nenezić Novo Rosanda; Nenezić Milivoje Slobodan; Nenezić Novo Rosanda;
- dio katastarske parcele 130, u površini od 15 m², po kulturi livada 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Nenezić Mileva ud. Milivoja; Nenezić Milivoje Stevan; Nenezić Milivoje Svetozar; Nenezić Milivoje Đorđije;
- dio katastarske parcele 131, u površini od 35 m², po kulturi šume 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Nenezić Novo Rosanda; Nenezić Mileva ud. Milivoja; Nenezić Milivoje Stevan; Nenezić Milivoje Svetozar; Nenezić Milivoje Đorđije;

KO DUŽI

- dio katastarske parcele 2517, u površini od 345 m², po kulturi šume 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj 261 kao svojina Mašić Radovan Božana;
- dio katastarske parcele 2516, u površini od 435 m², po kulturi livada 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Mašić Radovan Božana;
- dio katastarske parcele 2529, u površini od 516 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 180 kao svojina Petković Milivoje Željko; Mandić Milorad Aleksandar;
- dio katastarske parcele 1590, u površini od 1582 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Petković Milivoje Željko, Mandić Milorad Aleksandar;
- dio katastarske parcele 1589, u površini od 4551 m², po kulturi šume 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Petković Milivoje Željko i Mandić Milorad Aleksandar;
- dio katastarske parcele 2522, u površini od 1297 m², po kulturi šume 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj 138 kao svojina Malović Jefto Božo;
- dio katastarske parcele 2556, u površini od 52 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Malović Jefto Božo;
- dio katastarske parcele 2519, u površini od 183 m², po kulturi livada 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Malović Jefto Božo;
- dio katastarske parcele 2501, u površini od 431 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Malović Jefto Božo;
- dio katastarske parcele 2520/1, u površini od 300 m², po kulturi pašnjak 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Malović Jefto Božo;

- dio katastarske parcele 2537, u površini od 1183 m², po kulturi livada 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj 6 kao svojina Vilotijević Veljko Ratko;
- dio katastarske parcele 2538, u površini od 528 m², po kulturi pašnjak 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj 6 kao svojina Vilotijević Veljko Ratko;
- dio katastarske parcele 2536, u površini od 215 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 6 kao svojina Vilotijević Veljko Ratko;
- dio katastarske parcele 2540, u površini od 1485 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 165 kao svojina Malović Petrašin Željko;
- dio katastarske parcele 2542, u površini od 1667 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 189 kao svojina Mašić Vukašin Branko;
- dio katastarske parcele 2478, u površini od 335 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 225 kao svojina Pavićević Blagoslav Zoran;
- dio katastarske parcele 2479, u površini od 38 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 225 kao svojina Pavićević Blagoslav Zoran;
- dio katastarske parcele 2475, u površini od 707 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 167 kao svojina Malović Radisav Ratko;
- dio katastarske parcele 2134, u površini od 694 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 153 kao svojina Malović Mirčeta Dragomir i Malović Milutin;
- dio katastarske parcele 2135, u površini od 117 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Malović Mirčeta Dragomir i Malović Danko Milutin;
- dio katastarske parcele 1808, u površini od 68 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 161 kao svojina Malović Pero Velizar;
- dio katastarske parcele 1474, u površini od 2105 m², po kulturi šume 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj 350 kao suvojina Mandić Jovan; Čapo Marjana; Mandić Miloš;
- dio katastarske parcele 1475, u površini od 3170 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 351 kao svojina Mandić Jovan; Čapo Marjana, Mandić Miloš;
- dio katastarske parcele 2115, u površini od 183 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 154 kao svojina Malović Momir Darka;
- dio katastarske parcele 2116, u površini od 126 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Malović Momir Darka;
- dio katastarske parcele 1563, u površini od 601 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 324 kao svojina Mandić Čedomir Vesko;
- dio katastarske parcele 1562, u površini od 1336 m², po kulturi šume 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 324 kao svojina Mandić Čedomir Vesko;
- dio katastarske parcele 1746, u površini od 3464 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 339 kao svojina Vilotijević Uglješa Vojislav;
- dio katastarske parcele 1750, u površini od 3309 m² po kulturi šume 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj 339 kao svojina Vilotijević Uglješa Vojislav;
- dio katastarske parcele 1775, u površini od 2690 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 241 kao svojina Pavićević Gledo Krsto;

KO PETNJICA

- dio katastarske parcele 1181, u površini od 1233 m², po kulturi šume 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 81 kao svojina Popović Zoran Aleksandar; Karadžić Đuro Darinka; Popović Zoran Ivana; Popović Marko Slavko;
- dio katastarske parcele 1209, u površini od 148 m², po kulturi šume 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 260 kao svojina Tomić Radivoje Žarko;
- dio katastarske parcele 1208, u površini od 205 m², po kulturi livada 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj 260 kao svojina Tomić Radivoje Žarko;

- dio katastarske parcele 1189, u površini od 2060 m², po kulturi šume 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 248 kao svojina Tomić Damjan Grozdana;
- dio katastarske parcele 1190, u površini od 87 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 248 kao svojina Tomić Damjan Grozdana;
- dio katastarske parcele 1191, u površini od 3233 m², po kulturi šume 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj 248 kao svojina Tomić Damjan Grozdana;
- dio katastarske parcele 1193, u površini od 1045 m², po kulturi livada 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj 248 kao svojina Tomić Damjan Grozdana;
- dio katastarske parcele 1206, u površini od 1210 m², po kulturi livada 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj 55 kao svojina Jegdić Jovan Ljubo;
- dio katastarske parcele 1196, u površini od 1529 m², po kulturi livada 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj 55 kao svojina Jegdić Jovan Ljubo;
- dio katastarske parcele 1197, u površini od 119 m², po kulturi šume 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 55 kao svojina Jegdić Jovan Ljubo;
- dio katastarske parcele 1198, u površini od 1349 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 55 kao svojina Jegdić Jovan Ljubo;
- dio katastarske parcele 1194, u površini od 1657 m², po kulturi šume 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj 243 kao svojina Seratlić Branko Darko; Terzić Branko Pavica;
- dio katastarske parcele 1195, u površini od 1854 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Terzić Branko Pavica; Seratlić Branko Darko;
- dio katastarske parcele 1509, u površini od 2184 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 248 kao svojina Tomić Vojin Pavle; Tomić Petrašin Zdravko;
- dio katastarske parcele 1514, u površini od 6742 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Tomić Petrašin Zdravko; Tomić Vojin Pavle;
- dio katastarske parcele 1517, u površini od 3526 m², po kulturi pašnjak 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 22 kao svojina Zarubica Tripko Filip; Zarubica Djordjije Jakov; Zarubica Obrad Predrag Zarubica Đorđije Ćirilo;

KO POŠĆENJE

- dio katastarske parcele 35, u površini od 1053 m², po kulturi šume 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 23 kao svojina Vuković Filip Jasminka;
- dio katastarske parcele 36, u površini od 1646 m², po kulturi dvorište, upisan u list nepokretnosti broj 23 kao svojina Vuković Filip Jasminka;
- dio katastarske parcele 27/1, u površini od 2 m², po kulturi krš, kamenjar, upisan u list nepokretnosti broj 23 kao svojina Golović Vladislav Ikonija; Golović Lazar Mijomir, Golović Vladislav Milica, Golović Lazar Milivoje, Golović Lazar Mian;
- dio katastarske parcele 25, u površini od 347 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 35 kao svojina Golović Vladislav Ikonija; Golović Lazar Mijomir, Golović Vladislav Milica, Golović Lazar Milivoje, Golović Lazar Mian;

KO MILOŠEVIĆI

- dio katastarske parcele 1300, u površini od 1701 m², po kulturi njiva 8. klase, upisan u list nepokretnosti broj 17 kao svojina Vukićević Đoko Perko;
- dio katastarske parcele 1319, u površini od 608 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Vukićević Đoko Perko;
- dio katastarske parcele 1306, u površini od 11 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 274 kao svojina Nenezić Jovanka ud. Dragutina;
- dio katastarske parcele 1307, u površini od 11 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Nenezić Jovanka ud. Dragutina;

- dio katastarske parcele 1311, u površini od 33 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 131 kao svojina Žižić Radomir Milivoje;

OPŠTINA NIKŠIĆ

KO ĆERANIĆA GORA

- dio katastarske parcele 50, u površini od 32 m², po kulturi pašnjak 5. klase, upisan u list nepokretnosti broj 172 kao svojina Djukanović Nedjeljko Mara;

- dio katastarske parcele 346/1, u površini od 410 m², po kulturi livada 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Djukanović Nedjeljko Mara;

- dio katastarske parcele 346/3, u površini od 128 m², po kulturi livada 6. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Djukanović Nedjeljko Mara;

- dio katastarske parcele 347/2, u površini od 6 m², po kulturi Neplodna zemljišta, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Djukanović Nedjeljko Mara;

- dio katastarske parcele 345/1, u površini od 14 m², po kulturi Neplodna zemljišta, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Djukanović Nedjeljko Mara;

- dio katastarske parcele 89, u površini od 66 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 198 kao svojina Zajović Savelja Milutin;

- dio katastarske parcele 84, u površini od 304 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Zajović Djordjije Savka;

- dio katastarske parcele 90, u površini od 89 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 984 kao svojina Lalatović Milan Ilija; Lalatović Milan Vidak;

- dio katastarske parcele 62, u površini od 1026 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 594 kao svojina Vrcan Obren Danijela; Nenezić Obren Danilo; Nenezić Milun Mihailo; Nenezić Milun Novica; Nenezić Dušan Zorka;

- dio katastarske parcele 263, u površini od 512 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 594 kao svojina Vrcan Obren Danijela; Nenezić Obren Danilo; Nenezić Milun Mihailo; Nenezić Milun Novica; Nenezić Dušan Zorka;

- dio katastarske parcele 70, u površini od 451 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 594 kao svojina Vrcan Obren Danijela; Nenezić Obren Danilo; Nenezić Milun Mihailo; Nenezić Milun Novica; Nenezić Dušan Zorka;

- dio katastarske parcele 261, u površini od 112 m², po kulturi pašnjak 5. klase, upisan u list nepokretnosti broj 594 kao svojina Vrcan Obren Danijela; Nenezić Obren Danilo; Nenezić Milun Mihailo; Nenezić Milun Novica; Nenezić Dušan Zorka;

- dio katastarske parcele 97, u površini od 172 m², po kulturi pašnjak 5. klase, upisan u list nepokretnosti broj 594 kao svojina Vrcan Obren Danijela; Nenezić Obren Danilo; Nenezić Milun Mihailo; Nenezić Milun Novica; Nenezić Dušan Zorka;

- dio katastarske parcele 96, u površini od 335 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 594 kao svojina Vrcan Obren Danijela; Nenezić Obren Danilo; Nenezić Milun Mihailo; Nenezić Milun Novica; Nenezić Dušan Zorka;

- dio katastarske parcele 87, u površini od 291 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 204 kao svojina Nenezić Milosav Savka;

- dio katastarske parcele 80, u površini od 260 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 748 kao svojina Mandić Milica; Ćetković Lazar Radoš; Milošević Stevan;

- dio katastarske parcele 93, u površini od 372 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 748 kao svojina Mandić Milica Ćetković Lazar Radoš; Milošević Stevan;

- dio katastarske parcele 81, u površini od 87 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 37 kao svojina Varajić Rako Milosav;

- dio katastarske parcele 92, u površini od 49 m², po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Varajić Rako Milosav;

- dio katastarske parcele 88, u površini od 98 m2, po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj kao svojina Zajović Slavka;
- dio katastarske parcele 86, u površini od 135 m2, po kulturi livada 7. klase, upisan u list nepokretnosti broj 255 kao svojina Janjušević Rade Nenad; Janjušević Radislav Radmila;
- dio katastarske parcele 117, u površini od 66 m2, po kulturi pašnjak 5. klase, upisan u list nepokretnosti broj 255 kao svojina Janjušević Rade Nenad i Janjušević Radislav Radmila.“

Član 2

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 11-011/26-292/3

Podgorica, 12. februara 2026. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
mr **Milojko Spajić**, s.r.

539.

Na osnovu člana 50 stav 4 Zakona o unutrašnjim poslovima („Službeni list CG”, br. 70/21 123/21, 3/23 i 84/24), Ministarstvo unutrašnjih poslova donijelo je

**PRAVILNIK
O IZMJENAMA PRAVILNIKA O SLUŽBENOJ
LEGITIMACIJI I SLUŽBENOJ ZNAČKI POLICIJSKOG SLUŽBENIKA**

Član 1

U Pravilniku o službenoj legitimaciji i službenoj znački policijskog službenika („Službeni list CG”, broj 125/21) član 3 mijenja se i glasi:

„Službena legitimacija je pravougaonog oblika, dimenzija 180 x 90 mm i preklapa se po sredini.

Na službenoj legitimaciji se nalazi perforacija ili metalni otvor i to na vrhu legitimacije, dimenzija 5-6 mm.

Službena legitimacija sastoji se od korica, službene značke i kartice sa identifikacionim podacima i policijskim ovlaštenjima, mjerama i radnjama (u daljem tekstu: kartica).

Korice službene legitimacije su izrađene od prirodne kože, crne boje, debljine od 1,1 do 1,2 mm.

Spoljašnja strana korica službene legitimacije ima odgovarajuće ležište u koži na koje je fiksirana službena značka (Obrazac 1).

Na spoljašnjoj strani korica službene legitimacije nalazi se metalna kopča (klipsa) izrađena od nerđajućeg čelika ili legure otporne na koroziju.”

Član 2

Član 4 mijenja se i glasi:

„Unutrašnja strana korica službene legitimacije sadrži mjesta za umetanje kartice (Obrazac 2).

Na unutrašnjem dijelu korica službene legitimacije, našivena je providna, plastična folija, dimenzija 90 x 80 mm, na ivicama obložena i prošivena kožnom lajsnom širine najmanje 3mm sa obje strane, koja je iz dva dijela i ispod koje se umeće kartica propisanog sadržaja na obje strane službene legitimacije.

Kartica je svijetloplave boje, pravougaonog oblika, dimenzija 170 x 75 mm, i izrađena je od kvalitetnog nepoderivog papira koji omogućava potreban stepen zaštite i trajnosti.

Kartica na donjoj strani u centralnom dijelu ima utisnut reljefni suvi žig grba Crne Gore, okruglog oblika, dimenzija 45 mm.

Kartica na gornjoj strani u lijevom gornjem uglu sadrži hologramsku zaštitu koja predstavlja višeslojni vizuelni element sa dinamičnim efektom, integrisan u površinu kartice koji prikazuje grb Crne Gore i serijski broj kartice.

Zaštitni elementi iz st. 4 i 5 ovog člana moraju biti izrađeni na način koji obezbjeđuje trajnost i nemogućnost falsifikovanja.

Kartica na gornjoj unutrašnjoj strani službene legitimacije sadrži nazive: „Crna Gora”, „Ministarstvo unutrašnjih poslova” i „Uprava policije”; mjesta za fotografiju dimenzija 25 x 30 mm, registarski broj, oznaku serije i serijski broj; naziv „SLUŽBENA LEGITIMACIJA” i mjesta za ime i prezime policijskog službenika kome se izdaje službena legitimacija, datum izdavanja, potpis ministra unutrašnjih poslova i pečat.

Kartica na donjoj unutrašnjoj strani službene legitimacije sadrži tekst koji glasi: „Polijska ovlašćenja, mjere i radnje su: obrada podataka o ličnosti i drugih podataka, utvrđivanje identiteta lica i istovjetnosti predmeta, pozivanje, dovođenje, privremeno ograničenje slobode kretanja, davanje upozorenja, izdavanje naređenja, upotreba tuđeg saobraćajnog sredstva ili sredstva veze, utvrđivanje prisustva alkohola i/ili psihoaktivnih supstanci u organizmu, privremeno oduzimanje, čuvanje i uništenje predmeta, traganje za licima i predmetima, zaustavljanje i pregled lica, predmeta i prevoznih sredstava, javno obećanje nagrade, snimanje na javnom mjestu, upotreba sredstava prinude, sprovođenje posebnih policijskih radnji, sprovođenje pripremnih radnji za primjenu mjera tajnog nadzora, poligrafsko testiranje, protivdiverzioni pregled, obezbjeđenje i pregled mjesta događaja, preduzimanje mjera za otklanjanje neposredne opasnosti i druga ovlašćenja propisana zakonom.”

Član 3

U obrascima 1 i 2 koji su sastavni dio ovog pravilnika poslije riječi „strana” dodaju se riječi „korice”.

Član 4

Ovaj pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 01-040/25-66404/3

Podgorica, 3. marta 2026. godine

Ministar,
Danilo Šaranović, s.r.

540.

Na osnovu člana 29 stav 3 Zakona o unutrašnjim poslovima ("Službeni list CG", br. 70/21, 123/21, 3/23 i 84/24), Ministarstvo unutrašnjih poslova donijelo je

KODEKS POLICIJSKE ETIKE

Predmet

Član 1

Ovim kodeksom uređuju se pravila o etičkom postupanju i pravila ponašanja policijskih službenika kojih su dužni da se pridržavaju u obavljanju policijskih poslova u toku i van radnog vremena.

Cilj

Član 2

Cilj ovog kodeksa je očuvanje, afirmacija i unapređenje dostojanstva i ugleda policijskih službenika kroz unapređenje zakonitog, stručnog, pravednog, savjesnog i humanog postupanja policijskih službenika i jačanje povjerenja građana u rad organa državne uprave nadležnog za unutrašnje poslove (u daljem tekstu: Ministarstvo), odnosno organizacione jedinice Ministarstva koja vrši policijske poslove (u daljem tekstu: Policija), kao i očuvanje integriteta i zaštita osnovnih prava i sloboda građana, prilikom vršenja policijskih poslova u toku i van radnog vremena.

Postupanje

Član 3

Policijski službenik postupa u skladu sa standaradima i načelima propisanim Ustavom i propisima koji se odnose na postupanje policijskih službenika, kao i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima i opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava koji su sastavni dio unutrašnjeg pravnog poretka.

Primjena kodeksa

Član 4

Kodeks policijske etike obavezuje sve policijske službenike da poštuju etička načela i pravila ponašanja u odnosu prema građanima, državnim organima, institucijama, udruženjima građana, pravnim licima, kao i u međusobnim odnosima između policijskih službenika.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 5

Izrazi koji se u ovom kodeksu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Zaštita ugleda

Član 6

Policijski službenik je dužan da policijske poslove vrši na način da ne umanjuje svoj ugled i ugled Policije u cjelini, poštuje dobre običaje i slijedi etička načela u dosljednom sprovođenju zakona.

Policijski službenik je dužan da se u toku i van radnog vremena ponaša na način da ne naruši svoj ugled i ugled Ministarstva, odnosno Policije u cjelini.

Standardi policijskog postupanja

Član 7

U vršenju policijskih poslova i primjeni policijskih ovlašćenja, policijski službenik je dužan da se pridržava standarda policijskog postupanja kojima se poštuje dostojanstvo, ugled i čast svakog lica prema kojem primjenjuje policijska ovlašćenja.

Policijski službenik preduzima sve mjere i aktivnosti koje omogućavaju licima da nesmetano i efikasno ostvare svoja ljudska prava, dok pri zakonitom ograničavanju sloboda i prava policijski službenik poštuje dostojanstvo, ugled i čast svakog lica, na način da sprečava bilo kakvo nasilje, mučenje, zlostavljanje, nečovječno postupanje i druge ponižavajuće radnje.

Policijski službenik je dužan da, na način i pod uslovima utvrđenim zakonom, preduzme nužne radnje za zaštitu života ljudi i kad mu je u vršenju tih poslova ugrožen život.

Policijski službenik je dužan da samoinicijativno pruža pomoć svakom licu koje se nalazi u opasnosti, sprečava ili suzbija radnje koje mogu da naruše javni red i mir ili da ugroze život ljudi, teritorijalni integritet i imovinu države i Ustavom utvrđen poredak.

Policijski službenik ne smije vršiti diskriminaciju i mora promovisati jednakost ne dovodeći u povlašćeni, odnosno neravnopravni položaj lica u ostvarivanju njihovih prava i obaveza.

Policijski službenik je obavezan da odbije nezakonita naređenja i da suzbije svaki oblik korupcije, poštujući lični integritet i integritet Policije, u skladu sa zakonom.

U komunikaciji sa građanima, državnim organima, nevladinim organizacijama i drugim institucijama, policijski službenik je principijelan, dosljedan, odlučan, istrajan, pravedan, stručan, pristojan i korektan.

Odbijanje poklona

Član 8

Policijski službenik u vezi sa ili prilikom vršenja policijskih poslova ne smije primati poklone i druge povlastice, osim ako se radi o protokolarnom poklonu prilikom međunarodnih posjeta ili u sličnim prilikama.

Ako je policijskom službeniku za vršenje policijskih poslova ponuđen poklon, povlastica ili druga korist dužan je da:

- odbije poklon, povlasticu ili drugu korist,
- identifikuje, po mogućnosti, lice koje mu je ponudilo poklon, povlasticu ili drugu korist,
- odmah prijavi pretpostavljenom starješini ponudu poklona, povlastice ili druge koristi,
- sačini službenu zabilješku o učinjenoj ponudi poklona, povlastice ili druge koristi.

Pozivanje na službeni položaj

Član 9

Policijski službenik ne koristi i ne poziva se na svoj službeni položaj radi sticanja povlastica, materijalne ili druge koristi.

Prilikom vršenja privatnih poslova policijski službenik ne smije koristiti službenu legitimaciju, službenu značku, oružje, drugu opremu i sredstva za vršenje policijskih poslova, niti službeni položaj koji ima u Ministarstvu, odnosno u Policiji.

Izbjegavanje sukoba interesa

Član 10

Policijski službenik ne smije se ponašati na način koji može predstavljati sukob interesa ili prepreku za uredno obavljanje policijskih poslova.

Policijski službenik je dužan neposrednom rukovodiocu, odnosno starješini organa da prijavi mogućnost sukoba interesa ili okolnosti koje mogu dovesti u pitanje njegovu objektivnost i njegov lični integritet i integritet Ministarstva, odnosno Policije.

Standardi odijevanja

Član 11

Policijski službenik vodi računa o ličnom izgledu i pazi da odijevanje bude primjereno poslu koji obavlja, odnosno vodi računa da svojim izgledom i odijevanjem ne narušava ni svoj, ni ugled Ministarstva, odnosno Policije.

Policijski službenik čija priroda i uslovi vršenja poslova to zahtijevaju, a koji u skladu sa zakonom određene policijske poslove vrši u civilnom odijelu, vodi računa da svojim ličnim izgledom i načinom odijevanja ne narušava ni svoj, ni ugled Ministarstva, odnosno Policije.

Ponašanje u javnim nastupima

Član 12

U javnim nastupima u kojima predstavlja Ministarstvo, odnosno Policiju, policijski službenik iznosi stavove Ministarstva, odnosno Policije, u skladu sa propisima, ovlaštenjima, stručnim znanjem i ovim kodeksom.

Prilikom iznošenja stavova Ministarstva, odnosno Policije i ličnih stavova policijski službenik čuva ugled Ministarstva, odnosno Policije i svoj ugled.

Prilikom sindikalnog, strukovnog ili drugog dozvoljenog oblika djelovanja, policijski službenik ne smije iznositi podatke koji bi mogli narušiti ugled Ministarstva, odnosno Policije i povjerenje građana u rad Ministarstva, odnosno Policije, osim kad te podatke, u skladu sa zakonom, dostavlja nadležnim organima ili drugim institucijama radi vršenja njihove funkcije.

Korišćenje društvenih mreža

Član 13

Prilikom aktivnosti na društvenim mrežama policijski službenik je dužan da se ponaša na način da štiti svoj ugled i ugled Ministarstva, odnosno Policije u cjelini, u skladu sa zakonom i ovim kodeksom.

Prilikom aktivnosti na društvenim mrežama policijski službenik ne smije iznositi svoja politička, niti druga uvjerenja i stavove kojima može izazvati mržnju ili netrpeljivost po bilo kom osnovu.

Snimanje i fotografisanje

Član 14

Policijski službenik ne smije vršiti fotografisanje, audio-vizuelno snimanje (službenih prostorija, objekata, radnji policijskih službenika, prevoznih i drugih sredstava), objavljivanje i distribuciju tog materijala bilo kojim putem, osim pod uslovima i na način propisan zakonom.

Policijski službenik ne smije fotografisati i objavljivati sopstvene fotografije i video zapise, kao i fotografije i video zapise drugih policijskih službenika, na radnom mjestu, u uniformi i tokom procesa rada.

Policijski službenici su dužni da se uzdržavaju od objavljivanja tekstova, komentara, fotografija, audio-vizuelnih zapisa neprimjerenog sadržaja, kojima se narušava ugled Ministarstva, odnosno Policije.

Postupanje sa informacijama

Član 15

Policijski službenik, prilikom vršenja privatnih poslova ne smije koristiti službene informacije do kojih je došao u vršenju policijskih poslova.

Policijski službenik ne smije neovlašćeno dijeliti, niti učiniti dostupnim službene informacije i podatke trećim licima, bez obzira na njihov sadržaj ili prirodu, a naročito one informacije i podatke koji bi mogli ugroziti tok postupka, preduzimanje policijskih ovlaštenja, mjera i radnji, kao i prava trećih lica.

Politička neutralnost

Član 16

Radi očuvanja političke i ideološke neutralnosti propisane zakonom, policijski službenik u toku i van radnog vremena ne smije da iznosi lične stavove u pogledu političkih opredeljenja, uvjerenja i mišljenja.

Međusobni odnosi

Član 17

Odnosi između policijskih službenika zasnivaju se na međusobnom poštovanju, uzajamnom i solidarnom pomaganju, kolegijalnosti, toleranciji, iskrenosti, međusobnom povjerenju i dostojanstvu, dobronamjernoj kritici i dobroj komunikaciji.

Zaštita imovine i sredstava

Član 18

Policijski službenik treba da se kao dobar domaćin, stara o upravljanju i korišćenju materijalnih i finansijskih sredstava koja su mu povjerena u vršenju poslova, kao i sprečavanju njihovog nezakonitog korišćenja.

Policijski službenik treba da se stara o preduzimanju propisanih mjera zaštite materijalnih i finansijskih sredstava koja su mu povjerena u vršenju poslova, kao i otklanjanju mogućnosti nastanka materijalne štete u Ministarstvu, odnosno Policiji.

Rukovodilac organizacione jedinice

Član 19

Rukovodilac organizacione jedinice Ministarstva, odnosno Policije, dužan je da ličnim primjerom, zalaganjem i radom daje pozitivan primjer etičkog ponašanja drugim policijskim službenicima.

Rukovodilac iz stava 1 ovog člana dužan je da promoviše etičko rukovođenje i ponašanje, da doprinosi stvaranju radnog ambijenta zasnovanog na integritetu, međusobnom poštovanju i povjerenju, motivišući policijske službenike na pridržavanje najviših etičkih standarda.

Rukovodilac iz stava 1 ovog člana dužan je da prati primjenu ovog kodeksa, da po principu hijerarhije ukazuje na propuste u radu policijskih službenika čijim radom rukovodi i da preduzima potrebne mjere zbog povrede etičkih načela utvrđenih ovim kodeksom, u skladu sa zakonom.

Prijavljivanje neetičkog ponašanja

Član 20

Policijski službenik je dužan da neposrednom rukovodiocu ili Etičkom odboru, prijavi povredu ovog kodeksa od strane drugih policijskih službenika.

Ako policijski službenik smatra da se od njega zahtijeva da postupa na način koji je suprotan ovom kodeksu i/ili na način koji može dovesti do kršenja ljudskih prava i sloboda, dužan je da o tome obavijesti Etički odbor.

Povreda Kodeksa policijske etike

Član 21

Policijski službenici su disciplinski odgovorni za povredu ovog kodeksa, u skladu sa zakonom.

Ovlašćenja Etičkog odbora

Član 22

Pored ovlašćenja propisanih zakonom kojim se uređuju unutrašnji poslovi Etički odbor:

- daje mišljenje u vezi sa primjenom ovog kodeksa,
- prati primjenu, inicira izmjene i dopune propisa u oblasti policijske etike,
- promoviše etičke standarde i pravila ponašanja u Ministarstvu, odnosno Policiji.

Upoznavanje novih policijskih službenika sa Kodeksom policijske etike

Član 23

Neposredni rukovodilac dužan je da upozna lice koje prvi put zasniva radni odnos u zvanju policijskog službenika sa odredbama ovog kodeksa.

Lice iz stava 1 ovog člana nakon upoznavanja sa odredbama ovog kodeksa potpisuje izjavu o njegovom poštovanju.

Obrazac izjave iz stava 2 ovog člana sastavni je dio ovog kodeksa. (Prilog)

Prestanak važenja

Član 24

Danom stupanja na snagu ovog kodeksa prestaje da važi Kodeks policijske etike („Službeni list CG“, broj 87/21).

Stupanje na snagu

Član 25

Ovaj kodeks stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

01 Broj: 102/26-2249/2

Podgorica, 27. februara 2026. godine

Ministar,
Danilo Šaranović, s.r

**MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
UPRAVA POLICIJE**

Organizaciona jedinica:
Broj:

Na osnovu člana 22 stav 2 Kodeksa policijske etike („Službeni list CG“, broj _____), sačinjava se

IZJAVA

Upoznat sam sa odredbama Kodeksa policijske etike i saglasan da ću ih u svom radu primjenjivati i poštovati.

(Ime i prezime policijskog službenika)

(Ime i prezime neposrednog rukovodioca)

Mjesto:
Datum:

541.

Na osnovu člana 20 stav 6, člana 21 stav 4, člana 29 stav 4 i člana 34 stav 3 Zakona o uzimanju i presađivanju ljudskih organa u svrhu liječenja* („Službeni list CG”, br. 43/16, 67/19, 69/25 i 12/26), Ministarstvo zdravlja donijelo je

PRAVILNIK
O IZMJENI PRAVILNIKA O OBIMU I VRSTI PODATAKA I INFORMACIJA, NAČINU I
USLOVIMA ZA PROCJENU PODOBNOSTI I ODABIRU DAVAOCA, OBIMU I VRSTI
LABORATORIJSKIH TESTIRANJA, KAO I NAČINU PRAĆENJA ZDRAVSTVENOG
STANJA ŽIVOG DAVAOCA ORGANA*

Član 1

U Pravilniku o obimu i vrsti podataka i informacija, načinu i uslovima za procjenu podobnosti i odabiru davaoca, obimu i vrsti laboratorijskih testiranja, kao i načinu praćenja zdravstvenog stanja živog davaoca organa* („Službeni list CG”, broj 17/26) u članu 5 stav 2 tačka 2 i članu 7 stav 1 tačka 1 riječi: „krvlju prenosivih bolesti;“ zamjenjuju se riječima: „krvlju prenosivih i drugih zaraznih bolesti;”.

Član 2

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

* U ovaj pravilnik prenesena je Direktiva 2010/53/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 7. jula 2010. godine o standardima kvaliteta i bezbjednosti ljudskih organa za transplantaciju

Broj: 4-040/26-762/3

Podgorica, 3. marta 2026. godine

Ministar,
dr Vojislav Šimun, s.r.

542.

Na osnovu člana 23 stav 7 Zakona o uzimanju i presađivanju ljudskih organa u svrhu liječenja („Službeni list CG”, br. 43/16, 67/19, 69/25 i 12/26), Ministarstvo zdravlja donijelo je

PRAVILNIK O BLIŽIM USLOVIMA ZA OBEZBJEĐIVANJE SLJEDLJIVOSTI ORGANA ZA PRESAĐIVANJE*

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se bliži uslovi za obezbjeđivanje praćenja ljudskih organa za presađivanje od davaoca do primaoca, kao i od primaoca do davaoca u svim fazama postupaka od uzimanja do presađivanja (u daljem tekstu: sljedljivost), kao i proizvoda i materijala koji dolaze u kontakt sa ljudskim organima (u daljem tekstu: organi).

Član 2

Izrazi koji se u ovom pravilniku koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Član 3

Sljedljivost organa obezbjeđuje se identifikacijom davaoca, organa, primaoca i zdravstvene ustanove u kojoj je obavljen postupak uzimanja, odnosno dobijanja i presađivanja organa, kao i obilježavanjem organa.

Sljedljivost proizvoda i materijala koji dolaze u kontakt sa organima (ambalaža, reagensi i druga sterilna pakovanja) obezbjeđuje se evidentiranjem njihovog serijskog broja i naziva, sastava i količine korišćenog reagensa.

Član 4

Identifikacija davaoca i organa vrši se prilikom uzimanja, odnosno dobijanja organa dodjelom jedinstvenog identifikacionog broja (koda), koji sadrži:

- 1) identifikaciju uzimanja, odnosno dobijanja organa:
 - oznaku i šifru (šest slovno-brojčanih znakova) zdravstvene ustanove u kojoj je izvršeno uzimanje, odnosno dobijanje organa,
 - ISO oznaku države - dva abecedna znaka;
- 2) jedinstveni broj davanja 13 slovno-brojčanih znakova;
- 3) identifikaciju proizvoda i materijala koji dolaze u kontakt sa organima:
 - serijski broj,
 - naziv, sastav i količinu korišćenog reagensa.

Član 5

Prilikom uzimanja organa vrši se njegovo obilježavanje stavljanjem naljepnice na ambalažu u koju je organ upakovan, koja treba da bude jasna, čitljiva, ispisana postojanim sredstvom (neizbrisivo) i da sadrži:

- 1) jedinstveni identifikacioni broj davaoca i organa;
- 2) vrstu organa i datum i vrijeme uzimanja (dan, mjesec, godina, čas);
- 3) naziv zdravstvene ustanove u kojoj je obavljen postupak uzimanja, odnosno dobijanja organa, sa podacima lica za kontakt (ime, prezime, adresa, broj telefona, e-mail adresa i broj faksa);
- 4) podatke o saglasnosti za uzimanje organa;
- 5) podatke o karakterizaciji davaoca i organa;
- 6) laboratorijske rezultate o karakterizaciji organa;

7) rezultate laboratorijskih testova za otkrivanje potencijalno krvlju prenosivih bolesti virusa hepatitisa B (HBV), virusa hepatitisa C (HCV) i humanog imunodeficijentnog virusa (HIV), kao i drugih laboratorijskih i imunogenetskih testova;

8) upozorenje o mogućim rizicima po zdravlje primaoca;

9) podatke o ozbiljnim neželjenim događajima i ozbiljnim neželjenim reakcijama, kao i preduzetim preventivnim i korektivnim mjerama;

10) podatke o uslovima čuvanja tijela umrlog davaoca (čuvanje u hladnoj komori, vrijeme čuvanja - početak i kraj čuvanja).

Ako podatke iz stava 1 ovog člana nije moguće navesti na naljepnici zbog veličine naljepnice, podaci se upisuju na posebnom dodatku ili dokumentu koji se prilaže uz ambalažu.

Član 6

Ovlašćena zdravstvena ustanova u kojoj se uzima, odnosno dobija organ za razmjenu prije slanja organa u državu odredišta, zdravstvenoj ustanovi prenosi informacije koje sadrže podatke potrebne za karakterizaciju davaoca organa i organa, i to najmanje:

1) minimalni skup podataka, koji obuhvata: tip davaoca, krvnu grupu, pol, datum i uzrok smrti, datum rođenja ili procijenjenu starost, težinu, visinu, istoriju ranijeg ili sadašnjeg intravenoznog korišćenja droga, istoriju ranije ili sadašnje maligne neoplazme, sadašnje stanje krvlju prenosivih ili drugih zaraznih bolesti, laboratorijske rezultate testova na virus hepatitisa B (HBV), virus hepatitisa C (HCV), humani imunodeficijentni virus (HIV) i druge laboratorijske i imunogenetske testove i osnovne informacije potrebne za procjenu funkcije dobijenog organa, laboratorijske rezultate o karakterizaciji organa, specifikaciju organa;

2) naziv ovlašćene zdravstvene ustanove u kojoj je organ dobijen, sa kontakt podacima koordinatora zdravstvene ustanove (ime, prezime, adresa, broj telefona, e-mail adresa i broj faksa), identifikacioni broj davaoca (kod) i datum i vrijeme davanja organa;

3) dopunski skup podataka, koji obuhvata:

- opšte podatke: kontakt podaci zdravstvene ustanove u kojoj je izvršeno uzimanje, odnosno dobijanje organa neophodni za koordinaciju, dodjelu i sljedljivost organa od davaoca do primaoca i obratno,

- podatke o davaocu: demografski i antropometrički podaci potrebni kako bi se obezbijedilo odgovarajuće usklađivanje između davaoca, organa i primaoca,

- anamnezu davaoca, posebno stanja koja bi mogla uticati na podobnost organa za presađivanje i koja predstavljaju rizik od prenosa bolesti,

- fizičke i kliničke podatke iz kliničkih ispitivanja koji su neophodni da bi se ocijenilo fiziološko održavanje mogućeg davaoca, kao i bilo koji nalaz koji otkriva stanja koja su ostala neotkrivena za vrijeme ispitivanja anamneze davaoca, a koja bi mogla uticati na podobnost organa za presađivanje ili bi mogla predstavljati rizik od prenosa bolesti,

- laboratorijske podatke potrebne za ispitivanje funkcionalne karakterizacije organa i za otkrivanje potencijalno prenosivih bolesti i mogućih kontraindikacija za davanje organa,

- snimke (radiološke) i nalaze neophodne za ispitivanje anatomskog statusa organa za presađivanje,

- terapiju: lijekovi koje prima davalac, koji su od značaja za ispitivanje funkcionalnog statusa organa i podobnosti za davanje organa, posebno korišćenje antibiotika, inotropске podrške ili transfuzijske terapije.

Ako svi podaci iz stava 1 ovog člana nijesu dostupni, odmah nakon njihove dostupnosti prenose se zdravstvenoj ustanovi.

Dopunski skup podataka prikuplja se na osnovu odluke medicinskog tima za presađivanje organa od članova porodice i iz drugih izvora podataka, uzimajući u obzir raspoloživost tih podataka i posebne okolnosti slučaja.

Član 7

Prilikom prijema organa u zdravstvenu ustanovu koja obavlja postupak presađivanja, ambalaža se obilježava naljepnicom koja sadrži:

- 1) naziv, oznaku i šifru zdravstvene ustanove u kojoj se vrši prijem organa, sa podacima lica za kontakt (ime, prezime, adresa, broj telefona, e-mail adresa i broj faksa); i
- 2) identifikacioni broj primaoca koji se sastoji od 13 slovno-broječnih znakova.

Član 8

Zdravstvena ustanova koja obavlja postupke presađivanja organa sačinjava zabilješku o prijemu organa, koja se čuva u medicinskoj dokumentaciji i sadrži podatke o:

- 1) postojanju saglasnosti za uzimanje organa;
- 2) karakterizaciji davaoca i organa;
- 3) laboratorijskim rezultatima o karakterizaciji organa;
- 4) rezultatima laboratorijskih testova za otkrivanje potencijalno krvlju prenosivih bolesti virusa hepatitisa B (HBV), virusa hepatitisa C (HCV) i humanog imunodeficientnog virusa (HIV), kao i drugih laboratorijskih i imunogenetskih testova;
- 5) upozorenjima o mogućim rizicima po zdravlje primaoca;
- 6) ozbiljnim neželjenim događajima i ozbiljnim neželjenim reakcijama, kao i preduzetim preventivnim i korektivnim mjerama;
- 7) vremenu prijema organa.

Član 9

Ako medicinski tim za presađivanje organa utvrdi da organ ne ispunjava propisane standarde kvaliteta i bezbjednosti, organ se uništava u skladu sa propisom kojim se uređuje obrada medicinskog otpada.

O izvršenom uništavanju organa sačinjava se zabilješka, čiji se jedan primjerak čuva u medicinskoj dokumentaciji, a po jedan primjerak zabilješke dostavlja se zdravstvenoj ustanovi u kojoj je izvršeno uzimanje organa i organu državne uprave nadležnom za poslove zdravlja.

Član 10

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o bližim uslovima za obezbjeđivanje sljedljivosti organa za presađivanje* („Službeni list CG”, broj 72/16).

Član 11

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

* U ovaj pravilnik prenesena je Direktiva 2010/53/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 7. jula 2010. godine o standardima kvaliteta i bezbjednosti ljudskih organa za transplantaciju.

Broj: 4-040/26-767/3
Podgorica, 3. marta 2026. godine

Ministar,
dr **Vojislav Šimun**, s.r.

543.

Na osnovu člana 22 stav 6 Zakona o uzimanju i presađivanju ljudskih organa u svrhu liječenja („Službeni list CG”, br. 43/16, 67/19, 69/25 i 12/26), Ministarstvo zdravlja donijelo je

**PRAVILNIK
O IZMJENI I DOPUNAMA PRAVILNIKA O BLIŽIM USLOVIMA I NAČINU VRŠENJA
TRANSPORTA ORGANA ZA PRESAĐIVANJE***

Član 1

U Pravilniku o bližim uslovima i načinu vršenja transporta organa za presađivanje* („Službeni list CG”, br. 72/16 i 156/26) u članu 6 stav 1 na kraju tačke 1 tačka-zarez se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „kao i datum i čas dobijanja organa;”.

Član 2

U članu 7 stav 1 poslije tačke 1 dodaje se nova tačka koja glasi:
„1a) datum i čas dobijanja organa;”.

Član 3

U članu 9 stav 1 riječ „tri“ zamjenjuje se riječju „četiri”, a poslije riječi: „primjerak za“ dodaju se riječi: „organ državne uprave nadležan za poslove zdravlja;”.

Član 4

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

* U ovaj pravilnik prenesena je Direktiva 2010/53/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 7. jula 2010. godine o standardima kvaliteta i bezbjednosti ljudskih organa za transplantaciju

Broj: 4-040/26-789/3
Podgorica, 3. marta 2026. godine

Ministar,
dr Vojislav Šimun, s.r.

544.

Na osnovu člana 45a stav 5 Zakona o uzimanju i presađivanju ljudskih organa u svrhu liječenja* („Službeni list CG”, br. 43/16, 67/19, 69/25 i 12/26), Ministarstvo zdravlja donijelo je

**PRAVILNIK
O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O BLIŽOJ SADRŽINI I NAČINU
PRENOŠENJA INFORMACIJA U SLUČAJU RAZMJENE ORGANA***

Član 1

U Pravilniku o bližoj sadržini i načinu prenošenja informacija u slučaju razmjene organa* („Službeni list CG”, broj 156/25) član 2 briše se.

Član 2

U članu 3 stav 1 na kraju tačke 6 tačka se zamjenjuje tačka-zarezom i dodaju dvije nove tačke koje glase:

„7) ovlašćena zdravstvena ustanova u kojoj se uzima, odnosno dobija organ je zdravstvena ustanova koja ispunjava uslove u pogledu prostora, kadra i opreme za obavljanje postupka uzimanja, odnosno dobijanja organa i ima rješenje organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja (u daljem tekstu: Ministarstvo);

8) ovlašćena zdravstvena ustanova koja vrši presađivanje organa je zdravstvena ustanova tercijarnog nivoa zdravstvene zaštite koja ispunjava uslove u pogledu prostora, kadra i opreme za obavljanje postupka presađivanja organa i ima rješenje Ministarstva.”.

Član 3

U članu 4 stav 1 riječi: „organu državne uprave nadležnom za poslove zdravlja (u daljem tekstu: Ministarstvo)“ zamjenjuju se riječju „Ministarstvu”.

Član 4

Čl. 5 i 6 mijenjaju se i glase:

„Član 5

Ovlašćena zdravstvena ustanova u kojoj se uzima, odnosno dobija organ za razmjenu prije slanja organa u državu odredišta, zdravstvenoj ustanovi prenosi informacije koje sadrže podatke potrebne za karakterizaciju davaoca organa i organa, i to najmanje:

1) minimalni skup podataka, koji obuhvata: tip davaoca, krvnu grupu, pol, datum i uzrok smrti, datum rođenja ili procijenjenu starost, težinu, visinu, istoriju ranijeg ili sadašnjeg intravenoznog korišćenja droga, istoriju ranije ili sadašnje maligne neoplazme, sadašnje stanje krvlju prenosivih ili drugih zaraznih bolesti, laboratorijske rezultate testova na virus hepatitisa B (HBV), virus hepatitisa C (HCV), humani imunodeficijentni virus (HIV) i druge laboratorijske i imunogenetske testove i osnovne informacije potrebne za procjenu funkcije dobijenog organa, laboratorijske rezultate o karakterizaciji organa, specifikaciju organa;

2) naziv ovlašćene zdravstvene ustanove u kojoj je organ dobijen, sa kontakt podacima koordinatora zdravstvene ustanove (ime, prezime, adresa, broj telefona, e-mail adresa i broj faksa), identifikacioni broj davaoca (kod) i datum i vrijeme davanja organa;

3) dopunski skup podataka, koji obuhvata:

- opšte podatke: kontakt podaci zdravstvene ustanove u kojoj je izvršeno uzimanje, odnosno dobijanje organa neophodni za koordinaciju, dodjelu i sljedljivost organa od davaoca do primaoca i obratno,

- podatke o davaocu: demografski i antropometrički podaci potrebni kako bi se obezbijedilo odgovarajuće usklađivanje između davaoca, organa i primaoca,

- anamnezu davaoca, posebno stanja koja bi mogla uticati na podobnost organa za presađivanje i koja predstavljaju rizik od prenosa bolesti,

- fizičke i kliničke podatke iz kliničkih ispitivanja koji su neophodni da bi se ocijenilo fiziološko održavanje mogućeg davaoca, kao i bilo koji nalaz koji otkriva stanja koja su ostala neotkrivena za vrijeme ispitivanja anamneze davaoca, a koja bi mogla uticati na podobnost organa za presađivanje ili bi mogla predstavljati rizik od prenosa bolesti,

- laboratorijske podatke potrebne za ispitivanje funkcionalne karakterizacije organa i za otkrivanje potencijalno prenosivih bolesti i mogućih kontraindikacija za davanje organa,

- snimke (radiološke) i nalaze neophodne za ispitivanje anatomske statusa organa za presađivanje,

- terapiju: lijekovi koje prima davalac, koji su od značaja za ispitivanje funkcionalnog statusa organa i podobnosti za davanje organa, posebno korišćenje antibiotika, inotropске podrške ili transfuzijske terapije.

Ako svi podaci iz stava 1 ovog člana nijesu dostupni, prenose se zdravstvenoj ustanovi iz stava 1 ovog člana odmah nakon njihove dostupnosti.

Dopunski skup podataka prikuplja se na osnovu odluke medicinskog tima za presađivanje organa od članova porodice i iz drugih izvora podataka, uzimajući u obzir raspoloživost tih podataka i posebne okolnosti slučaja.

Član 6

Podatke i informacije o karakterizaciji davaoca i organa koje naknadno prikupi po odluci bolničkog koordinacionog tima, u skladu sa procjenom, okolnostima slučaja i dostupnošću, zdravstvena ustanova iz člana 5 ovog pravilnika prenosi odmah nakon dobijanja.“

Član 5

U članu 8 stav 1 tačka 2 poslije riječi „datum“ dodaju se riječi: „i čas“.

Član 6

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

* U ovaj pravilnik prenesena je Direktiva 2010/53/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 7. jula 2010. godine o standardima kvaliteta i bezbjednosti ljudskih organa za transplantaciju.

Broj: 4-040/26-799/3

Podgorica, 3. marta 2026. godine

Ministar,
dr **Vojislav Šimun**, s.r.

545.

Na osnovu člana 25 stav 2 Zakona o kozmetičkim proizvodima* („Službeni list CG”, broj 24/19), Ministarstvo zdravlja donijelo je

**PRAVILNIK
O UTVRĐIVANJU LISTE SUPSTANCI KOJE SU BEZBJEDNE ZA KORIŠĆENJE U
KOZMETIČKIM PROIZVODIMA***

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se Lista supstanci koje su bezbjedne za korišćenje u kozmetičkim proizvodima, kao i uslovi njihovog korišćenja u kozmetičkim proizvodima.

Član 2

Supstance iz člana 1 ovog pravilnika su supstance koje su provjerene od strane Naučnog odbora za zaštitu potrošača (SCCS), kao nadležnog tijela Evropske komisije i za koje je utvrđeno da su bezbjedne za korišćenje u kozmetičkim proizvodima, a koje su isključivo ili pretežno namijenjene:

1) bojenju kozmetičkog proizvoda, čitavog tijela ili određenih dijelova tijela putem apsorpcije ili refleksije vidljive svjetlosti (boje), uključujući i supstance koje se odnose na oksidativne boje za kosu;

2) sprečavanju razvoja mikroorganizama u kozmetičkom proizvodu (konzervansi);

3) za zaštitu kože od određenih UV zračenja putem apsorpcije, refleksije ili raspršivanja UV zračenja (UV-filtiri).

Uslovi korišćenja supstanci iz člana 1 ovog pravilnika sadržani su u Listi supstanci koje su bezbjedne za korišćenje u kozmetičkim proizvodima.

Lista iz stava 2 ovog člana data je u Prilogu i čini sastavni dio ovog pravilnika.

Član 3

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

*U ovaj pravilnik prenesena je Regulativa (EZ) broj 1223/2009 Evropskog parlamenta i Savjeta od 30. novembra 2009. godine o kozmetičkim proizvodima, i to Prilozi IV, V i VI ove regulative.

Broj: 4-040/26-1018/3

Podgorica, 3.marta 2026. godine

Ministar,
dr **Vojislav Šimun**, s.r.

LISTA SUPSTANCI KOJE SU BEZBJEDNE ZA KORIŠĆENJE U KOZMETIČKIM PROIZVODIMA

I. Lista supstanci o bojenju kozmetičkog proizvoda, čitavog tijela ili određenih dijelova tijela putem apsorpcije ili refleksije vidljive svjetlosti (boje), uključujući i supstance koje se odnose na oksidativne boje za kosu									
Bez uticaja na ostale odredbe ovog Pravilnika, boja uključuje njene soli i jezgra, a kada je boja izražena kao određena so, uključene su i druge soli i jezgra.									
Referentni broj	Identifikacija supstanci					Uslovi			Tekst uslova upotrebe i upozorenja
	Hemijski naziv	Broj iz imenika CI (Colour Index / naziv iz rječnika uobičajenih sastojaka)	CAS broj	EZ broj	Boja	Vrsta proizvoda, dijelovi tijela	Najveća koncentracija u gotovom proizvodu	Ostalo	
a	b	c	d	e	f	G	h	i	j
1.	Natrijev tris(1,2-naftokinon 1-oksimate-O,O') ferat (1-)	10006			Zelena	Proizvodi koji se ispiraju			
2.	Trinatrijev tris[5,6-dihidro-5-(hidroksiimino)-6-oksonaftalen-2-sulfonato(2-)-N5,O6]ferat(3-)	10020			Zelena	Ne koristiti u proizvodima koji se nanose na sluznicu			
3.	Dinatrijev 5,7-dinitro-8-oksido-naftalen-2-sulfonat i njegovi netopivi barijevi, stroncijevi i cirkonijevi lakovi, soli i pigmenti	10316			Žuta	Ne koristiti u proizvodima za oči			

4.	2-[(4-metil-2-nitrofenil)azo]-3-okso-N-fenilbutiramid	11680			Žuta	Ne koristiti u proizvodima koji se nanose na sluznicu			
5.	2-[(4-hloro-2-nitrofenil)azo]-N-(2-klorofenil)-3-oksobutiramid	11710			Žuta	Ne koristiti u proizvodima koji se nanose na sluznicu			
6.	2-[(4-metoksi-2-nitrofenil)azo]-3-okso-N-(o-tolil)butiramid	11725			Narančasta	Proizvodi koji se ispiraju			
7.	4-(fenilazo)rezorcinol	11920			Narančasta				
8.	4-[(4-etoksifenil)azo]naftol	12010			Crvena	Ne koristiti u proizvodima koji se nanose na sluznicu			
9.	1-[(2-hloro-4-nitrofenil)azo]-2-naftol i njegovi netopivi barijevi, stroncijevi i cirkonijevi lakovi, soli i pigmenti	12085			Crvena		3 %		
10.	1-[(4-metil-2-nitrofenil)azo]-2-naftol	12120			Crvena	Proizvodi koji se ispiraju			
11.	3-hidroksi-N-(o-tolil)-4-[(2,4,5-triklorofenil)azo]naftalen-2-karboksamid	12370			Crvena	Proizvodi koji se ispiraju			

12.	N-(4-kloro-2-metilfenil)-4-[(4-kloro-2-metilfenil)azo]-3-hidroksinaftalen-2-karboksamid	12420			Crvena	Proizvodi koji se ispiraju			
13.	4-[(2,5-diklorofenil)azo]-N-(2,5-dimetoksifenil)-3-hidroksinaftalen-2-karboksamid	12480			Smeđa	Proizvodi koji se ispiraju			
14.	N-(5-kloro-2,4-dimetoksifenil)-4-[[5-[(dietilamino)sulfonil]-2-metoksifenil]azo]-3-hidroksinaftalen-2-karboksamid	12490			Crvena				
15.	2,4-dihidro-5-metil-2-fenil-4-(fenilazo)-3H-pirazol-3-on	12700			Žuta	Proizvodi koji se ispiraju			
16.	Dinatrijev 2-amino-5-[(4-sulfonatofenil)azo]benzensulfonat	13015			Žuta				
17.	Natrijev 4-(2,4-dihidroksifenilazo)benzensulfonat	14270			Narančasta				
18.	Dinatrijev 3-[(2,4-dimetil-5-sulfonatofenil)azo]-4-hidroksinaftalen-1-sulfonat	14700			Crvena				
19.	Dinatrijev 4-hidroksi-3-[(4-sulfonatonaftil)azo]naftalensulfonat	14720		222-657-4	Crvena			Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni Zakonom	
20.	Dinatrijev 6-[(2,4-dimetil-6-sulfonatofenil)azo]-5-hidroksinaftalen-1-sulfonat	14815			Crvena				
21.	Natrijev 4[(2-hidroksi-1-naftil)azo]benzensulfonat i njegovi netopivi barijevi, stroncijevi i cirkonijevi lakovi, soli i pigmenti	15510			Narančasta	Ne koristiti u proizvodima za oči			

22.	Kalcijev dinatrijev bis[2-hloro-5-[(2-hidroksi-1-naftil)azo]-4-sulfonatobenzoat]	15525			Crvena				
23.	Barijev bis [4-[(2-hidroksi-1-naftil)azo]-2-metilbenzensulfonat]	15580			Crvena				
24.	Natrijev 4-(2-hidroksi-1-naftilazo)naftalensulfonat	15620			Crvena	Proizvodi koji se ispiraju			
25.	Natrijev 2-[(2-hidroksinaftil)azo]naftalensulfonat i njegovi nerastopljivi barijeva, stroncijeva i cirkonijeva jezgra, soli i pigmenti	15630			Crvena		3 %		
26.	Kalcijev bis[3-hidroksi-4-(fenilazo)-2-naftoat	15800			Crvena	Ne koristiti u proizvodima koji se nanose na sluznicu			
27.	Dinatrijev 3-hidroksi-4-[(4-metil-2-sulfonatofenil)azo]-2-naftoat i njegovi nerastopljivi barijeva, stroncijeva i cirkonijeva jezgra, soli i pigmenti	15850		226-109-5	Crvena			Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni Zakonu	
28.	Dinatrijev 4-[(5-hloro-4-metil-2-sulfonatofenil)azo]-3-hidroksi-2-naftoat i nerastopljivi barijeva, stroncijeva i cirkonijeva jezgra, soli i pigmenti	15865			Crvena				
29.	Kalcijev 3-hidroksi-4-[(1-sulfonato-2-naftil)azo]-2-naftoat	15880			Crvena				

30.	Dinatrijev 6-hidroksi-5-[(3-sulfonatonaftofenil)azo]naftalen-2-sulfonat	15980			Narančasta				
31.	Dinatrijev 6-hidroksi-5-[(4-sulfonatofenil)azo]naftalen-2-sulfonat i njegovi nerastopljivi barijeva, stroncijeva i cirkonijeva jezgra, soli i pigmenti	15985		220-491-7	Žuta			Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni Zakonu	
32.	Dinatrijev 6-hidroksi-5-[(2-metoksi-4-sulfonato-m-tolil)azo]naftalen-2-sulfonat	16035		247-368-0	Crvena			Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni Zakonu	
33.	Trinatrijev 3-hidroksi-4-[(4'-sulfonatonaftil)azo]naftalen-2,7-disulfonat	16185		213-022-2	Crvena			Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni Zakonu	
34.	Dinatrijev 7-hidroksi-8-(fenilazo)naftalen-1,3-disulfonat	16230			Narančasta	Ne koristiti u proizvodima koji se nanose na sluznicu			
35.	Trinatrijev 1-(1-naftilazo)-2-hidroksinaftalen-4',6,8-trisulfonat i njegovi nerastopljivi barijeva, stroncijeva i cirkonijeva jezgra, soli i pigmenti	16255		220-036-2	Crvena			Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni Zakonu	
36.	Tetranatrijev 7-hidroksi-8-[(4-sulfonato-1-naftil)azo]naftalen-1,3,6-trisulfonat	16290			Crvena				
37.	Dinatrijev 5-amino-4-hidroksi-3-(fenilazo)naftalen-2,7-disulfonat i njegovi nerastopljivi barijeva,	17200			Crvena				

	stroncijeva i cirkonijeva jezgra, soli i pigmenti								
38.	Dinatrijev 5-acetilamino-4-hidroksi-3-(fenilazo)naftalen-2,7-disulfonat	18050		223-098-9	Crvena	Ne koristiti u proizvodima koji se nanose na sluznicu			Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni Zakonu
39.	2,7-naftalendisulfonska kisjelina, 3-((4-cikloheksil-2-metilfenil)azo)-4-hidroksi-5-(((4-metilfenil)sulfonyl)amino)-, dinatrijeva so	18130			Crvena	Proizvodi koji se ispiraju			
40.	Vodikov bis[2-[(4,5-dihidro-3-metil-5-okso-1-fenil-1H-pirazol-4-il)azo]benzoato(2-)]kromat(1-)	18690			Žuta	Proizvodi koji se ispiraju			
41.	Dinatrijev vodonikov bis[5-hloro-3-[(4,5-dihidro-3-metil-5-okso-1-fenil-1H-pirazol-4-il)azo]-2-hidroksibenzensulfonato(3-)]kromat(3-)	18736			Crvena	Proizvodi koji se ispiraju			
42.	Natrijev 4-(3-hidroksi-5-metil-4-(fenilazo)pirazol-2-il)benzensulfonat	18820			Žuta	Proizvodi koji se ispiraju			
43.	Dinatrijev 2,5-dihloro-4-(5-hidroksi-3-metil-4-((sulfofenil)azo)pirazol-1-il)benzensulfonat	18965			Žuta				
44.	Trinatrijev 5-hidroksi-1-(4-sulfofenil)-4-((4-sulfofenil)azo)pirazol-3-karboksilat i njegovi nerastopljivi barijeva, stroncijeva i cirkonijeva jezgra, soli i pigmenti	19140		217-699-5	Žuta				Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni Zakonu

45.	<i>N,N'</i> -(3,3'-dimetil[1,1'-bifenil]-4,4'-diil)bis[2-[(2,4-diklorofenil)azo]-3-oksobutiramid]	20040			Žuta	Proizvodi koji se ispiraju		Najveća koncentracija 3,3'-dimetibenzidina u boji: 5 ppm	
46.	Natrijev 4-amino-5-hidroksi-3-((4-nitrofenil)azo)-6-(fenilazo)naftalen-2,7-disulfonat	20470			Crna	Proizvodi koji se ispiraju			
47.	2,2'-[(3,3'-dikloro[1,1'-bifenil]-4,4'-diil)bis(azo)]bis[N-(2,4-dimetilfenil)-3-oksobutiramid]	21100			Žuta	Proizvodi koji se ispiraju		Najveća koncentracija 3,3'-dimetibenzidina u boji: 5 ppm	
48.	2,2'-[(3,3'-dikloro[1,1'-bifenil]-4,4'-diil)bis(azo)]bis[N-(4-hloro-2,5-dimetoksifenil)-3-oksobutiramid]	21108			Žuta	Proizvodi koji se ispiraju		Najveća koncentracija 3,3'-dimetibenzidina u boji: 5 ppm	
49.	2,2'-[cikloheksilidenbis((2-metil-4,1-fenilen)azo)]bis[4-cikloheksilfenol]	21230			Žuta	Ne koristiti u proizvodima koji se nanose na sluznicu			
50.	Dinatrijev 4,6-dihidroksi-3-[[4-[1-[4-[[1-hidroksi-7-[(fenilsulfonil)oksi]-3-sulfonato-2-naftil]azo]fenil]] cikloheksil]fenil]azo]naftalen-2-sulfonat	24790			Crvena	Proizvodi koji se ispiraju			
51.	1-(4-(fenilazo)fenilazo)-2-naftol	26100			Crvena	Ne koristiti u proizvodima koji se nanose na sluznicu		Kriterijumi čistoće: anilin ≤ 0,2 % 2-naftol ≤ 0,2 % 4-aminoazobenzen ≤ 0,1 % 1-(fenilazo)-2-naftol ≤ 3 % 1-[2-(fenilazo)fenilazo]-2-naftalenol ≤ 2 %	

52.	Tetranatrijev 6-amino-4-hidroksi-3-[[7-sulfonato-4-[(4-sulfonatofenil)azo]-1-naftil]azo]naftalen-2,7-disulfonat	27755			Crna				
53.	Tetranatrijev 1-acetamido-2-hidroksi-3-(4-((4-sulfonatofenilazo)-7-sulfonato-1-naftilazo))naftalen-4,6-disulfonat	28440		219-746-5	Crna				Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni Zakonu
54.	Benzensulfonska kisjelina, 2,2'-(1,2-etendiil)bis-5-nitro-, dinatrijeva sol, reakcijski produkti s 4-[(4-aminofenil)azo]benzensulfonskom kisjelinom, natrijeve soli	40215			Narančasta	Proizvodi koji se ispiraju			
55.	Beta karoten	40800		230-636-6	Narančasta				Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni Zakonu
56.	8'-apo-.beta.-Karoten-8'-al	40820			Narančasta				Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni Zakonu
57.	Etil-8'-apo-.beta.-karoten-8'-oat	40825		214-173-7	Narančasta				Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni Zakonu
58.	Kantaksantin	40850		208-187-2	Narančasta				Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni Zakonu
59.	Amonijak, (4-(alfa-(p-(dietilamino)fenil)-2,4-disulfobenziliden)-2,5-cikloheksadien-1-iliden)dietil-, hidroksid, mononatrijeva so	42045			Plava	Ne koristiti u proizvodima koji se nanose na sluznicu			
60.	Etanamin, N-(4-((4-(dietilamino)fenil)(5-hidroksi-2,4-disulfofenil)metilen)-2,5-cikloheksadien-1-iliden)-N-etil-, hidroksid, unutašnja so, kalcijeva so (2:1) i i njegovi nerastopljivi barijeva,	42051		222-573-8	Plava				Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni Zakonu

	stroncijeva i cirkonijeva jezgra, soli i pigmenti								
61.	Benzen-metanaminij, N-etil-N-(4-((4-(etil((3-sulfofenil)metil)amino)fenil)(4-hidroksi-2-sulfofenil)metilen)-2,5-cikloheksadien-1-iliden)-3-sulfo-, hidroksid, unutrašnja so, dinatrijeva so	42053			Zelena				
62.	Vodikov (benzil) [4-[[4-(benziletilamino)fenil] (2,4-disulfonatofenil)metilen]]cikloheksa-2,5-dien-1-iliden](etil)amonijak, natrijeva so	42080			Plava	Proizvodi koji se ispiraju			
63.	Benzen-metanaminij, N-etil-N-(4-((4-(etil((3-sulfofenil)metil)amino)fenil)(2-sulfofenil)metilen)-2,5-cikloheksadien-1-iliden)-3-sulfo-, hidroksid, unutrašnja so, dinatrijeva so	42090		223-339-8	Plava			Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni Zakonu	
64.	Vodonikov[4-[(2-hlorofenil)[4-[etil(3-sulfonatobenzil)amino]fenil]metilen] cikloheksa-2,5-dien-1-iliden] (etil) (3-sulfonatobenzil)amonijak, natrijeva so	42100			Zelena	Proizvodi koji se ispiraju			
65.	Vodonik[4-[(2-hlorofenil)[4-[etil(3-sulfonatobenzil)amino]-o-tolil]metilen]-3-metilcikloheksa-2,5-dien-1-iliden] (etil)(3-sulfonatobenzil) amonijak, natrijeva so	42170			Zelena	Proizvodi koji se ispiraju			
66.	(4-(4-aminofenil)(4-iminocikloheksa-2,5-dieniliden)metil)-2-metilanilinhidrohlorid	42510			Ljubičasta	Ne koristiti u proizvodima koji se nanose na sluznicu			

67.	4-[(4-amino-m-tolil)(4-imino-3-metilcikloheksa-2,5-dien-1-iliden)metil]-o-toluidin monohidrohlorid	42520			Ljubičasta	Proizvodi koji se ispiraju	5 ppm		
68.	Vodonik[4-[[4-(dietilamino)fenil][4- [etil[(3-sulfonatobenzil)amino]-o-tolil]metilen]-3- metilcikloheksa-2,5-dien-1-iliden] (etil) (3-sulfonatobenzil) amonijak, natrijeva so	42735			Plava	Ne koristiti u proizvodima koji se nanose na sluznicu			
69.	[4-[[4-anilino-1-naftil][4-(dimetilamino)fenil]metilen]cikloheksa-2,5-dien-1-iliden]dimetilamonijev hlorid	44045			Plava	Ne koristiti u proizvodima koji se nanose na sluznicu			
70.	Vodonikov[4-[4-(dimetilamino)-.alfa-(2-hidroksi-3,6-disulfonato-1-naftil)benziliden]cikloheksa-2,5-dien-1-iliden]dimetilamonijak, mononatrijeva so	44090		221-409-2	Zelena			Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni Zakonu	
71.	Vodonikov 3,6-bis(dietilamino)-9-(2,4-disulfonatofenil)ksantilij, natrijeva so	45100			Crvena	Proizvodi koji se ispiraju			
72.	Vodonikov 9-(2-karboksilatofenil)-3-(2-metilanilino)-6-(2-metil-4-sulfoanilino)ksantilijak, mononatrijeva so	45190			Ljubičasta	Proizvodi koji se ispiraju			
73.	Vodonikov 9-(2,4-disulfonatofenil)-3,6-bis(etilamino)-2,7-dimetilksantilij, mononatrijeva so	45220			Crvena	Proizvodi koji se ispiraju			

74.	Dinatrijev 2-(3-okso-6-oksidosanten-9-il)benzoate	45350			Žuta		6 %	
75.	4',5'-dibromo-3',6'-dihidroksispiro[izobenzofuran-1(3H),9'-[9H]ksanten]-3-on i njegovi nerastopljivi barijeva, stroncijeva i cirkonijeva jezgra, soli i pigmenti	45370			Narančasta			Najviše 1 % 2-(6-hidroksi-3-okso-3H-ksanten-9-il) benzojeve kisjeline i 2 % 2-(bromo-6-hidroksi-3-okso-3H-ksanten-9-il) benzojeve kisjeline
76.	Dinatrijev 2-(2,4,5,7-tetrabromo-6-oksido-3-oksoksanten-9-il)benzoat i njegovi nerastopljivi barijeva, stroncijeva i cirkonijeva jezgra, soli i pigmenti	45380			Crvena			Najviše 1 % 2-(6-hidroksi-3-okso-3H-ksanten-9-il) benzojeve kisjeline i 2 % 2-(bromo-6-hidroksi-3-okso-3H-ksanten-9-il) benzojeve kisjeline
77.	3',6'-dihidroksi-4',5'-dinitrospiro[izobenzofuran-1(3H),9'-[9H]ksanten]-3-on	45396			Narančasta		1 % kada se upotrebljava u proizvodima za usne	Samo u obliku slobodne kisjeline kada se upotrebljava u proizvodima za usne
78.	Dikalijev 3,6-dikloro-2-(2,4,5,7-tetrabromo-6-oksido-3-oksoksanten-9-il)benzoat	45405			Crvena	Ne koristiti u proizvodima za oči		Najviše 1 % 2-(6-hidroksi-3-okso-3H-ksanten-9-il) benzojeve kisjeline i 2 % 2-(bromo-6-hidroksi-3-okso-3H-ksanten-9-il) benzojeve kisjeline
79.	3,4,5,6-tetrakloro-2-(1,4,5,8-tetrabromo-6-hidroksi-3-oksoksanten-9-il)benzojeva kisjelina i njeni nerastopljivi barijeva, stroncijeva i cirkonijeva jezgra, soli i pigmenti	45410			Crvena			Najviše 1 % 2-(6-hidroksi-3-okso-3H-ksanten-9-il) benzojeve kisjeline i 2 % 2-(bromo-6-hidroksi-3-okso-3H-ksanten-9-il) benzojeve kisjeline

80.	Dinatrijev 2-(2,4,5,7-tetraiodo-6-oksido-3-oksoksanten-9-il)benzoat i njegovi nerastopljivi barijeva, stroncijeva i cirkonijeva jezgra, soli i pigmenti	45430		240-474-8	Crvena			Kriteriji čistoće kako su utvrđeni u Zakonu	
81.	1,3-izobenzofurandion, reakcijski proizvodi s metilhinolinom i hinolinom	47000			Žuta	Ne koristiti u proizvodima koji se nanose na sluznicu			
82.	1H-inden-1,3(2H)-dion, 2-(2-hinolinil)-, sulfoniran, natrijeve soli	47005		305-897-5	Žuta			Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni Zakonu	
83.	Vodonikov 9-[(3-metoksifenil)amino]-7-fenil-5-(fenilamino)-4,10-disulfonatobenzo[a]fenazinijak, natrijeva so	50325			Ljubičasta	Proizvodi koji se ispiraju			
84.	Sulfonirani nigrozin, boja	50420			Crna	Ne koristiti u proizvodima koji se nanose na sluznicu			
85.	8,18-dihloro-5,15-dietil-5,15-dihidrodiindolo[3,2-b:3',2'-m]trifenodioksazin	51319			Ljubičasta	Proizvodi koji se ispiraju			
86.	1,2-dihidroksiantrakinon	58000			Crvena				
87.	Trinatrijev 8-hidroksipiren-1,3,6-trisulfonat	59040			Zelena	Ne koristiti u proizvodima koji se			

						nanose na sluznicu			
88.	1-anilino-4-hidroksiantrakinon	60724			Ljubičasta	Proizvodi koji se ispiraju			
89.	1-hidroksi-4-(p-toluidino)antrakinon	60725			Ljubičasta				
90.	Natrijev 4-[(9,10-dihidro-4-hidroksi-9,10-dioekso-1-antril)amino]toluen-3-sulfonat	60730			Ljubičasta	Ne koristiti u proizvodima koji se nanose na sluznicu			
91.	1,4-bis(p-tolilamino)antrakinon	61565			Zelena				
92.	Dinatrijev 2,2'-(9,10-dioeksoantracen-1,4-diildimino)bis(5-metilsulfonat)	61570			Zelena				
93.	Natrijev 3,3'-(9,10-dioeksoantracen-1,4-diildimino)bis(2,4,6-trimetilbenzensulfonat)	61585			Plava	Proizvodi koji se ispiraju			
94.	Natrijev 1-amino-4-(cikloheksilamino)-9,10-dihidro-9,10-dioeksoantracen-2-sulfonat	62045			Plava	Proizvodi koji se ispiraju			
95.	6,15-dihidroantrazin-5,9,14,18-tetron	69800			Plava				
96.	7,16-dikloro-6,15-dihidroantrazin-5,9,14,18-tetron	69825			Plava				
97.	Bisbenzimidazo[2,1-b:2',1'-i]benzo[lmn][3,8]fenantrolin-8,17-dion	71105			Narančasta	Ne koristiti u proizvodima koji se nanose na sluznicu			

98.	2-(1,3-dihidro-3-okso-2H-indazol-2-iliden)-1,2-dihidro-3H-indol-3-on	73000			Plava				
99.	Dinatrijev 5,5'-(2-(1,3-dihidro-3-okso-2H-indazol-2-iliden)-1,2-dihidro-3H-indol-3-on)disulfonat	73015		212-728-8	Plava			Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni Zakonu	
100.	6-hloro-2-(6-hloro-4-metil-3-oksobenzo[b]tien-2(3H)-iliden)-4-metilbenzo[b]tiofen-3(2H)-on	73360			Crvena				
101.	5-hloro-2-(5-hloro-7-metil-3-oksobenzo[b]tien-2(3H)-iliden)-7-metilbenzo[b]tiofen-3(2H)-on	73385			Ljubičasta				
102.	5,12-dihidrokinolo[2,3-b]akridin-7,14-dion	73900			Ljubičasta	Proizvodi koji se ispiraju			
103.	5,12-dihidro-2,9-dimetilkinolo[2,3-b]akridin-7,14-dion	73915			Crvena	Proizvodi koji se ispiraju			
104.	29H,31H-ftalocijanin	74100			Plava	Proizvodi koji se ispiraju			
105.	29H,31H-ftalocijaninato(2-)-N29, N30, N31, N32 bakar	74160			Plava				
106.	Dinatrijev [29H,31H-ftalocijanindisulfonato(4-)-N29,N30, N31,N32]kuprat(2-)	74180			Plava	Proizvodi koji se ispiraju			
107.	Polikloro bakrov ftalocijanin	74260			Zelena	Ne koristiti u proizvodima za oči			

108.	8,8'-diapo-psi.,.psi.-karotendiojeva kisjelina	75100			Žuta				
109.	Anato	75120		215-735-4/289-561-2/230-248-7	Narančasta			Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni u Zakonu	
110.	Likopen	75125		—	Žuta			Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni Zakonu	
111.	CI Food Orange 5	75130		214-171-6	Narančasta			Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni u Zakonu	
112.	(3R)-beta-4-Karoten-3-ol	75135			Žuta				
113.	2-amino-1,7-dihidro-6H-purin-6-on	75170			Bijela				
114.	Kurkumini	75300		207-280-5	Žuta			Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni u Zakonu	
115.	Karmini	75470		215-680-6/215-023-3/215-724-4	Crvena			Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni u Zakonu	
116.	Trinatrijev (2S-trans)-[18-karboksi-20-(karboksimetil)-13-etil-2,3-dihidro-3,7,12,17-tetrametil-8-vinil-21H,23H-porfin-2-propionato(5-)-N21,N22,N23,N24]kuprat(3-) (hlorofili)	75810		215-800-7/207-536-6/208-272-4/287-483-3/239-	Zelena			Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni u Zakonu	

				830-5/246-020-5				
117.	Aluminijum	77000		231-072-3	Bijela			Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni u Zakonu
118.	Aluminijev hidroksid sulfat	77002			Bijela			
119.	Prirodni hidrirani aluminijev silikat, $\text{Al}_2\text{O}_3 \cdot 2\text{SiO}_2 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$, koji sadrži kalcijeve, magnezijeve ili željezove karbonate, željezov hidroksid, kvarcni pijesak, tinjac itd. kao nečistoće	77004			Bijela			
120.	Lazurit	77007			Plava			
121.	Aluminijev silikat obojen željezovim oksidom	77015			Crvena			
122.	Barijev silikat	77120			Bijela			
123.	Bizmutov hlorid oksid	77163			Bijela			
124.	Kalcijev karbonat	77220		207-439-9/215-279-6	Bijela			Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni u Zakonu
125.	Kalcijev sulfat	77231			Bijela			
126.	Čađa	77266	1333-86-4, 7440-44-0	215-609-9, 231-153-3, 931-328-0, 931-334-3	crna			čistoća > 97 %, sa sljedećim profilom nečistoće: sadržaj pepela ≤ 0,15 %, ukupni sumpor ≤ 0,65 %, ukupni PAH ≤ 500 ppb i benzo(a)piren ≤ 5 ppb, dibenz(a,h)antracen ≤ 5 ppb, ukupni As ≤ 3 ppm,

								ukupni Pb ≤ 10 ppm, ukupni Hg ≤ 1 ppm	
127.	Čađa	77266 (nano) Carbon Black (nano)	1333-86-4, 7440-44-0	215-609-9, 231-153-3, 931-328-0, 931-334-3	crna		10 %	<p>Ne koristiti u primjenama koje udisanjem mogu dovesti do izloženosti pluća krajnjih korisnika.</p> <p>Dopušteni su samo nanomaterijali koji imaju sljedeće karakteristike:</p> <ul style="list-style-type: none"> — čistoća > 97 %, sa sljedećim profilom nečistoće: sadržaj pepela ≤ 0,15 %, ukupni sumpor ≤ 0,65 %, ukupni PAH ≤ 500 ppb i benzo(a)piren ≤ 5 ppb, dibenz(a,h)antracen ≤ 5 ppb, ukupni As ≤ 3 ppm, ukupni Pb ≤ 10 ppm i ukupni Hg ≤ 1 ppm — veličina primarne čestice ≥ 20 nm. 	
128.	Ugljen, od kosti. Fini, crni prah dobijen izgaranjem kostiju životinjskog porijekla u zatvorenom kontejneru. Uglavnom se sastoji od kalcijevog fosfata i ugljika.	77267			Crna				
129.	Koksovo crnilo	77268:1			Crna				
130.	Hromov (III) oksid	77288			Zelena			Bez hromatnog jona	
131.	Hromov (III) hidroksid	77289			Zelena			Bez hromatnog jona	

132.	Kobaltov aluminijev oksid	77346			Zelena				
133.	Bakar	77400			Smeđa				
134.	Zlato	77480		231-165-9	Smeđa			Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni u Zakonu	
135.	Željezov oksid	77489			Narančasta				
136.	Crveni željezov oksid	77491		215-168-2	Crvena			Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni u Zakonu	
137.	Žuti željezov oksid	77492	51274-00-1	257-098-5	Žuta			Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni u Zakonu	
138.	Crni željezov oksid	77499		235-442-5	Crna			Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni u Zakonu	
139.	Željezov amonijev ferocijanid	77510			Plava			Bez jona cijanida	
140.	Magnezijev karbonat	77713			Bijela				
141.	Amonijakov manganov(3+) difosfat	77742			Ljubičasta				
142.	Trimanganov bis(ortofosfat)	77745			Crvena				
143.	Srebro	77820		231-131-3	Bijela			Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni u Zakonu	
144.	Titanijev dioksid ⁽¹⁾	77891		236-675-5	Bijela			<ul style="list-style-type: none"> - Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni u Zakonu 17 — Titanijev dioksid u obliku praha koji sadrži najmanje 1 % čestica aerodinamičkog promjera ≤ 10 μm, upotrebljavati u skladu Pravilnikom 	

								kojim se uređuje zabranjene supstance u kozmetičkim proizvodima, odnosno kozmetički proizvodi koji ne smiju sadržati osim u skladu sa navedenim ograničenjima.	
145.	Cinkov oksid	77947	1314-13-2	215-222-5	Bijela			Ne koristiti u primjenama koje udisanjem mogu dovesti do izloženosti pluća krajnjeg korisnika.	
146.	Riboflavin	Lactoflavin		201-507-1/204-988-6	Žuta			Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni u Zakonu	
147.	Karamel	Caramel		232-435-9	Smeđa			Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni u Zakonu	
148.	Ekstrakt paprike, kapsantin, kapsorubin	Capsanthin, capsorubin		207-364-1/207-425-2	Narančasta			Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni u Zakonu	
149.	Crvenilo repe	Beetroot Red	7659-95-2	231-628-5	Crvena			Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni u Zakonu	
150.	Antocijanini (Cijanidin Peonidin Malvidin Delfinidin	Anthocyanins	528-58-5 134-01-0	208-438-6 205-125-6	Crvena			Kriterijumi čistoće kako su utvrđeni u Zakonu	

	Petunidin Pelargonidin) Anthocyanins		528-53-0 643-84-5 134-04-3	211-403-8 208-437-0 — 205-127-7					
151.	Aluminijev, cinkov, magnezijev i kalcijev stearat	Aluminum stearate Zinc stearate Magnesium stearate Calcium stearate	7047-84-9 557-05-1 557-04-0 216-472-8	230-325-5 209-151-9 209-150-3 216-472-8	Bijela				
152.	Fenol, 4,4'-(3H-2,1-benzoksatiol-3-iliden)bis[2-bromo-3-metil-6-)1-metiletil)-, S, S-dioksid	Bromothymol blue	76-59-5	200-971-2	Plava	Proizvodi koji se ispiraju			
153.	Fenol, 4,4'-(3H-2,1-benzoksatiol-3-iliden)bis[2,6-dibromo-3-metil-, S, S-dioksid	Bromocresol green	76-60-8	200-972-8	Zelena	Proizvodi koji se ispiraju			
154.	Natrijev 4-[(4,5-dihidro-3-metil-5-okso-1-fenil-1H-pirazol-4-il)azo]-3-hidroksinaftalen-1-sulfonat	Acid red 195	12220-24-5	—	Crvena	Ne koristiti u proizvodima koji se nanose na sluznicu			

(¹)

Za upotrebu kao UV-filter, u skladu sa Listom supstanci za zaštitu kože od određenih UV zračenja putem apsorpcije, refleksije ili raspršivanja UV zračenja (UV-filteri) ovog Pravilnika.

--

II. Lista supstanci o sprečavanju razvoja mikroorganizama u kozmetičkom proizvodu (konzervansi)

1. U smislu ove liste:

„Soli” znači: soli katjona natrijuma, kalijuma, kalcijuma, magnezijuma, amonijuma i etanolamina; soli anjona hlorida, bromida, sulfata, acetata.

„Esteri” znači: esteri metila, etila, propila, izopropila, butila, izobutila, fenila.

2. Svi gotovi proizvodi koji sadrže supstance navedene u ovoj Listi i koji otpuštaju formaldehid moraju biti označeni upozorenjem „otpušta formaldehid” ako ukupna koncentracija formaldehida koji se otpušta u gotovom proizvodu prelazi 0,001 % (10 ppm), bez obzira na to da li gotovi proizvod sadrži jednu ili više supstanci koje otpuštaju formaldehid.

Referentni broj	Identifikacija supstance				Uslovi			Tekst uslova, upotrebe i upozorenja
	Hemijski naziv/INN	Naziv iz rečnika uobičajenih sastojaka	CAS broj	EZ broj	Vrsta proizvoda, dijelovi tijela	Najveća koncentracija u gotovom proizvodu	Ostalo	
a	b	c	d	e	f	g	h	i
1	Benzojeva kisjelina i njena natrijumova so	Benzoic acid Sodium Benzoate	65-85-0 532-32-1	200-618-2 208-534-8	Proizvodi koji se ispiraju, osim proizvoda za usnu duplju	2,5 % (kisjelina)		
					Proizvodi za usnu duplju	1,7 % (kisjelina)		
					Proizvodi koji se ne uklanjaju	0,5 % (kisjelina)		
1a	Soli benzojeve kisjeline, osim onih	Ammonium benzoate, calcium	1863-63-4, 2090-05-3,	217-468-9, 218-235-4,		0,5 % (kisjelina)		

	navedenih pod referentnim brojem 1 i osim estera benzojeve kiseline	benzoate, potassium benzoate, magnesium benzoate, MEA-benzoate, methyl benzoate, ethyl benzoate, propyl benzoate, butyl benzoate, isobutyl benzoate, isopropyl benzoate, phenyl benzoate	582-25-2, 553-70-8, 4337-66-0, 93-58-3, 93-89-0, 2315-68-6, 136-60-7, 120-50-3, 939-48-0, 93-99-2	209-481-3, 209-045-2, 224-387-2, 2202-259-7, 202-284-3, 219-020-8, 205-252-7, 204-401-3, 213-361-6, 202-293-2				
2	Propionska kisjelina i njene soli	Propionic acid, ammonium propionate, calcium propionate, magnesium propionate, potassium propionate, sodium propionate	79-09-4, 17496-08-1, 4075-81-4, 557-27-7, 327-62-8, 137-40-6	201-176-3, 241-503-7, 223-795-8, 209-166-0, 206-323-5, 205-290-4		2 % (kisjelina)		
3	Salicilna kisjelina (¹) i njene soli	Salicylic acid	69-72-7	200-712-3		0,5 % (kisjelina)	Ne upotrebljavati u proizvodima za djecu mlađu od tri godine.	Ne upotrebljavati za djecu mlađu od tri godine. (¹²)
							Ne upotrebljavati u oralnim proizvodima.	
		Calcium salicylate, magnesium salicylate, MEA-salicylate,	824-35-1, 18917-89-0, 59866-70-5,	212-525-4, 242-669-3, 261-963-2,		0,5 % (kisjelina)	Ne upotrebljavati u proizvodima za djecu	Ne upotrebljavati za djecu mlađu od tri godine. (²)
							Ne upotrebljavati u primjenama koje udisanjem mogu dovesti do izloženosti pluća krajnjeg korisnika.	

		sodium salicylate, potassium salicylate, TEA-salicylate	54-21-7, 578-36-9, 2174-16-5	200-198-0, 209-421-6, 218-531-3			mlađu od 3 godine, osim u šamponima.	
4	Heksa-2,4-dienska kisjelina i njene soli	Sorbic acid, calcium sorbate, sodium sorbate, potassium sorbate	110-44-1, 7492-55-9, 7757-81-5, 24634-61-5	203-768-7, 231-321-6, 231-819-3, 246-376-1		0,6 % (kisjelina)		
5	Bifenil-2-ol ⁽¹⁹⁾	o-Phenylphenol	90-43-7	201-993-5	(a) proizvodi koji se ispiraju	(a) 0,2 % (kao fenol)		Izbjegavati dodir s očima
					(b) proizvodi koji se ne ispiraju	(b) 0,15 % (kao fenol)		
6	Anorganski sulfiti i hidrogensulfiti ⁽⁵⁾	Sodium sulfite, ammonium bisulfite, ammonium sulfite, potassium sulfite, potassium hydrogen sulfite, sodium bisulfite, sodium metabisulfite, potassium metabisulfite	7757-83-7, 10192-30-0, 10196-04-0, 10117-38-1, 7773-03-7, 7631-90-5, 7681-57-4, 16731-55-8	231-821-4, 233-469-7, 233-484-9, 233-321-1, 231-870-1, 231-548-0, 231-673-0, 240-795-3		0,2 % (kao slobodni SO ₂)		
7	Hlorobutanol	Chlorobutanol	57-15-8	200-317-6		0,5 %	Ne koristiti u aerosolnim raspršivačima	Sadrži hlorobutanol
8	4-hidroksibenzojeva kisjelina i njeni metil- i etil-esteri te njihove soli	4-Hydroxybenzoic acid methylparaben potassium ethylparaben potassium paraben sodium methylparaben	99-96-7 99-76-3 36457-19-9 16782-08-4 5026-62-0 35285-68-8 120-47-8	202-804-9 202-785-7 253-048-1 240-830-2 225-714-1 252-487-6 204-399-4		0,4 % (kao kisjelina) za pojedini ester 0,8 % (kao kisjelina) za smjesu estera		

			sodium ethylparaben ethylparaben sodium paraben potassium methylparaben calcium paraben	114-63-6 26112-07-2 69959-44-0	204-051-1 247-464-2 274-235-4				
8.a	Butil hidroksibenzoat njegove soli propil hidroksibenzoat njegove soli	4- i 4- i	Butylparaben propylparaben sodium propylparaben sodium butylparaben potassium butylparaben potassium propylparaben	94-26-8 94-13-3 35285-69-9 36457-20-2 38566-94-8 84930-16-5	202-318-7 202-307-7 252-488-1 253-049-7 254-009-1 284-597-5		0,14 % (kao kisjelina) Za zbir pojedinačnih koncentracija : 0,8 % (kao kisjelina) za smjesu supstanci navedenih pod referentnim brojem 12 i 12.a, pri čemu zbir pojedinačnih koncentracija butilparabena i propilparabena i njihovih soli ne prelazi 0,14 %.	Ne smije se upotrebljavati u proizvodima koji se ne ispiraju namijenjenima primjeni u području pelena za djecu mlađu od tri godine	Za proizvode koji se ne ispiraju namijenjene djeci mlađoj od tri godine: „Ne smije se upotrebljavati u području pelena”
9	3-acetil-6-metilpiran-2,4 (3H)-dion i njegove soli	i	Dehydroacetic acid, sodium dehydroacetate	520-45-6, 4418-26-2, 16807-48-0	208-293-9, 224-580-1		0,6 % (kao kisjelina)	Ne koristiti u aerosolnim raspršivačima	

10	Mravlja kisjelina i njena natrijeva so	Formic acid, sodium formate	64-18-6, 141-53-7	200-579-1, 205-488-0		0,5 % (kao kisjelina)	
11	3,3'-dibromo-4,4'-heksametilendioksidi benzamidin i njegove soli (uključujući izetionat)	Dibromohexamidine Isethionate	93856-83-8	299-116-4		0,1 %	
12	Tiomersal	Thimerosal	54-64-8	200-210-4	Proizvodi za oči	0,007 % (Hg) U smjesi s drugim jedinjenjima žive dopuštenim u skladu s ovim Pravilnikom, najveća koncentracija Hg ostaje 0,007 %	Sadrži tiomersal
13	Fenil-živine soli (uključujući borat)	Phenyl Mercuric Acetate, Phenyl Mercuric Benzoate	62-38-4, 94-43-9	200-532-5, 202-331-8	Proizvodi za oči	0,007 % (hg) U smjesi s drugim jedinjenjima žive dopuštenim u skladu s ovim Pravilnikom, najveća koncentracija Hg ostaje 0,007 %	Sadrži fenil-živina jedinjenja
14	Undec-10-enska kisjelina i njene soli	Undecylenic acid, potassium undecylenate, sodium	112-38-9, 6159-41-7, 3398-33-2,	203-965-8, 222-264-8, 215-331-8,		0,2 % (kao kisjelina)	

		undecylenate, calcium undecylenate, TEA- undecylenate, MEA- undecylenate	1322-14-1, 84471-25-0, 56532-40-2	282-908-9, 260-247-7				
15	5- pirimidinamin, 1,3- bis (2-etilheksil) heksahidro-5-metil-	Hexetidine	141-94-6	205-513-5		0,1 %		
16	5-bromo-5-fenil-1,3- dioksan	5-Bromo-5-nitro-1,3- dioxane	30007-47-7	250-001-7	Proizvodi koji se ispiraju	0,1 %	Izbjegavati stvaranje nitrozamina	
17	Bronopol	2-Bromo-2- nitropropane-1,3-diol	52-51-7	200-143-0		0,1 %	Izbjegavati stvaranje nitrozamina	
18	2,4-diklorobenzil alkohol	Dichlorobenzyl Alcohol	1777-82-8	217-210-5		0,15 %		
19	1-(4-klorofenil)-3- (3,4- diklorofenil)urea (6) (6)	Triclocarban	101-20-2	202-924-1	svi kozmetički proizvodi, osim proizvoda za ispiranje usne školjke.	0,2 %	kriterijumi čistoće: 3,3',4,4'- tetrakloroazobenzen ≤ 1 ppm 3,3',4,4'- tetrakloroazoksibenz en ≤ 1 ppm Ne smije se koristiti u zubnim pastama za djecu mlađu od 6 godina.	Zubne paste koje sadrže Triclocarban moraju imati sljedeću oznaku: „Nije za djecu mlađu od 6 godina.”
20	Hlorokrezol	p-Chloro-m-Cresol	59-50-7	200-431-6	Ne koristiti u proizvodima koji se nanose na sluznicu	0,2 %		
21	5-hloro-2-(2,4- diklorofenoksi) fenol	Triclosan	3380-34-5	222-182-2	zubne paste; sapuni za ruke; sapuni za tijelo/gelovi za	0,3 %	Ne smije se koristiti u zubnim pastama za	Zubne paste koje sadrže Triclosan moraju imati

					tuširanje; dezodoransi (ne u spreju); puderi za lice i korektori; proizvodi za čišćenje noktiju na rukama i nogama prije primjene preparati za vještačke nokte		djecu mlađu od 3 godine.	sljedeću oznaku: „Nije za djecu mlađu od 3 godine.”
22	Hloroksilenol	Chloroxylenol	88-04-0	201-793-8		0,5 %		
23	N,N"-metilenbis[N'-(3-(hidroksimetil)-2,5-dioiksoimidazolidin-4-il]urea]	Imidazolidinyl urea	39236-46-9	254-372-6		0,6 %		
24	Poliheksametilen-bigvanid-hidrohlorid	Polyaminopropyl biguanide	32289-58-0, 27083-27-8, 28757-47-3, 133029-32-0	608-723-9 608-042-7		0,1 %	Ne koristiti u primjenama koje udisanjem mogu dovesti do izloženosti pluća krajnjeg korisnika	
25	2-fenoksietanol	Phenoxyethanol	122-99-6	204-589-7		1,0 %		
26	Metenamin	Methenamine	100-97-0	202-905-8		0,15 %		
27	1-(4-hlorofenoksi)-1-(imidazol-1-il)-3,3-dimetilbutan-2-on	Climbazole	38083-17-9	253-775-4	(a) Losioni za kosu (b) Kreme za lice (c) Proizvodi za njegu stopala (d) Šamponi koji se ispiraju	(a) 0,2 % (b) 0,2 % (c) 0,2 % (d) 0,5 %		
28	1,3-bis(hidroksimetil)-5,5-	DMDM Hydantoin	6440-58-0	229-222-8		0,6 %		

	dimetilimidazolidin-2,4-dion							
29	Benzil alkohol ⁽⁷⁾	Benzyl Alcohol	100-51-6	202-859-9			1,0 %	
30	1-hidroksi-4-metil-6-(2,4,4-trimetilpentil) 2-piridon i njegova so monoetanolamina	1-Hydroxy-4-methyl-6-(2,4,4-trimethylpentyl) 2-pyridon, Piroctone Olamine	50650-76-5, 68890-66-4	272-574-2	Proizvodi koji se ispiraju		1,0 %	
					Ostali proizvodi		0,5 %	
31	2,2'-metilenbis(6-bromo-4-hlorofenol)	Bromochlorophene	15435-29-7	239-446-8			0,1 %	
32	4-izopropil-m-krezol	o-Cymen-5-ol	3228-02-2	221-761-7			0,1 %	
33	Smjesa 5-hloro-2-metil-izotiazol-3(2H)-ona i 2-metilizotiazol-3(2H)-ona	Methylchlorisothiazolinone (i) Methylisothiazolinone ⁽¹⁷⁾	26172-55-4, 2682-20-4, 55965-84-9	247-500-7, 220-239-6	Proizvodi koji se ispiraju		0,0015 % (smjese u omjeru 3:1 5-kloro-2-metil-izotiazol-3(2H)-ona i 2-metilizotiazol-3(2H)-ona)	
34	N,N''-bis(4-klorofenil)-3,12-diimino-2,4,11,13-tetraazatetradekandi amidin in njegov diglukonat, diacetat i dihidroklorid	Chlorhexidine, Chlorhexidine Diacetate, Chlorhexidine Digluconate, Chlorhexidine Dihydrochloride	55-56-1, 56-95-1, 18472-51-0, 3697-42-5	200-238-7, 200-302-4, 242-354-0, 223-026-6			0,3 % (kao kloroheksidin)	
35	1-fenoksipropan-2-ol ⁽⁸⁾	Phenoxyisopropanol	770-35-4	212-222-7	Samo za proizvode koji se ispiraju		1,0 %	
36		Behentrimonium chloride ⁽¹⁵⁾ ,	17301-53-0,	241-327-0,			0,1 %	

	Alkil trimetilamonijev bromid i hlorid (C ₁₂₋₂₂)	cetrimonium bromide,	57-09-0,	200-311-3,				
		cetrimonium chloride ⁽¹⁶⁾ ,	112-02-7,	203-928-6,				
		laurtrimonium bromide,	1119-94-4,	214-290-3,				
		laurtrimonium chloride,	112-00-5,	203-927-0,				
		steartrimonium bromide,	1120-02-1,	214-294-5,				
		steartrimonium chloride ⁽¹⁶⁾	112-03-8	203-929-1				
37	4,4-dimetil-1,3- oksazolidin	Dimethyl Oxazolidine	51200-87-4	257-048-2		0,1 %	pH > 6	
38	N-(hidroksimetil)-N- (dihidroksimetil-1,3- diokso-2,5- imidazolidinil-4)-N'- (hidroksimetil) urea	Diazolidinyl Urea	78491-02-8	278-928-2		0,5 %		
39	Benzenkarboksimid 4,4'-(1,6- heksandiilbis(oksi))bi s- i njegove soli (uključujući izetionat i p-hidroksibenzoat)	Hexamidine, Hexamidine diisethionate, Hexamidine paraben	3811-75-4, 659-40-5, 93841-83-9	211-533-5, 299-055-3		0,1 %		
40	Glutaraldehid (pentan-1,5-dial)	Glutaral	111-30-8	203-856-5		0,1 %	Ne koristiti u aerosolnim raspršivačima	Sadrži glutaral ⁽⁹⁾

41	5-etil-3,7-dioksa-1-azabicyklo [3.3.0.]oktan	7-Ethylbicyclooxazolidine	7747-35-5	231-810-4		0,3 %	Ne koristiti u proizvodima za usnu duplju i proizvodima koji se nanose na sluznicu	
42	3-(p-hlorofenoksi)-propan-1,2 diol	Chlorphenesin	104-29-0	203-192-6		0,3 %		
43	Natrijev N-(hidroksimetil) glicinat	Sodium Hydroxymethylglycinate	70161-44-3	274-357-8		0,5 %	Ne upotrebljavati, osim ako se može dokazati da maksimalna teoretska koncentracija formaldehida koji se može ispustiti, bez obzira iz kojeg izvora, u smjesi kako je stavljena na tržište iznosi < 0,1 % masenog udjela	
44	Srebrov hlorid, taložen na titanijevom dioksidu	Silver chloride	7783-90-6	232-033-3		0,004 % (kao AgCl)	20 % AgCl (m/m) na TiO ₂ Ne koristiti u proizvodima za djecu mlađu od 3 godine, proizvodima za usnu duplju, te proizvodima za oči i usne	
45	Benzenmetanaminij, N,N -dimetil-N-[2-[2-[4-(1,1,3,3-tetrametilbutil)fenoksi] etoksi] etil]-, hlorid	Benzethonium Chloride	121-54-0	204-479-9	(a) Proizvodi koji se ispiraju (b) Proizvodi koji se ne uklanjaju osim proizvoda za usnu duplju	0,1 %		

46	Benzalkonijev hlorid, bromid i saharinat ⁽¹⁰⁾	Benzalkonium chloride, benzalkonium bromide, benzalkonium saccharinate	8001-54-5, 63449-41-2, 91080-29-4, 68989-01-5, 68424-85-1, 68391-01-5, 61789-71-7, 85409-22-9	264-151-6, 293-522-5, 273-545-7, 270-325-2, 269-919-4, 263-080-8, 287-089-1		0,1 % (kao benzalkonijev hlorid)		Izbjegavati dodir s očima
47	Metanol, (fenilmetoksi)	Benzylhemiformal	14548-60-8	238-588-8	Proizvodi koji se ispiraju	0,15 %		
48	3-jodo-2-propinilbutil karbamat	Iodopropynyl butylcarbamate	55406-53-6	259-627-5	(a) Proizvodi koji se ispiraju (b) Proizvodi koji se ne uklanjaju (c) Dezodoransi/sredstva protiv znojenja (antiperspiransi)	(a) 0,02 % (b) 0,01 % (c) 0,0075 %	Ne koristiti u proizvodima za usnu duplju i usne (a) Ne koristiti u proizvodima za djecu mlađu od 3 godine, uz iznimku proizvoda za kupanje/gelova za tuširanje i šampona (b) Ne koristiti u losionima i kremama za tijelo ⁽¹¹⁾ (b) i (c) Ne koristiti u proizvodima za djecu mlađu od 3 godine	(a) Ne koristiti na djeci mlađoj od 3 godine ⁽¹²⁾ (b) i (c) Ne koristiti za djecu mlađu od 3 godine ⁽¹³⁾
49	2-metil-2H-izotiazol-3-on	Metilizotiazolinon ⁽¹⁸⁾	2682-20-4	220-239-6	Proizvodi koji se ispiraju	0,0015 %		
50	Etil-N-alfa-dodekanoil-L-arginat hidroklorid ⁽¹⁴⁾	Ethyl Lauroyl Arginate HCl	60372-77-2	434-630-6	(a) tečnost za ispiranje usne duplje	(a) 0,15 %	(a) ne koristiti u proizvodima za djecu mlađu od deset godina	(a) ne koristiti za djecu mlađu od deset godina

					(b) ostali proizvodi	(b) 0,4 %	(b) ne koristiti u proizvodima za njegu usana, za usnu duplju (osim tekućina za ispiranje usne duplje) i proizvodima s raspršivačem	
51	1,2,3-propantrikarboksilna kiselina, 2-hidroksi-, monohidrat i 1,2,3-propantrikarboksilna kiselina, 2-hidroksi-, srebro(1+) so, monohidrat	Citric acid (i) Silver citrate	—	460-890-5		0,2 %, što odgovara 0,0024 % srebra	Ne smije se upotrebljavati u proizvodima za njegu usne duplje i proizvodima za oči	
52	4-(3-etoksi-4-hidroksifenil)butan-2-on	Hydroxyethoxyphenyl Butanone	569646-79-3	933-435-8		0,7 %		

(¹)

Za upotrebu koja nije konzervans vidjeti Listu II ovog Pravilnika.

(²)

Samo za proizvode koji se mogu upotrebljavati za djecu mlađu od tri godine i koji ostaju u duljem dodiru s kožom.

(³)

(⁴) (⁵)

Za upotrebu različitu od konzervansa, Listu II ovog Pravilnika.

(⁶)

Za upotrebu različitu od konzervansa, Listu II ovog Pravilnika.

(⁷)

Za ostale upotrebe koje nisu konzervans, vidjeti Listu II ovog Pravilnika.

(⁸)

Za upotrebu različitu od konzervansa, vidjeti Listu II ovog Pravilnika.

(⁹)

Samo ako je koncentracija veća od 0,05 %.

(¹⁰)

Za upotrebu različitu od konzervansa, Listu II ovog Pravilnika.

(¹¹)

Isključivo za proizvode koji se mogu koristiti za djecu mlađu od 3 godine, osim proizvoda za kupanje/gelova za tuširanje i šampona.

(¹²)

Samo za proizvode koji se mogu upotrebljavati za djecu mlađu od tri godine.

(¹³)

Odnosi se na sve proizvode koji su namijenjeni upotrebi na većem dijelu tijela.

(¹⁴)

Za ostale upotrebe, osim kao konzervans, vidjeti Listu II ovog Pravilnika.

(¹⁵)

Za namjenu koja nije konzervans, vidjeti Listu II ovog Pravilnika.

(¹⁶)

Za namjenu koja nije konzervans, vidjeti Listu II ovog Pravilnika.

(¹⁷)

Metilzotiazolinon se uređuje i u tekstu pod referentnim brojem 57. Ta dva teksta međusobno se isključuju: upotreba smjese metilklorozotiazolinona i metilzotiazolinona nije u skladu s upotrebom samog metilzotiazolinona u istom proizvodu.

(¹⁸)

Metilzotiazolinon je regulisan u Listi II ovog Pravilnika u smjesi s metilklorozotiazolinonom. Ta se dva unosa međusobno isključuju: upotreba smjese metilklorozotiazolinona i metilzotiazolinona nije moguća s upotrebom samog metilzotiazolinona u istom proizvodu.

(¹⁹)

Za namjenu koja nije konzervans, vidjeti Listu II ovog Pravilnika.

III. Lista supstanci za zaštitu kože od određenih UV zračenja putem apsorpcije, refleksije ili raspršivanja UV zračenja (UV-filteri)

	Identifikacija supstanci	Uslovi	
--	--------------------------	--------	--

Referentni broj	Hemijski naziv/INN/XAN	Naziv iz rečnika uobičajenih sastojaka	CAS broj	EZ broj	Vrsta proizvoda, dijelovi tijela	Najveća koncentracija u gotovom preparatu	Ostalo	Tekst uslova upotrebe i upozorenja
a	b	c	d	e	f	g	h	i
1.	N,N,N-trimetil-4-(2-oksoborn-3-ilidenmetil) anilinov metilsulfat	Camphor Benzalkonium Methosulfate	52793-97-2	258-190-8		6 %		
2.	Benzojeva kiselina, 2-hidroksi-, 3,3,5-trimetilcikloheksil ester / homosalat ⁽⁹⁾	Homosalate	118-56-9	204-260-8	Proizvodi za lice, osim proizvoda u spreju za prskanje	7,34 %		
3.	2-hidroksi-4-metoksi-benzofenon/oksibenzon ⁽⁷⁾	Benzophenone-3	131-57-7	205-031-5	a) Proizvodi za lice, proizvodi za ruke I proizvodi za usne, osim proizvoda u aerosolima i raspršivačima b) Proizvodi za tijelo, uključujući proizvode u aerosolima i raspršivačima	a) 6 % b) 2,2 % c) 0,5 %	Za a) i b) najviše 0,5 % za zaštitu formulacije proizvoda a) ako se upotrebljava pri 0,5 % za zaštitu formulacije proizvoda, nivoa koji se koriste kao UV-filter ne smiju prelaziti 5,5 % b) ako se upotrebljava pri 0,5 % za zaštitu formulacije proizvoda, nivoa koji se upotrebljavaju kao UV-filter ne smeju prelaziti 1,7 %	Za (a) i (b): sadržaje Benzophenone-3 ⁽¹⁾

					c) Ostali proizvodi			
4.	2-fenilbenzimidazo-5-sulfonska kiselina i njen kalijum, natrijum i trietanolaminska so/ensulizol	Phenylbenzimidazole Sulfonic Acid	27503-81-7	248-502-0		8 % (kao kiselina)		
5.	3,3'-(1,4-fenilendimetilen) bis (7,7-dimetil-2-oksobiciklo-[2.2.1] hept-1-il-metansulfonska kiselina) i njene soli/ekamsul	Terephthalylidene Dicumphor Sulfonic Acid	92761-26-7, 90457-82-2	410-960-6		10 % (kao kiselina)		
6.	1-(4-tert-butilfenil)-3-(4-metoksifenil) propan-1,3-dion/avobenzon	Butyl Methoxydibenzoyl methane	70356-09-1	274-581-6		5 %		
7.	alfa-(2-oksoborn-3-iliden)-toluen-4-sulfonska kiselina i njene soli	Benzylidene Camphor Sulfonic Acid	56039-58-8			6 % (kao kiselina)		
8.	2-cijano-3,3-difenil akrilna kiselina, 2-etilheksil ester/oktokrilen (7) (8)	Octocrylene	6197-30-4	228-250-8	a) Proizvodi u aerosolu b) Ostali proizvodi	a) 9 % b) 10 %		
9.	Polimer N-((2 i 4)-((2-oksoborn-3-iliden)metil)benzil) akrilamida	Polyacrylamidomethyl Benzylidene Camphor	113783-61-2			6 %		
10.	2-etilheksil metoksicinamat/oktinoksat	Ethylhexyl Methoxycinnamate	5466-77-3	226-775-7		10 %		
11.	Etoksiliran etil-4-aminobenzoat	PEG-25 PABA	116242-27-4			10 %		

12.	Izopentil-4-metoksicinamat/amiloksat	Isoamyl p-Methoxycinnamate	71617-10-2	275-702-5		10 %		
13.	2,4,6-trianilino-(p-karbo-2'-etilheksil-1'oksi)-1,3,5-triazin	EthylhexylTriazone	88122-99-0	402-070-1		5 %		
14.	Fenol, 2-(2H-benzotriazol-2-il)-4-metil-6-(2-metil-3-(1,3,3,3, -tetrametil-1-(trimetilsilil(oksi)-disiloksanil)propil)	Drometrizole Trisiloxane	155633-54-8			15 %		
15.	Benzojeva kisjelina, 4,4-((6-(((1,1-dimetiletil)amino)karbonil)fenil)amino)-1,3,5-triazin-2,4-diil)diimino)bis-, bis(2-etilheksil) ester/iskotrizinol (USAN)	Diethylhexyl ButamidoTriazone	154702-15-5			10 %		
16.	2-Etilheksil salicilat/oktisalot	Ethylhexyl Salicylate	118-60-5	204-263-4		5 %		
17.	2-etilheksil (dimetilamino)benzoat/padimat (USAN: BAN)	Ethylhexyl Dimethyl PABA	21245-02-3	244-289-3		8 %		
18.	2-hidroksi-4-metoksibenzofenon-5-sulfonska kisjelina I njegova natrijeva so/sulisobenzon	Benzophenone-4, Benzophenone-5	4065-45-6/6628-37-1	223-772-2/-		5 % (kao kisjelina)		
19.	2,2'-metilen-bis(6-(2H-benzotriazol-2-il)-4-(1,1,3,3-tetrametilbutil)fenol)/bizoktrizol	Methylene Bis - Benzotriazolyl Tetramethylbutylphenol	103597-45-1	403-800-1		10 % ⁽⁵⁾		
20.	2,2'-metilen-bis (6-(2H-benzotriazol-2-il)-4-(1,1,3,3-tetrametilbutil)fenol)/bizoktrizol	Methylene Bis - Benzotriazolyl Tetramethylbutylphenol (nano)	103597-45-1	403-800-1		10 % ⁽⁵⁾	Ne koristiti u primjenama koje bi udisanjem mogle dovesti do izloženosti plućima krajnjih korisnika.	

							Dopušteni su samo nanomaterijali sa sljedećim karakteristikama: — čistoće $\geq 98,5$ % sa frakcijom izomjera 2,2'-metilen-bis-(6(2H-benzotriazol-2-il)-4-(izo-oktil)fenola) koja ne prelazi 1,5 %, — topivosti < 5 ng/L u vodi pri 25 °C, — koeficijent raspodjele (Log Pow): 12,7 pri 25 °C, — nepremazani, — srednje veličine čestica D50 (50 % broja koja je manja od tog prečnika): ≥ 120 nm raspodjele mase i/ili ≥ 60 nm raspodjele po brojevnoj veličini.	
21.	Natrijeva so 2,2'-bis(1,4-fenilen)-1H-benzimidazol-4,6-disulfonska kiselina/bisdisulizoldinatrij (USAN)	Disodium Phenyl Dibenimidazole Tetrasulfonate	180898-37-7	429-750-0		10 % (kao kiselina)		
22.	2,2'-(6-(4-metoksifenil)-1,3,5-triazin-2,4-diil)bis(5-((2-etilheksil)oksi)fenol)/bemotrizinol	Bis-Ethylhexyloxyphenol Methoxyphenyl Triazine	187393-00-6			10 %		
23.	Dimetikodietilbenzmalonat	Polysilicone-15	207574-74-1	426-000-4		10 %		
24.	Titanijevdioksid (2)	Titanium Dioxide	13463-67-7/1317-70-0/1317-80-2	236-675-5/215-280-1/215-282-2		25 % (4)	Titanijum dioksid u obliku praha koji sadrži najmanje 1 % čestica aerodinamičkog prečnika ≤ 10 μm , koristiti u skladu sa Pravilnikom koji uređuje Listu zabranjenih supstanci u kozmetičkim proizvodima u Listi 2. Za vrste proizvoda iz tačke (c) u koloni (f) istog Pravilnika u Listi 2	

							primjenjuje se najveća koncentracija u gotovom proizvodu navedena u pomenutom Pravilniku.	
25.	Titanijevdioksid (6)	Titanium Dioxide (nano)	13463-67-7/1317-70-0/1317-80-2	236-675-5/215-280-1/215-282-2		25 % (4)	<p>Ne koristiti za primjene pri kojima bi udisanjem mogla biti izložena pluća potrošača. Dozvoljen je samo nanomaterijal sa sljedećim karakteristikama:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čistoće $\geq 99\%$, - u obliku rutila ili rutila sa do 5 % anatasa, kristalne strukture i fizičkog izgleda kao klastera okruglih, igličastih ili kopljastih oblika, - medijana veličine čestica na osnovu raspodele veličina ≥ 30 nm, - odnos širine i visine od 1 do 4,5 i obujam specifične površine ≤ 460 m²/cm³, - premazan sljedećim supstancama: silicijum-dioksidom, hidriranim silicijum-dioksidom, aluminijum-oksidiom, aluminijum-hidroksidom, aluminijum-stearatom, stearinskom kiselinom, trimetoksikaprililsilanom, glicerinom, dimetikonom, vodonikovim dimetikonom, simetikonom, 	Za proizvode za lice koji sadrže titanijum-dioksid (nano) premazan kombinacijom aluminijum-oksida i mangani-dioksida: Ne koristiti na usnama.

							<p>ili premazan jednom od sljedećih kombinacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - silicijum-dioksidom u najvećoj koncentraciji od 16 % i cetilfosfatom u najvećoj koncentraciji od 6 %, - aluminijum-oksikom u najvećoj koncentraciji od 7 % i mangan-dioksidom u najvećoj koncentraciji od 0,7 % (ne koristiti u proizvodima za usne), - aluminijum-oksikom u najvećoj koncentraciji od 3 % i trietoksi-kaprilil-silanom u najvećoj koncentraciji od 9 %, - fotokatalitičkog dejstva ≤ 10 % u odnosu na odgovarajuće nepremazane iline dopirane referentne vrijednosti, - nanočestice su fotostabilne u konačnom obliku. 	
26.	Benzojeva kisjelina, 2-[-4-(dietilamino)-2-hidroksibenzoil]-heksilester	Diethylamino Hydroxy benzoyl Hexyl Benzoate	302776-68-7	443-860-6		10 %		
27.	1,3,5-triazin, 2,4,6-tris[1,1'-bifenil]-4-il-, uključujući i nano materijal	Tris-biphenyl triazine Tris-biphenyl triazine (nano)	31274-51-8	—		10 %	<p>Ne smije se upotrebljavati u sprejevima.</p> <p>Dozvoljen je samo nanomaterijal sa sljedećim svojstvima:</p>	

							<ul style="list-style-type: none"> - srednja veličina primarnih čestica > 80 nm, - čistoća ≥ 98 %, - nepremazani 	
28.	Cinkovoksid	Zinc Oxide	1314-13-2	215-222-5		25 % ⁽³⁾	Ne koristiti u primjenama koje udisanjem mogu dovesti do izloženosti pluća krajnjih korisnika.	
29.	Cinkovoksid	Zinc Oxide (nano)	1314-13-2	215-222-5		25 % ⁽³⁾	<p>Ne koristiti u primjenama koje udisanjem mogu dovesti do izloženosti pluća krajnjih korisnika.</p> <p>Dopušteni su samo nanomaterijali koji imaju sljedeće karakteristike:</p> <ul style="list-style-type: none"> — čistoća ≥ 96 %, sa kristalnom strukturom wurtzita i fizičkim izgledom poput klastera štapićastih, zvezdastih i/ili izometrijskih oblika, sa nečistoćom koja se sastoji samo od ugljen-dioksida i vode, dok bi drugih nečistoća trebalo da ima ukupno 1 %, — srednji prečnik raspodjele veličine čestica D50 (50 % broja čestica manjih od tog prečnika) > 30 nm, a D1 (1 % ispod te veličine) > 20 nm, — rastvorljivost u vodi < 50 mg/l, — nepremazani ili premazani trietoksikaprilil silanom, dimetikonom, umreženim polimjerom 	

							dimetoksidifenilsilan- trietoksikaprililsilanom ili oktil trietoksilanom.	
30.	3,3'-(1,4-fenilen)bis(5,6-difenil-1,2,4-triazin)	Phenylene Bis-Diphenyltriazine	55514-22-2	700-823-1		5 %	Ne koristiti u primjenama koje udisanjem mogu dovesti do izloženosti pluća krajnjih korisnika.	
31.	2-etoksietil-(2Z)-2-cijano-2-[3-(3-metoksipropilamino) cikloheks-2-en-1-iliden]acetat	Methoxypropylamino Cyclohexenylidene Ethoxyethylcyanoacetate	1419401-88-9	700-860-3		3 %	<ul style="list-style-type: none"> — ne koristiti u primjenama koje udisanjem mogu dovesti do izloženosti plućima krajnjih korisnika — ne koristiti s nitrozirajućim sredstvima – maksimalni sadržaj nitrozamina: 50 µg/kg — čuvati u posudama bez nitrata. 	
32.	1,1'-(1,4-piperazindiil)bis[1-[2-[4-(dietilamino)-2-hidroksibenzoil]fenil]-metanon	Bis-(Diethylaminohydroxybenzoyl Benzoyl) Piperazine	919803-06-8	485-100-6		10 % ⁽¹⁰⁾		
33.	1,1'-(1,4-piperazindiil)bis[1-[2-[4-(dietilamino)-2-hidroksibenzoil]fenil]-metanon	Bis-(Diethylaminohydroxybenzoyl Benzoyl) Piperazine (nano)	919803-06-8	485-100-6		10 % ⁽¹⁰⁾	<p>Dozvoljeni su samo nanomaterijali koji imaju sljedeće karakteristike:</p> <ul style="list-style-type: none"> — čistoća ≥ 97 %, — medijana veličine čestica D50 (50 % čestica je manja od tog prečnika): ≥ 50 nm raspodjele po broju. <p>Ne koristiti u primjenama koje bi kod krajnjeg korisnika mogle dovesti do izloženosti pluća pri udisanju.</p>	

- (1) Nije obavezno ako je koncentracija 0,5 % ili manja ili kada se koristi samo za zaštitu proizvoda.
- (2) Za upotrebu kao boja, vidjeti Listu III Pravilnika kojom se uređuje zaštita kože od određenih UV zračenja putem apsorpcije, refleksije ili raspršivanja UV zračenja (UV-filteri).
- (3) Ako se cinkov oksid / cinkov oksid (nano) upotrebljavaju zajedno, zbroj ne smije biti veći od ograničenja navedenih u stupcu g.
- (4) U slučaju kombinovane upotrebe titanijevog dioksida / titanijevog dioksida (nano), ukupna količina ne smije prelaziti ograničenje iz stupca g.
- (5) U slučaju kombinovane upotrebe metilen bis-benzotriazoliltetrametilbutilfenola / metilen bis-benzotriazoliltetrametilbutilfenola (nano), ukupna količina ne smije prelaziti graničnu vrijednost iz stupca g.
- (6) Za upotrebu kao boja, vidjeti Listu III Pravilnika kojom se uređuje zaštita kože od određenih UV zračenja putem apsorpcije, refleksije ili raspršivanja UV zračenja (UV-filteri).
- (7) Međutim, kozmetički proizvodi koji sadrže ovu supstancu i koji su u skladu sa ograničenjima utvrđenim Zakonom.
- (8) Nečistoće benzofenona i/ili produkti razgradnje supstanci Octocrylene moraju biti ograničeni na nivou tragova.
- (9) Od 1. januara 2025. kozmetički proizvodi koji sadrže ovu supstancu i nisu u skladu sa uslovima ne smiju se stavljati na tržište Unije.
- (10) U slučaju kombinovane upotrebe supstanci Bis-(Diethylaminohydroxybenzoyl Benzoyl) Piperazine i supstanci Bis-(Diethylaminohydroxybenzoyl Benzoyl) Piperazine (nano), zbir ne smije premašivati 10 %.

546.

Na osnovu člana 14 stav 12, člana 15 stav 6, člana 17 stav 7 i član 18 stav 4 Zakona o organskoj proizvodnji ("Službeni list CG", broj 123/24), Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede donijelo je

P R A V I L N I K **O BLIŽIM USLOVIMA ZA BILJNU I STOČARSKU ORGANSKU PROIZVODNJU***

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se bliži uslovi za organsku biljnu i stočarsku proizvodnju, uslovi za podjelu poljoprivrednog gazdinstva na organske proizvodne jedinice, proizvodne jedinice u prelaznom periodu i proizvodne jedinice koje nijesu organske, dužina trajanja prelaznog perioda, način organske biljne i stočarske proizvodnje, kao i sadržaj i način vođenja evidencije u biljnoj i stočarskoj proizvodnji.

Primjena

Član 2

Ovaj pravilnik primjenjuje se na subjekte koji učestvuju u bilo kojoj fazi proizvodnje, prerade i distribucije proizvoda, kao i na druge proizvode usko povezane sa poljoprivredom, navedene u Prilogu 1 ovog pravilnika, kao i na poljoprivredne proizvode navedene u Listi poljoprivrednih proizvoda datoj u Prilogu 2 ovog pravilnika.

Značenje izraza

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) **subjekat (operator)** je fizičko ili pravno lice odgovorno za sprovođenje ovog zakona u svakoj od faza organske proizvodnje, pripreme i distribucije, a koje se nalaze pod njegovom kontrolom;
- 2) **poljoprivredna površina** je površina koja se koristi kao obradivo zemljište, trajne livade, trajni pašnjaci ili trajni zasadi;
- 3) **matična biljka** je identifikovana biljka od koje se uzima reproduktivni materijal za reprodukciju novih biljaka;
- 4) **biodinamički preparati** su mješavine koje se tradicionalno koriste u biodinamičkoj poljoprivredi;
- 5) **veranda** je dodatni, natkriveni, neizolovani spoljašnji objekat namijenjen za živinu kod kojeg je na dužoj strani obično postavljena žičana ograda ili mreža, u kojem vladaju spoljašnji klimatski uslovi, sa prirodnim i/ili vještačkim osvjetljenjem i podom koji je prekriven prostirkom;
- 6) **mlade koke** (pullets) su mlade životinje vrste *Gallus gallus* starosti ispod 18 nedjelja;
- 7) **koke nosilje** su su životinje vrste *Gallus gallus* namijenjene proizvodnji konzumnih jaja i koje su stare najmanje 18 nedjelja;
- 8) **mladi pijetao** je muška životinja iz sojeva koka nosilja namijenjena za proizvodnju mesa;
- 9) **korisna površina** je prostor širine najmanje 30 cm, visine najmanje 45 cm sa nagibom poda ne manjim od 14%, ne računajući površinu namijenjenu za gnijezdo, u skladu sa posebnim propisom kojim se uređuju uslovi za objekte i opremu za držanje i uzgoj koka nosilja;
- 10) **objekat za uzgoj živine** (poultry house) je fiksni ili pokretni objekat za smještaj jata živine i obuhvata sve površine natkrivene krovom, uključujući i verandu, a može se podijeliti u zasebne odjeljke u kojima se nalazi po jedno jato;

- 11) **uzgoj usjeva povezanih sa zemljištem** je proizvodnja na zemljištu (living soil) ili na zemljištu koje je pomiješano ili đubreno materijalima i proizvodima koji su dozvoljeni u organskoj proizvodnji, a povezano je sa podzemnim slojem i podlogom;
- 12) **tor je ograđeni prostor** uključujući i dio koji životinjama obezbijuje zaštitu od nepovoljnih vremenskih uslova;
- 13) **stajsko đubrivo** je izmet životinja ili mješavine prostirke i otpadnih proizvoda koje izlučuju životinje, čak i u prerađenom obliku;
- 14) **jato** je grupa jedne vrste živine koja se drži u jednoj smještajnoj jedinici otvorenog ili zatvorenog tipa u isto vrijeme, ne miješajući se sa drugim vrstama živine; i
- 15) **živina za tov** je živina koja je namijenjena za proizvodnju mesa.

Bliži uslovi u pogledu organskih uslova

Član 4

- (1) Organski usjevi, koji prirodno rastu u vodi, proizvode se u zemljištu ili u zemljištu pomiješanom ili obogaćenom materijalima i proizvodima dozvoljenim u organskoj proizvodnji, u vezi sa podzemnim slojem i podlogom, mogu se upotrebljavati pod uslovima propisanim Zakonom o organskoj proizvodnji i pod uslovima da je:
 - 1) proizvodnja naklijalog sjemena, koja uključuje klice, izdanke i mikrobilje koji žive isključivo od hranljivih rezervi iz sjemena, njihovim vlaženjem u čistoj vodi, pod uslovom da je sjeme organsko; i
 - 2) proizvodnja glavica cikorijske, uključujući i njihovo potapanje u čistoj vodi, pod uslovom da je biljni reproduktivni materijal organskog porijekla, a upotreba hranjive podloge dozvoljena je samo kada su njeni sastojci odobreni u skladu sa članom 26 Zakona o organskoj proizvodnji.
- (2) Ne može se upotrebljavati hranjiva podloga za proizvodnju naklijalog sjemena, koja uključuje klice, izdanke i mikrobilje, osim upotrebe inertne podloge koja je namijenjena isključivo za održavanje vlažnosti sjemena kada su komponente te inertne podloge odobrene u skladu sa članom 26 ovog zakona.
- (3) Sve agrotehničke mjere koje se primjenjuju u organskoj biljnoj proizvodnji, treba da spriječe ili svedu na najmanju moguću mjeru zagađenje životne sredine.

Prelazni period u biljnoj proizvodnji

Član 5

- (1) Bilje i biljni proizvodi smatraju se organskim ako se tokom njihove proizvodnje na parcelama primjenjuju uslovi propisani za organsku proizvodnju u prelaznom periodu u trajanju od najmanje:
 - 1) dvije godine prije sjetve za jednogodišnje biljne vrste;
 - 2) dvije godine prije njihove upotrebe kao hrane za životinje iz organske proizvodnje za pašnjake i višegodišnje krmno bilje; i
 - 3) tri godine prije prve berbe organskih proizvoda za višegodišnje biljne vrste koje nijesu krmno bilje.
- (2) Ako je zemljište, odnosno jedna ili više njegovih parcela, kontaminirane proizvodima ili supstancama koje nijesu odobrene za upotrebu u organskoj proizvodnji, kontrolno tijelo može odlučiti da za predmetno zemljište, odnosno predmetne parcele produži prelazni period nakon perioda iz stava 1 ovog člana.
- (3) U slučaju tretiranja sa proizvodima ili supstancama koje nijesu odobrene za upotrebu u organskoj proizvodnji, kontrolno tijelo će zahtijevati novi prelazni period u skladu sa stavom 1 ovog člana.
- (4) Period iz stava 3 ovog člana, može se skratiti u sljedećim slučajevima:

- 1) ako su te parcele tretirane proizvodima ili supstancama koje nijesu odobrene za upotrebu u organskoj proizvodnji, ali su dio obaveznih mjera kontrole štetočina ili korova, uključujući karantinske organizme ili invazivne vrste, koje je propisao organ uprave nadležan za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove (u daljem tekstu: Uprava);
i
 - 2) ako su te parcele tretirane proizvodima ili supstancama koje nijesu odobrene za upotrebu u organskoj proizvodnji, a tretiranje se sprovodi kao dio naučnih istraživanja koje je odobrilo organ državne uprave nadležan za poslove poljoprivrede (u daljem tekstu: Ministarstvo) ili Uprava.
- (5) U slučajevima iz st. 2, 3 i 4 ovog člana, dužina prelaznog perioda utvrđuje se uzimajući u obzir da proces razgradnje predmetnog proizvoda ili supstance mora garantovati da će na kraju prelaznog perioda ostati neznatan nivo ostataka u zemljištu, a u slučaju višegodišnjih usjeva u samoj biljci.
 - (6) Proizvodi nakon tretiranja ne smiju se stavljati u promet kao organski proizvodi ili proizvodi iz prelaznog perioda.
 - (7) U slučaju zemljišta povezanog sa organskom stočarskom proizvodnjom odredbe st. od 1 do 6 ovog člana, primjenjuju se na cjelokupnu proizvodnu jedinicu na kojoj se proizvodi hrana za životinje, osim za prelazni period za pašnjake i druge otvorene površine koje koriste životinje koje nijesu biljojedi, kada se ne radi o tretiranju sa proizvodima ili supstancama koje nijesu dozvoljene za upotrebu u organskoj proizvodnji.
 - (8) U slučaju prelaznog perioda iz stava 7 ovog člana, prelazni period se može skratiti na godinu dana.

Porijeklo bilja uključujući biljni reproduktivni materijal

Član 6

- (1) Za proizvodnju bilja i biljnih proizvoda koji nijesu biljni reproduktivni materijal koristi se isključivo organski biljni reproduktivni materijal.
- (2) Da bi se obezbijedio organski biljni reproduktivni materijal koji će se koristiti za proizvodnju proizvoda, osim biljnog reproduktivnog materijala, matična biljka i po potrebi druge biljke namijenjene za proizvodnju biljnog reproduktivnog materijala moraju da budu proizvedene u skladu sa Zakonom o organskoj proizvodnji najmanje jednu generaciju, odnosno u slučaju višegodišnjih usjeva najmanje jednu generaciju tokom dvije vegetacione sezone.
- (3) Prilikom odabira organskog biljnog reproduktivnog materijala, subjekti daju prednost onom organskom biljnom reproduktivnom materijalu koji je pogodan za organsku proizvodnju.
- (4) Za proizvodnju sorti pogodnih za organsku proizvodnju, aktivnosti organskog oplemenjivanja moraju da se obavljaju u organskim uslovima i treba da:
 - budu usmjerene na povećanje genetske raznovrsnosti;
 - se oslanjaju na prirodnu reproduktivnu sposobnost;
 - budu usmjerene na unapređenje agronomskih osobina i otpornosti na bolesti; i
 - se oslanjaju na prilagođavanje različitim lokalnim zemljišnim i klimatskim uslovima.
- (5) Sve metode razmnožavanja, osim kulture meristema moraju da se sprovode u okviru sertifikovanog organskog upravljanja.

Upotreba biljnog reproduktivnog materijala iz prelaznog perioda i biljnog reproduktivnog materijala koji nije iz organske proizvodnje

Član 7

- (1) Izuzetno od člana 6 stav 1 ovog pravilnika, ako podaci prikupljeni u bazi podataka iz člana 28 st. 1 i 2 Zakona o organskoj proizvodnji, pokazuju da kvalitativne ili kvantitativne potrebe subjekata u pogledu relevantnog organskog biljnog reproduktivnog materijala nijesu zadovoljene, subjekat može da koristi biljni reproduktivni materijal iz prelaznog perioda u

skladu sa članom 15 stav 5 tačka 1 Zakona o organskoj proizvodnji, ili biljni reproduktivni materijal koji je odobren u skladu sa stavom 18 ovog člana.

- (2) U slučaju nedostatka organskih sadnica mogu da se koriste sadnice iz prelaznog perioda, koje se stavljaju u promet u skladu članom 15 stav 5 tačka 1 Zakona o organskoj proizvodnji, ako su sadnice uzgajane:
 - 1) kroz ciklus uzgoja od sjemena do sadnice u trajanju od najmanje 12 mjeseci na zemljišnoj parceli za koju je u istom periodu završen prelazni period od najmanje 12 mjeseci; ili
 - 2) na organskoj zemljišnoj parceli ili zemljišnoj parceli u prelaznom periodu ili u kontejnerima u slučaju iz člana 17 stav 4, alineja 3 i 4 Zakona o organskoj proizvodnji, pod uslovom da su sadnice proizvedene od sjemena iz prelaznog perioda dobijenog od biljke uzgajane na zemljišnoj parceli za koju je završen prelazni period od najmanje 12 mjeseci.
- (3) Ako organski biljni reproduktivni materijal ili biljni reproduktivni materijal iz prelaznog perioda koji je odobren u skladu sa stavom 18 ovog člana nije dovoljno kvalitetan ili nije dostupan u dovoljnim količinama da zadovolji potrebe subjekta, Ministarstvo može da odobri upotrebu biljnog reproduktivnog materijala iz proizvodnje koja nije organska u skladu sa st. 7 i 17 ovog člana.
- (4) Odobrenje iz stava 3 ovog člana izdaje se samo u sljedećim situacijama:
 - 1) ako nijedna sorta vrste koju subjekat želi da dobije nije registrovana u bazi podataka iz člana 28 st. 1 i 2 Zakona o organskoj proizvodnji;
 - 2) ako nijedan subjekat koji biljni reproduktivni materijal stavlja u promet nije u mogućnosti da na vrijeme isporuči odgovarajući organski biljni reproduktivni materijal, ili biljni reproduktivni materijal iz prelaznog perioda, ili biljni reproduktivni materijal odobren u skladu sa stavom 18 ovog člana u slučajevima u kojima je korisnik u razumnom roku naručio biljni reproduktivni materijal odobrenog u skladu sa stavom 18 ovog člana;
 - 3) ako sorta koju subjekat želi uzgajati nije registrovana kao organski biljni reproduktivni materijal, ili biljni reproduktivni materijal iz prelaznog perioda, ili kao biljni reproduktivni materijal odobren u skladu sa stavom 18 ovog člana, ili nije registrovana u bazi podataka iz člana 28 st. 1 i 2 Zakona o organskoj proizvodnji, ili ako subjekat može dokazati da nijedna od registrovanih alternativa iste vrste nije pogodna za gajenje u konkretnim agronomskim i pedoklimatskim uslovima i nema tehnološka svojstva potrebna za proizvodnju; i
 - 4) ako je to opravdano za primjenu u istraživanjima i ispitivanjima u malim poljskim ogledima, za potrebe očuvanja sorte ili za inovacijske proizvode, pod uslovom da je za to obezbijeđena saglasnost Ministarstva.
- (5) Prije podnošenja zahtjeva za odobrenje iz stava 3 ovog člana, subjekti treba da pretraže bazu podataka iz člana 28 st. 1 i 2 Zakona o organskoj proizvodnji, kako bi provjerili da li je odgovarajući organski reproduktivni biljni materijal, ili biljni reproduktivni materijal iz prelaznog perioda, ili biljni reproduktivni materijal odobren u skladu sa stavom 18 ovog člana dostupan, odnosno da li je njihov zahtjev opravdan.
- (6) Subjekti mogu da koriste i organski i biljni reproduktivni materijal iz prelaznog perioda dobijen sa sopstvenog gazdinstva, bez obzira na dostupnost u pogledu kvaliteta i količine u bazi podataka iz člana 28 st. 1 i 2 Zakona o organskoj proizvodnji, i ako je u skladu sa članom 6 tačka 9 Zakona o organskoj proizvodnji.
- (7) Biljni reproduktivni materijal koji nije iz organske proizvodnje nakon berbe ne treba da se tretira drugim sredstvima za zaštitu bilja, osim onim koji su odobreni za tretiranje biljnog reproduktivnog materijala u skladu sa članom 26 stav 1 Zakona o organskoj proizvodnji i u skladu sa propisom kojim se uređuje hemijski tretman u fitosanitarne svrhe za sve sorte i heterogeni materijal određene vrste na području na kojem biljni reproduktivni materijal namjerava da se koristi.

- (8) Ako se upotrebljava biljni reproduktivni materijal koji nije iz organske proizvodnje koji je tretiran propisanim hemijskim sredstvima iz stava 7 ovog člana, parcela na kojoj se uzgaja tretirani biljni reproduktivni materijal podliježe, prelaznom periodu u skladu sa članom 5 st. 3, 4 i 5 ovog pravilnika.
- (9) Odobrenje za upotrebu biljnog reproduktivnog materijala koji nije iz organske proizvodnje u skladu sa članom 26 stav 5 Zakona o organskoj proizvodnji izdaje Ministarstvo, prije sjetve ili sadnje usjeva.
- (10) Odobrenje iz stava 9 ovog člana, izdaje se subjektu jednom godišnje za svaku sezonu posebno, a količine se odobravaju na osnovu planirane površine za sjetvu ili sadnju i pripadajuće sjetvene norme.
- (11) Uprava sačinjava listu vrsta, podvrsta ili sorti za koje je utvrđeno da je organski biljni reproduktivni materijal ili biljni reproduktivni materijal iz prelaznog perioda dostupan u dovoljnim količinama i za odgovarajuće sorte.
- (12) Ministarstvo neće izdati odobrenja za vrste, podvrste ili sorte uključene u listu vrsta, podvrsta ili sorti, u skladu sa stavom 1 ovog člana, osim ako to nije opravdano u skladu sa stavom 4 tačka 4 ovog člana.
- (13) Uprava može da ukloni vrstu, podvrstu ili sortu sa liste, ako se količina ili kvalitet organskog biljnog reproduktivnog materijala ili biljnog reproduktivnog materijala iz prelaznog perioda navedenog u listi pokažu nedovoljnim ili neodgovarajućim.
- (14) Uprava ažurira i objavljuje listu na godišnjem nivou u skladu sa članom 28 stav 1 Zakona o organskoj proizvodnji.
- (15) Izuzetno od stava 10 ovog člana, Ministarstvo može jednom godišnje da izda odobrenje subjektima za upotrebu:
- 1) određene vrste ili podvrste ako nijedna sorta nije registrovana u bazi podataka iz člana 28 stav 1 i stav 2 tačka 1 Zakona o organskoj proizvodnji; i
 - 2) određene sorte ako su ispunjeni uslovi propisani stavom 4 tačka 3 ovog člana.
- (16) Subjekti treba da vode evidenciju o količini upotrijebljenog biljnog reproduktivnog materijala, a Ministarstvo vodi evidenciju o odobrenim količinama biljnog reproduktivnog materijala koje nije iz organske proizvodnje.
- (17) Ministarstvo ne odobrava upotrebu sadnica koje nijesu iz organske proizvodnje za vrste čiji se ciklus uzgoja od presađivanja sadnica do prve berbe proizvoda završava u jednoj sezoni.
- (18) Ministarstvo može subjektima koji proizvode biljni reproduktivni materijal za upotrebu u organskoj proizvodnji odobriti upotrebu biljnog reproduktivnog materijala koji nije iz organske proizvodnje, ako matične biljke ili, ako je primjenjivo drugo bilje namijenjeno za proizvodnju biljnog reproduktivnog materijala, nije proizvedeno u skladu sa članom 6 stav 2 ovog pravilnika, ako nijesu dostupni u dovoljnoj količini ili nemaju zadovoljavajući kvalitet, pod uslovom:
- 1) da upotrijebljeni biljni reproduktivni materijal koji nije iz organske proizvodnje nije tretiran nakon berbe drugim sredstvima za zaštitu bilja, osim onih odobrenih u skladu sa članom 26 stav 1 Zakona o organskoj proizvodnji i u skladu sa propisom kojim se uređuje hemijski tretman u fitosanitarne svrhe za sve sorte i heterogeni materijal određene vrste na području na kojem se biljni reproduktivni materijal namjerava koristiti, pa ako se upotrebljava biljni reproduktivni materijal koji nije iz organske proizvodnje tretiran takvim propisanim hemijskim sredstvima, parcela na kojoj se uzgaja tretirani biljni reproduktivni materijal podliježe, prelaznom periodu u skladu sa članom 5 st. 3, 4 i 5 ovog pravilnika;
 - 2) ako upotrijebljeni biljni reproduktivni materijal koji nije iz organske proizvodnje koji se koristi nije sadnica vrsta kojima se ciklus uzgoja od presađivanja sadnice do prve berbe proizvoda završava u jednoj vegetacionoj sezoni;

- 3) da je biljni reproduktivni materijal uzgajan u skladu sa metodama organske biljne proizvodnje; i
- 4) da je odobrenje za upotrebu neorganskog biljnog reproduktivnog materijala izdato prije sjetve ili sadnje tog materijala.

Upravljanje zemljištem i đubrenje

Član 8

- (1) U organskoj biljnoj proizvodnji primjenjuju se načini obrade zemljišta i proizvodne prakse kojima se održava ili povećava sadržaj organskih materija u zemljištu, povećava stabilnost i biodiverzitet zemljišta, kao i sprečava sabijanje i erozija zemljišta.
- (2) Plodnost i biološka aktivnost zemljišta održavaju se i povećavaju:
 - 1) primjenom višegodišnjih plodoređa, uključujući leguminoze i ostalo zelenišno đubrivo, kao i upotrebom stajnjaka ili drugog organskog đubriva, po mogućnosti kompostiranog porijeklom iz organske proizvodnje, osim u slučaju pašnjaka ili višegodišnjih krmnih usjeva;
 - 2) u slučaju plastenika ili višegodišnjih usjeva koji nijesu krmno bilje, upotrebom kratkoročnih usjeva za zelenišno đubrivo i leguminoza, kao i diverzifikacijom biljne proizvodnje; i
 - 3) u svim ostalim slučajevima, primjenom stajnjaka ili organske materije, po mogućnosti kompostiranih, koji potiču iz organske proizvodnje.
- (3) Ako se potrebe biljaka za hranljivim materijama ne mogu zadovoljiti mjerama propisanim u st. 1 i 2 ovog člana, koriste se samo đubriva i oplemenjivači zemljišta koji su odobreni za upotrebu u organskoj proizvodnji u skladu sa članom 26 Zakona o organskoj proizvodnji i koji se nalaze u Listi proizvoda i supstanci koji se mogu koristiti u organskoj proizvodnji (II. Lista sredstava za ishranu bilja (đubriva), oplemenjivači zemljišta i hranjive materije) samo u mjeri u kojoj je to neophodno.
- (4) Subjekti treba da vode evidenciju o vremenu upotrebe, vrsti i količini upotrijebljenih đubriva i oplemenjivača, uključujući datum ili datume upotrebe svakog proizvoda, njihov naziv, primenjenu količinu, kao i podatke o usjevu i parceli na kojoj su primijenjeni.
- (5) Ukupna količina stajskog đubriva koja se koristi u organskoj proizvodnji ne smije godišnje preći 170 kg azota po hektaru upotrijebljene poljoprivredne površine i odnosi se na primjenu stajnjaka, suvog stajnjaka, dehidriranog živinskog stajnjaka i kompostiranog životinjskog izmeta, uključujući živinski stajnjak, kompostirani stajnjak i tečni životinjski izmet.
- (6) Subjekti koji se bave organskom proizvodnjom mogu uspostaviti saradnju na osnovu pisanog ugovora, isključivo sa subjektima koji se takođe bave organskom proizvodnjom, radi distribuiranja viška organskog stajskog đubriva.
- (7) Količina azota iz stava 5 ovog člana izračunava se na osnovu svih proizvodnih jedinica organske proizvodnje, na osnovu površine svih proizvodnih jedinica koje su obuhvaćene ugovorom iz stava 6 ovog člana.
- (8) U biljnoj proizvodnji mogu da se koriste odgovarajući mikrobiološki preparati za poboljšanje cjelokupnog stanja zemljišta ili dostupnosti hranljivih materija u zemljištu ili u usjevima.
- (9) Za aktiviranje komposta mogu da se koriste odgovarajući preparati na bazi bilja ili mikrobiološki preparati.
- (10) U organskoj biljnoj proizvodnji ne koriste se mineralna azotna đubriva.
- (11) U organskoj biljnoj proizvodnji mogu se koristiti biodinamički preparati.

Kontrola štetnih organizama i korova

Član 9

- (1) Štetni organizmi, uzročnici bolesti i korovi suzbijaju se i kontrolišu:
 - korišćenjem prirodnih neprijatelja;
 - izborom vrsta i sorti;
 - upotrebom heterogenog materijala;

- plodoredom;
 - tehnikama uzgoja kao što su biofumigacija, mehaničke i fizičke metode;
 - termičkim procesima, kao što je solarizacija i u slučaju zaštićenih usjeva, plitka obrada zemljišta parom (do maksimalne dubine od 10 cm); i
 - upotrebom alelopatijskih odnosa i uspostavljanjem zaštitnih pojaseva biljaka, kao i drugim agrotehničkim mjerama.
- (2) Ako se redovnim mjerama iz stava 1 ovog člana ne može obezbijediti adekvatna zaštita bilja od prisustva štetnih organizama, uzročnika bolesti i korova ili ako se utvrdi da postoji neposredna i ozbiljna opasnost po usjev, dozvoljena je upotreba sredstava za zaštitu bilja koja su odobrena u skladu sa čl. 14 i 26 Zakona o organskoj proizvodnji i sredstava koja se nalaze u Listi proizvoda i supstanci koji se mogu koristiti u organskoj proizvodnji.
- (3) Subjekti treba da vode detaljnu evidenciju o svim preduzetim mjerama u cilju suzbijanja štetnih organizama, uzročnika bolesti i korova, uz navođenje datuma upotrebe svakog proizvoda, vrstu i naziv proizvoda, njegovu aktivnu supstancu, primijenjenu količinu, evidenciju o tretiranom usjevu i parceli na kojoj je tretman izvršen, kao i naziv štetnih organizama ili uzročnika bolesti ili korova koji se suzbijaju.
- (4) Ako se u organskoj biljnoj proizvodnji za suzbijanje štetnih organizama, uzročnika biljnih bolesti i korova koriste klopke ili raspršivači (izuzev feromonskih raspršivača) koji sadrže sredstva za zaštitu bilja, subjekti treba da obezbijede da se materijali ne ispuštaju u okolinu i da ne dođu u direktan kontakt sa gajenom biljnom vrstom.
- (5) Nakon upotrebe klopki ili raspršivača iz stava 4 ovog člana, iste se odlažu na sigurno mjesto na način koji sprečava bilo kakav rizik po životnu sredinu i zdravlje ljudi.

Proizvodi i supstance koje se upotrebljavaju za čišćenje i dezinfekciju

Član 10

- (1) Samo oni proizvodi koji se koriste za čišćenje i dezinfekciju u biljnoj proizvodnji i koji su odobreni u skladu sa članom 26 Zakona o organskoj proizvodnji i koji se nalaze u Listi proizvoda i supstanci koji se mogu koristiti u organskoj proizvodnji (IV. Lista proizvoda za čišćenje i dezinfekciju odobrenih za upotrebu u organskoj proizvodnji) upotrebljavaju se u organskoj proizvodnji.
- (2) Subjekti treba da vode evidenciju o upotrebi proizvoda iz stava 1 ovog člana, uključujući datum ili datume upotrebe svakog proizvoda, naziv proizvoda, njegove aktivne supstance i mjesto takve upotrebe.

Vođenja evidencije

Član 11

Subjekti treba da vode evidenciju o predmetnim parcelama i količini žetve odnosno berbe, evidenciju o bilo kom drugom spoljnom inputu koji se koristi na svakoj parceli, kao i da čuvaju raspoložive dokaze o svakom odstupanju od pravila proizvodnje propisanim članom 6 ovog pravilnika.

Uslovi za uzgoj gljiva

Član 12

- (1) Za uzgoj gljiva koriste se supstrati ako se sastoje od sljedećih sastojaka:

- 1) stajskog đubriva i životinjskih ekskremenata;

- koji potiču sa organskih proizvodnih jedinica, ili jedinica u prelaznom periodu u drugoj godini prelaza;
- ili sastojaka navedenih u članu 8 stav 3 ovog pravilnika, samo u slučaju kada proizvod naveden u alineji 1 ove tačke nije dostupan i pod uslovom da stajsko

- đubrivo i životinjski ekskrementi ne prelaze 25% mase ukupnih sastojaka supstrata prije kompostiranja, ne računajući pokrivni materijal i dodatu vodu;
- 2) proizvoda poljoprivrednog porijekla koji potiču iz organskih proizvodnih jedinica;
 - 3) treseta koji nije hemijski tretiran;
 - 4) drveta koje nakon sječe nije tretirano hemijskim proizvodima; i
 - 5) mineralnih proizvoda, navedenih u členu 8 stav 3 ovog pravilnika, vode i zemljišta.

Uslovi za sakupljanje samoniklog bilja

Član 13

- (1) Sakupljanje samoniklih biljnih vrsta i njihovih dijelova koji rastu u prirodnom okruženju, šumama i na poljoprivrednim površinama, smatra se organskom proizvodnjom pod uslovom da:
 - a) ta područja u periodu od najmanje tri godine prije sakupljanja nijesu bila tretirana drugim proizvodima, osim onim čija je upotreba u organskoj proizvodnji dozvoljena u skladu sa čl. 14 i 26 Zakona o organskoj proizvodnji; i
 - b) sakupljanje ne utiče na stabilnost prirodnog staništa ili na održanje vrsta u području sakupljanja.
- (2) Subjekti treba da vode evidenciju o periodu i mjestu sakupljanja, dotičnim vrstama i količini sakupljenog samoniklog bilja.

Prelazni period u stočarstvu

Član 14

- (1) U slučaju istovremenog početka prelaznog perioda proizvodne jedinice, uključujući pašnjake, ili bilo koje zemljište na kojem se proizvodi hrana za životinje, kao i životinje koje borave na toj proizvodnoj jedinici na početku prelaznog perioda te proizvodne jedinice, u skladu sa članom 5 st. 1, 7 i 8 ovog pravilnika, životinje i proizvodi životinjskog porijekla mogu se smatrati organskim na kraju prelaznog perioda proizvodne jedinice čak i ako je prelazni period utvrđen u stavu 4 ovog člana za dotičnu vrstu životinje duži od prelaznog perioda za proizvodnu jedinicu.
- (2) Izuzetno od člana 19 ovog pravilnika, u slučaju takvog istovremenog prelaznog perioda i tokom prelaznog perioda proizvodne jedinice, životinje koje borave na toj proizvodnoj jedinici od početka prelaznog perioda mogu se hraniti hranom za životinje iz prelaznog perioda proizvedenoj na proizvodnoj jedinici u prelaznom periodu u toku prve godine prelaza i/ili hranom za životinje u skladu sa članom 20 ovog pravilnika i/ili organskom hranom za životinje.
- (3) Životinje koje nijesu iz organskog uzgoja mogu se uvesti u proizvodnu jedinicu u prelaznom periodu nakon početka prelaznog perioda propisanog u členu 16 ovog pravilnika.
- (4) Dužina prelaznog perioda za vrste životinja iznosi:
 - 1) dvanaest mjeseci kod kopitara i goveda, uključujući bivole i bizone, za proizvodnju mesa, ili u svim drugim slučajevima najmanje tri četvrtine trajanja njihovog životnog vijeka;
 - 2) šest mjeseci u slučaju ovaca, koza i svinja i životinja za proizvodnju mlijeka;
 - 3) deset nedjelja za živinu za proizvodnju mesa, osim za pekinške patke, dovedenu na gazdinstvo u dobi mlađoj od tri dana;
 - 4) sedam nedjelja za pekinške patke dovedene na gazdinstvo u dobi mlađoj od tri dana;
 - 5) šest nedjelja za živinu za proizvodnju jaja dovedenu na gazdinstvo u dobi mlađoj od tri dana;
 - 6) tri mjeseca za kuniće;
 - 7) dvanaest mjeseci za jelensku divljač; i
 - 8) dvanaest mjeseci za pčele.

- (5) Tokom prelaznog perioda vosak se zamjenjuje voskom koji potiče iz organske proizvodnje.
- (6) Upotreba pčelinjeg voska koji ne potiče iz organske proizvodnje dozvoljeno je ako:
 - 1) pčelinji vosak iz organskog pčelinjaka nije dostupan na tržištu;
 - 2) je dokazano da pčelinji vosak nije kontaminiran proizvodima ili supstancama koje nijesu odobrene za upotrebu u organskoj proizvodnji; i
 - 3) pčelinji vosak potiče od voštanih poklopaca.

Porijeklo životinja

Član 15

- (1) Životinje iz organske proizvodnje rađaju se ili izliježu i uzgajaju na organskim proizvodnim jedinicama.
- (2) U organskoj stočarskoj proizvodnji, životinje se uglavnom razmnožavaju prirodnim putem, ali je dozvoljena i vještačka oplodnja.
- (3) U organskoj proizvodnji ne koriste se kloniranje, transfer embriona i drugi oblici vještačkog razmnožavanja.
- (4) Razmnožavanje se ne smije podsticati hormonskom terapijom ili sličnim supstancama, osim u slučaju veterinarskog liječenja pojedinačnih životinja.
- (5) Izbor rasa mora biti u skladu sa principima organske proizvodnje i mora obezbjediti visok standard dobrobiti životinja, kako bi se spriječila bilo kakva patnja i izbjeglo odstranjivanje dijelova tijela životinja.
- (6) Pri izboru rasa ili sojeva životinja na koje se primjenjuju metode organske stočarske proizvodnje, uzima se u obzir sposobnost životinja da se prilagode lokalnim uslovima, njihova vitalnost i otpornost na bolesti.
- (7) Rase ili sojevi životinja na koje se primjenjuju metode organske stočarske proizvodnje biraju se tako da se smanji rizik od određenih bolesti ili zdravstvenih problema, kao što je stresni sindrom svinja (BMV sindrom blijedo-mekano-vodnjikavo meso), iznenadno uginuće, spontani pobačaj i i otežano rađanje (težak partus) koji zahtjeva carski rez, a koji su tipični za rase ili sojeve koji se koriste u intenzivnoj proizvodnji.
- (8) Pri izboru rasa ili sojeva životinja na koje se primjenjuju metode organske stočarske proizvodnje, prednost treba dati autohtonim rasama i sojevima.
- (9) Za odabir rasa i sojeva u skladu sa st. 6, 7 i 8 ovog člana, subjekti koriste informacije dostupne u bazi podataka iz člana 28 stav 2 Zakona o organskoj proizvodnji.

Upotreba životinja iz proizvodnje koja nije organska

Član 16

- (1) Izuzetno od člana 15 stav 1 ovog pravilnika na organsku proizvodnu jedinicu za potrebe razmnožavanja mogu da se uvezu životinje iz proizvodnje koja nije organska samo ako su rase u opasnosti od nestanka iz poljoprivredne proizvodnje kako je to definisano propisom kojim se uređuje oblast o zaštiti prirode, i u takvom slučaju, životinje tih rasa ne moraju biti nužno ženke koje prethodno nijesu imale podmladak.
- (2) Izuzetno od člana 15 stav 1 ovog pravilnika za obnovu pčelinjaka na organskoj proizvodnoj jedinici se godišnje može zamijeniti do 20% matica i rojeva iz proizvodnje koja nije organska, pod uslovom da se matice i rojevi stave u košnice sa saćem ili satnim osnovama koji potiču iz jedinica organske proizvodnje a , jedan roj ili matica mogu se godišnje zamijeniti maticom ili rojem iz proizvodnje koja nije organska.
- (3) Izuzetno od člana 15 stav 1 ovog pravilnika kada se jato formira prvi put, ili se obnavlja, ili ponovo formira ili kada se ne mogu ispuniti potrebe subjekta u pogledu količine i kvaliteta, radi rješavanja problema koji se odnose na upravljanje u organskom stočarstvu u organsku proizvodnu jedinicu živine može se uvesti živina iz uzgoja koja nije organska pod uslovom

da su pilići za proizvodnju jaja i živina za proizvodnju mesa mlađa od tri dana, tako dobijeni proizvodi mogu se smatrati organskim samo ako je ispoštovan prelazni period u skladu sa članom 14 ovog pravilnika.

- (4) Izuzetno od člana 15 stav 1 ovog pravilnika, kada podaci prikupljeni iz baze podataka iz člana 28 stav 2 Zakona o organskoj proizvodnji pokazuju da potrebe subjekata u pogledu kvaliteta i količine u vezi sa životinjama iz organskog uzgoja nijesu zadovoljene, radi rješavanja problema koji se odnose na upravljanje u organskom stočarstvu mogu se uvesti životinje iz proizvodnje koja nije organska u organsku proizvodnu jedinicu, pod uslovom da su ispunjeni uslovi propisanim stavovima 7 do 10 ovog člana.
- (5) Subjekt je dužan da u bazi provjeri dostupne podatke iz člana 28 stav 2 Zakona o organskoj proizvodnji, radi opravdanosti uvođenja životinja iz proizvodnje koja nije organska.
- (6) U svrhu razmnožavanja, dozvoljeno je uvođenje mladih životinja koje nijesu iz organske proizvodnje isključivo u slučajevima kada se stado ili jato formira prvi put, a životinja uzgojenih u organskoj proizvodnji nema u dovoljnom broju.
- (7) Životinje iz stava 6 ovog člana uzgajaju se u potpunosti u skladu sa Zakonom o organskoj proizvodnji odmah nakon odbijanja od sise.
- (8) Životinje iz stava 6 ovog člana mogu se uvesti u jedinicu organskog stočarstva pod uslovom da:
 - 1) goveda, kopitari i jelenska divljač imaju manje od šest mjeseci starosti;
 - 2) jagnjad i jarad manje od šezdeset dana starosti;
 - 3) prasad manju težinu od 35 kg; i
 - 4) kunići manje od tri mjeseca starosti.
- (9) U svrhu razmnožavanja, odrasli mužjaci iz proizvodnje koja nije organska, kao i ženke koje još uvijek nijesu imale podmladak mogu se uvesti radi obnove stada ili jata pod uslovom da broj ženki podliježe sljedećim godišnjim ograničenjima:
 - 1) do najviše 10% odraslih goveda ili kopitara i 20% odraslih svinja, ovaca, koza, kunića ili jelenske divljači; i
 - 2) do najviše jedne životinje za jedinice sa manje od deset kopitara, jelena, goveda ili kunića, ili sa manje od pet svinja, ovaca, ili koza.
- (10) Procentualni iznos životinja za obnavljanje stada iz stava 9 ovog člana može se povećati do 40% u slučaju:
 - 1) značajnijeg proširenja gazdinstva;
 - 2) promjene rase; i
 - 3) uvođenja novog tipa stočarske proizvodnje.
- (11) U slučajevima iz st. 8, 9 i 10 ovog člana, životinje koje se ne uzgajaju po metodama organske proizvodnje mogu se smatrati organskim samo ako je ispoštovan prelazni period u skladu sa članom 14 ovog pravilnika.
- (12) Prelazni period propisan članom 14 stav 4 ovog pravilnika, počinje najranije datumom uvođenja životinja u proizvodnu jedinicu koja se nalazi u prelaznom periodu.
- (13) U slučajevima navedenim u st. 8 do 11 ovog člana, životinje koje se ne uzgajaju po metodama organske proizvodnje, drže se odvojeno od ostalih životinja ili se obezbjeđuje njihovo identifikovanje do kraja prelaznog perioda propisanog u stavu 12 ovog člana.
- (14) Subjekti treba da vode evidenciju o porijeklu životinja, navodeći identifikacioni broj životinje u skladu sa odgovarajućim sistemima (po životinji ili turnusu/jatu/košnici), kao i evidenciju o veterinarskim podacima o životinjama uvedenim na gazdinstvo, datumima dolaska na gazdinstvo i prelaznom periodu.

Ishrana životinja

Član 17

Za ishranu životinja u organskoj stočarskoj proizvodnji primjenjuju se sljedeći uslovi:

- 1) hrana za životinje se obezbjeđuje prvenstveno sa gazdinstva na kojem se životinje uzgajaju, ili sa drugih organskih proizvodnih jedinica, ili proizvodnih jedinica u prelaznom periodu koje pripadaju istom području;
- 2) životinje treba da se hrane organskom hranom za životinje, ili hranom za životinje iz prelaznog perioda koja ispunjava nutritivne potrebe životinja u različitim fazama razvoja, dok restriktivno hranjenje nije dozvoljeno, osim ako je to opravdano iz veterinarskih razloga;
- 3) način držanja ili ishrana životinja koji može uzrokovati anemiju ne smije se primjenjivati;
- 4) tokom postupaka tovljenja, poštuju se prirodni načini ishrane specifični za svaku vrstu i dobrobit životinja u svakoj fazi uzgojnog procesa;
- 5) prisilno hranjenje životinja u organskoj proizvodnji nije dozvoljeno;
- 6) sa izuzetkom svinja, živine i pčela, životinje treba da imaju stalni pristup pašnjacima kad god to vremenski uslovi dozvoljavaju, ili treba da imaju stalni pristup kabastoj hrani;
- 7) u ishrani životinja ne mogu se koristiti stimulatori rasta i sintetičke aminokiseline;
- 8) sisančad se hrane prirodnim, po mogućnosti majčinim mlijekom, a ako to nije moguće sirovim mlijekom, i to najmanje:
 - a) 90 dana od rođenja za kopitare i goveda, uključujući bivole i bizone;
 - b) 45 dana od rođenja za ovce i koze;
 - c) 90 dana od rođenja za jelensku divljač;
 - d) 45 dana od rođenja za svinje; i
 - e) 42 dana od rođenja za kuniće;
- 9) tokom perioda iz stava 8 ovog člana, zamjene za mlijeko koje sadrže hemijski sintetizovane sastojke, ili sastojke biljnog porijekla ne mogu se koristiti;
- 10) hrana za životinje biljnog, algalnog, životinjskog ili kvasnog porijekla treba da bude organska; i
- 11) hrana za životinje koja nije organskog porijekla (biljnog, algalnog, životinjskog, kvasnog ili mineralnog), kao i dodaci hrani za životinje i pomoćna sredstva u preradi, mogu se upotrebljavati isključivo ako su odobreni za upotrebu u organskoj proizvodnji u skladu sa članom 26 Zakona o organskoj proizvodnji i koji se nalaze u Listi proizvoda i supstanci koji se mogu koristiti u organskoj proizvodnji (III. Lista proizvoda i supstanci odobrenih u organskoj proizvodnji za upotrebu u hrani za životinje ili u proizvodnji hrane za životinje).

Ispaša životinja na organskom zemljištu

Član 18

Životinje koje nijesu iz organske proizvodnje mogu koristiti organske pašnjake u ograničenom vremenskom periodu svake godine, isključivo kada se na tim pašnjacima istovremeno ne nalaze životinje iz organske proizvodnje.

Ispaša na zajedničkom zemljištu i sezonsko seljenje radi ispaše

Član 19

- (1) Životinje iz organske proizvodnje mogu da budu na ispaši na zajedničkom poljoprivrednom zemljištu, pod uslovom da:
 - 1) zemljište nije bilo tretirano proizvodima ili supstancama koji nijesu dozvoljene za organsku proizvodnju u trajanju od najmanje tri godine; i

- 2) se životinjski proizvodi dobijeni od životinja iz organske proizvodnje, dok su bile na ispaši na zajedničkom zemljištu ne smatraju organskim, osim ako se može dokazati da su bile primjereno odvojene od životinja iz proizvodnje koja nije organska.
- (2) Tokom perioda sezonske selidbe radi ispaše, organski uzgajane životinje mogu da pasu na zemljištu koje ne spada u organske površine, isključivo kada se sele sa jedne površine za ispašu na drugu površinu i ako su se tokom perioda držale odvojeno od ostalih životinja.
- (3) Konzumacija hrane koja nije organska u obliku trave i drugog bilja tokom ovog perioda dozvoljena je:
 - 1) najviše 35 dana računajući odlazak na sezonsku ispašu i povratak sa sezonske ispaše; ili
 - 2) do najviše 10% ukupnog godišnjeg unosa hrane pri čemu se količina izračunava kao procenat suve materije krme poljoprivrednog porijekla.
- (4) Subjekti treba da vode evidenciju o vremenu zajedničkog korišćenja ispaše i količini konzumirane hrane koja nije organska.

Ishrana životinja hranom iz prelaznog perioda

Član 20

- (1) Subjekti koji se bave organskom stočarskom proizvodnjom mogu da hrane životinje hranom iz prelaznog perioda pod uslovom da:
 - 1) u prosjeku najviše 25% unosa obroka hrane sadrži hranu za životinje iz prelaznog perioda iz druge godine prelaza, pri čemu se ovaj procenat može povećati na 100% ako ova hrana iz prelaznog perioda dolazi sa gazdinstva na kojem se uzgajaju životinje; i
 - 2) najviše 20% ukupne prosječne količine hrane potiče sa ispaše ili je dobijena košenjem pašnjaka, ili parcela sa višegodišnjim krmnim biljem, ili iz proteinskih usjeva gajenih po principima organske proizvodnje u prvoj godini prelaznog perioda pod uslovom da su zemljišta dio istog gazdinstva.
- (2) Ako se za ishranu upotrebljavaju obje vrste hrane za životinje iz prelaznog perioda iz stava 1 tač. 1 i 2 ovog člana, ukupan kombinovani procenat takve hrane ne smije prelaziti procenat iz stava 1 tačka 1 ovog člana.
- (3) Vrijednosti iz st. 1 i 2 ovog člana izračunavaju se na godišnjem nivou kao procenat suve materije u hrani biljnog porijekla.
- (4) Subjekti treba da vode evidenciju i čuvaju dokaze o načinu ishrane životinja, gdje je to primjenjivo o periodu ispaše, evidenciju o nazivu i vrsti upotrijebljene hrane za životinje, o udjelu različitih hraniva koja su se upotrebljavala u obrocima, o udjelu hrane za životinje proizvedene na sopstvenom gazdinstvu i na istom području, i gdje je to primjenjivo, o pristupu površinama koje se koriste za ispašu životinja i periodima selidbe na sezonske ispaše.

Bliži uslovi u pogledu zdravstvene zaštite životinja

Član 21

- (1) U organskoj stočarskoj proizvodnji prevencija bolesti životinja zasniva se na izboru odgovarajućih rasa i sojeva, odgovarajućim postupcima uzgoja, ishrani visokokvalitetnom hranom, fizičkoj aktivnosti životinja, odgovarajućem broju životinja po jedinici površine, kao i smještaju u odgovarajućim higijenskim uslovima.
- (2) Dozvoljena je upotreba imunoloških veterinarsko - medicinskih proizvoda.
- (3) Za preventivno liječenje životinja ne mogu se koristiti hemijski sintetizovani alopatski veterinarski lijekovi, uključujući antibiotike, kao i bolusi (pilule, tablete ili kapsule) sintetizovanih alopatskih hemijskih molekula.
- (4) Supstance za pospješivanje rasta ili prirasta (uključujući antibiotike, kokcidostatike i druga vještačka sredstva za pospješivanje rasta) hormoni ili slične supstance za kontrolu

razmnožavanja ili za druge namjene (npr. indukcija ili sinhronizacija estrusa) ne mogu se koristiti u zdravstvenoj zaštiti životinja.

- (5) Za liječenje životinja koje nijesu iz organske proizvodnje, mogu se koristiti posebne mjere (pregled ili period karantina) u zavisnosti od uslova.
- (6) Proizvodi i supstance namijenjeni za čišćenje i dezinfekciju objekata u kojima se drže životinje mogu se koristiti samo ako je njihova upotreba dozvoljena u organskoj proizvodnji u skladu sa članom 26 Zakona o organskoj proizvodnji i ako se nalaze u Listi proizvoda i supstanci koji se mogu koristiti u organskoj proizvodnji (IV. Lista proizvoda za čišćenje i dezinfekciju odobrenih za upotrebu u organskoj proizvodnji).
- (7) Objekti, ograde, oprema i pribor treba da budu pravilno očišćeni i dezinfikovani kako bi se izbjegla zaraza i razvoj organizama prenosioca bolesti.
- (8) Fekalije, urin i nepojedena ili prosuta hrana treba da se uklanjaju često, kako bi se mirisi sveli na najmanju moguću mjeru i spriječilo privlačenje insekata ili glodara.
- (9) Sredstva protiv glodara koja se upotrebljavaju samo u klopkama i proizvodi i supstance odobrene za upotrebu u organskoj proizvodnji u skladu sa čl. 14 i 26 Zakona o organskoj proizvodnji i koja su navedena u Listi proizvoda i supstanci koji se mogu koristiti u organskoj proizvodnji, mogu se upotrebljavati za uklanjanje insekata i drugih štetnih organizama u objektima u kojima se drže životinje.
- (10) Subjekti treba da vode evidenciju i čuvaju dokaze o načinu liječenja životinja, pranju i dezinfekciji objekata, upotrebi proizvoda i supstanci, uključujući datum ili datume kada je proizvod upotrijebljen, naziv proizvoda, njegovu aktivnu supstancu i mjesto takve upotrebe.

Bliži uslovi u pogledu veterinarskog liječenja

Član 22

- (1) Ako se životinje razbole ili povrijede i pored preduzetih preventivnih mjera, kojima se objezbjeđuje zdravlje životinja, moraju se odmah liječiti.
- (2) Liječenju se pristupa odmah radi izbjegavanja patnji životinje, a ako je upotreba fitoterapeutskih, homeopatskih i drugih proizvoda neprimjerena, tada se mogu koristiti, kada je to neophodno i pod strogim uslovima, hemijski sintetizovani alopatski veterinarsko-medicinski proizvodi, uključujući i antibiotike pri čemu se moraju utvrditi ograničenja u pogledu toka liječenja i perioda karence.
- (3) Hranivima mineralnog porijekla, dodacima hrani za životinje odobrenih za upotrebu u organskoj proizvodnji u skladu sa članom 26 Zakona o organskoj proizvodnji i koja su navedena u Listi proizvoda i supstanci koji se mogu koristiti u organskoj proizvodnji (III. Lista proizvoda i supstanci odobrenih u organskoj proizvodnji za upotrebu u hrani za životinje ili u proizvodnji hrane za životinje), kao i fitoterapeutskim i homeopatskim proizvodima daje se prednost u primjeni u odnosu na liječenje hemijski sintetizovanim veterinarsko-medicinskim, proizvodima uključujući antibiotike, pod uslovom da je njihov terapijski učinak djelotvoran za vrstu životinje i bolest za koju je takvo liječenje namijenjeno.
- (4) Sa izuzetkom vakcinacije, liječenje zbog parazita i obaveznih programa iskorjenjivanja, ako životinja ili grupa životinja u roku od 12 mjeseci primi više od tri terapije liječenja hemijski sintetizovanim alopatskim veterinarsko-medicinskim proizvodima, uključujući i antibiotike, ili više od jedne terapije liječenje ako je njihov reproduktivni ciklus kraći od godinu dana, tada se te životinje ili njihovi proizvodi ne mogu stavljati u promet kao organski proizvodi, a životinje podliježu prelaznim periodima propisanim članom 14 ovog pravilnika.
- (5) Period između posljednje primjene hemijski sintetizovanog alopatskog veterinarskog lijeka, uključujući i antibiotik, do dobijanja organskog proizvoda od tih životinja treba da bude dvostruko duži od perioda koji je propisan za karencu, a najmanje može trajati 48 sati.
- (6) Ako karencu za upotrijebljeni medicinski lijek nije navedena za dotičnu vrstu, navedeni period ne može biti kraći od:

- 7 dana za jaja;
 - 7 dana za mlijeko; i
 - 28 dana za meso od živine i sisara, uključujući i mast i iznutrice.
- (7) Sprovođenje mjera zdravstvene zaštite životinja, vrši se u skladu sa zakonom.
- (8) Subjekti treba da vode evidenciju i čuvaju dokaze o svakom primenjenom liječenju životinja, datumima njihovog liječenja, dijagnozi, upotrijebljenoj dozi, nazivu proizvoda za liječenje i gdje je to primjenjivo veterinarski recept, kao i dokaz o primijenjenoj karenci prije stavljanja proizvoda u promet kao organskog.

Smještaj životinja i postupci uzgoja

Član 23

- (1) Objekti za uzgoj životinja u organskoj stočarskoj proizvodnji treba da imaju takvu izolaciju, grijanje i ventilaciju koji omogućavaju da se cirkulacija vazduha, nivo prašine, temperatura, relativna vlažnost vazduha i koncentracija gasova održavaju u granicama koje nijesu štetne po životinje i koji obezbjeđuju odgovarajuću prirodnu ventilaciju i dovoljnu količinu prirodnog svijetla.
- (2) Objekt za uzgoj životinja nije obavezan u područjima sa odgovarajućim klimatskim uslovima koji omogućavaju životinjama život na otvorenom, životinje treba da imaju pristup natkrivenim prostorima ili hladovinama kako bi se zaštitile od nepovoljnih vremenskih uslova.
- (3) Gustina naseljenosti u objektu treba da bude takva da obezbjeđuje udobnost, dobrobit i specifične potrebe životinja, a ista se određuje u zavisnosti od vrste, rase, pola, broja i uzrasta životinja.
- (4) Gustina naseljenosti u objektu treba da bude takva da obezbjedi dovoljno prostora za normalno stajanje, udobno ležanje, lako kretanje i pravljenje prirodnih pokreta (mahanje krilima i protezanje).
- (5) Postupci uzgoja, uključujući i broj životinja po jedinici površine, kao i uslovi smještaja treba da obezbijede razvojne, fiziološke i etološke potrebe životinja.
- (6) Otvorene površine mogu biti djelimično natkrivene a, verande se ne smatraju otvorenim površinama.
- (7) Ukupna gustina naseljenosti životinja ne smije preći ograničenje od 170 kg organskog azota godišnje po hektaru poljoprivredne površine.
- (8) Da bi se utvrdila odgovarajuća gustina naseljenosti životinja iz stava 7 ovog člana, Ministarstvo treba da utvrdi da li je broj grla ekvivalentan ograničenju iz stava 7 ovog člana, u skladu sa propisom kojim se uređuje poljoprivreda i ruralni razvoj i dobra poljoprivredna praksa.
- (9) U uzgoju bilo koje vrste životinja, ne upotrebljavaju se kavezi, boksevi i podovi bez nagiba.
- (10) Kada se životinje liječe pojedinačno iz veterinarskih razloga, onda se drže u prostorima koji imaju puni pod koji mora biti prekriven slamom ili odgovarajućom prostirkom.
- (11) Životinjima se omogućava lako okretanje i udobno ležanje u punoj dužini.
- (12) Površine na kojima se uzgajaju životinje iz organske proizvodnje treba da ispunjavaju uslove u pogledu drenaže i vlažnosti, pri čemu se ne mogu koristiti veoma vlažna ili močvarna zemljišta, kako bi se osigurali zdravije i dobrobit životinja.
- (13) Gustina naseljenosti, minimalna površina za zatvorene i otvorene prostore, kao i tehničke pojedinosti vezane za smještaj i postupke uzgoja propisane su:
- 1) za goveda, ovce, koze i kopitare u Prilogu 3;
 - 2) za jelensku divljač u Prilogu 4;
 - 3) za svinje u Prilogu 5 ;
 - 4) za živinu u Prilogu 6; i

5) za kuniće u Prilogu 7.

Karakteristike i tehnički uslovi za minimalnu površinu za zatvorene i otvorene prostore

Član 24

- (1) Za goveda, ovce, koze, kopitare i svinje najmanje polovina minimalne površine zatvorenog prostora koja je propisana u Prilozima 3 i 5 ovog pravilnika sastoji se od čvrste konstrukcije, odnosno od konstrukcije koja nije napravljena od letvica i nije rešetkasta.
- (2) Jelenska divljač, kada god to uslovi dozvoljavaju, drži se u ograđenim prostorima na otvorenom ili u torovima gdje životinje imaju pristup ispaši.
- (3) Torovi treba da budu konstruisani tako da se različite vrste jelenske divljači prema potrebi mogu razdvojiti.
- (4) Tor treba da bude takav da se može ili podijeliti na dva dijela, ili da se nalazi neposredno uz drugi tor tako da se mjere održavanja na tim površinama ili u tim torovima mogu sprovesti uporedo.

Uslovi u pogledu vegetacije i karakteristika zaštićenih objekata i prostora na otvorenom za jelensku divljač i svinje

Član 25

- (1) Jelenskoj divljači treba obezbijediti zaštitu od vremenskih uslova, po mogućnosti u vidu prirodnih skloništa, kao što je postavljanje drvoreda ili žbunja, boravak na obodnim dijelovima šuma u toru, a ako to nije u dovoljnoj mjeri moguće tokom cijele godine potrebno je obezbijediti i vještački natkrivena skloništa.
- (2) Ograđeni prostori na otvorenom za jelensku divljač treba da budu prekriveni vegetacijom, a ako prirodni uslovi nijesu dovoljni, često se postavljaju posebni stubovi, debla ili grubi materijali koji pomažu životinjama da struganjem efikasno uklone baršunasti sloj sa rogova.
- (3) U kasnoj fazi bremenitosti i dvije nedelje nakon rođenja mladunčadi, ženke jelena treba da imaju pristup područjima prekrivenim vegetacijom koja im omogućava skrivanje mladunčadi.
- (4) Kod ograđenih prostora na otvorenom, ograde treba da budu izgrađene tako da jelenska divljač ne može pobjeći.
- (5) Prostori na otvorenom za svinje treba da budu odgovarajući za njihov boravak, a gdje je to moguće prednost se daje poljima sa drvećem ili šumama.
- (6) Prostori na otvorenom treba da obezbijede sopljašnje klimatske uslove, pristup skloništima i sredstvima koji svinjama omogućavaju regulaciju tjelesne temperature.

Karakteristike i tehnički uslovi objekata za uzgoj živine

Član 26

- (1) Objekti za uzgoj živine treba da ispunjavaju sljedeće uslove:
 - 1) da su izgrađeni tako da sva živina ima lak pristup otvorenom prostoru;
 - 2) da imaju otvore odgovarajuće veličine za ulazak i izlazak živine bez ikakvih prepreka, a njihova ukupna dužina treba da bude najmanje 4 m na 100 m² korisne površine zatvorenog prostora objekta; i
 - 3) ako su otvori za ulazak i izlazak izdignuti, treba da se obezbijedi rampa za lak pristup živine.
- (2) Objekti sa verandama za uzgoj živine treba da ispunjavaju sljedeće uslove:

- 1) da spoljašnje ograde između zatvorenog prostora i verande, kao i između verande i prostora na otvorenom imaju otvore za ulazak i izlazak živine koji omogućavaju lak pristup verandi, odnosno otvorenom prostoru;
 - 2) da otvori za ulazak i izlazak živine između zatvorenog prostora i verande imaju ukupnu dužinu od najmanje 2 m na 100 m² korisne površine zatvorenog prostora objekta za uzgoj živine, a otvori za ulazak i izlazak živine između verande i prostora na otvorenom od najmanje 4 m na 100 m² korisne površine zatvorenog prostora objekta za uzgoj živine;
 - 3) da se korisna površina verande ne uzima u obzir pri obračunu gustine populacije i minimalne površine zatvorenih prostora i prostora na otvorenom na način definisan u Prilogu 6 ovog pravilnika;
 - 4) da dodatni natkriveni spoljašnji dio objekta namijenjen uzgoju živine bude izolovan na način da se u njemu ne osjećaju spoljašnji klimatski uslovi i kao takav da se može uzeti u obzir pri obračunu gustine populacije i minimalne površine zatvorenog prostora u skladu sa Prilogom 6 ovog pravilnika, ako su ispunjeni sljedeći uslovi:
 - a) da je potpuno dostupan 24 časa dnevno;
 - b) da ispunjava uslove iz člana 23 st. 1, 2, 3 i 4 ovog pravilnika; i
 - c) da ispunjava iste uslove otvora za ulazak i izlazak koji su propisani za verandu u tač. 1 i 2 ovog stava; i
 - 5) da se korisna površina verande ne uračunava u ukupnu korisnu površinu objekta za uzgoj i tov živine, kako je propisano u članu 40 tačka 17 ovog pravilnika.
- (3) Objekti za uzgoj živine, namijenjeni smještaju više jata, mogu biti podijeljeni u odvojene dejlove, pod uslovom da:
- 1) djelovi obezbjeđuju ograničen kontakt sa drugim jatima i onemogućavaju miješanje živine iz različitih jata unutar objekta; i
 - 2) je maksimalna veličina jata u pojedinačnom odjeljku objekta za uzgoj živine sljedeća:
 - 3.000 roditelja vrste *Gallus gallus*;
 - 10.000 mladih koka;
 - 4.800 jedinki živine za tov vrste *Gallus gallus*;
 - 2.500 kopuna (kastriраниh) pjetlova;
 - 4.000 tovnih koka;
 - 2.500 ćuraka;
 - 2.500 gusaka;
 - 3.200 mužjaka pekinške patke ili 4.000 ženki pekinške patke;
 - 3.200 mužjaka mošusne patke ili 4.000 ženki mošusne patke;
 - 3.200 mužjaka patke mulard ili 4.000 ženki patke mulard; i
 - 5.200 morke (biserki).
 - 3) djelovi za tov živine, osim za vrste *Gallus gallus*, su odvojeni čvrstim pregradama kojim se obezbjeđuje potpuno fizičko odvajanje svakog odjeljka od poda do krova objekta za uzgoj živine; i
 - 4) za roditelje vrste *Gallus gallus*, koke nosilje, mlade kokoške, mlade pijetlove i živinu za tov vrste *Gallus gallus* odjeljci budu odvojeni čvrstim pregradama, ili poluzatvorenim pregradama ili mrežama.
- (4) U objektima za uzgoj živine mogu se upotrebljavati sistemi sa više nivoa pod uslovom da se primjenjuju sljedeći uslovi:
- 1) sistemi sa više nivoa mogu se koristiti samo za roditelje vrste *Gallus gallus*, koke nosilje, mlade koke za buduću proizvodnju jaja, mlade koke za buduće roditelje i mlade pijetlove;
 - 2) ne mogu imati više od tri sloja korisne površine, uključujući i prizemlje;

- 3) gornji nivoi treba da budu izgrađeni na način da spriječe padanje izmeta na živinu na nivou ispod i budu opremljeni efikasnim sistemom za uklanjanje đubriva;
- 4) treba da obezbijede lak pregled živine na svim nivoima;
- 5) treba da budu takvi da živina može slobodno i lako prelaziti sa nivoa na nivo ili u međuprostore; i
- 6) treba da budu konstruisani na takav način da se živini obezbijedi jednak i lak pristup prostorima na otvorenom.
- (5) Objekti za uzgoj živine treba da imaju obezbijeđene prečke ili podignute nivoe za sjedenje, ili i jedno i drugo, i isti budu dostupni živini od rane dobi u dimenzijama i proporcijama koje odgovaraju veličini jata i samoj živini, kako je propisano u Prilogu 6 ovog pravilnika.
- (6) Mobilni objekti za uzgoj živine mogu se koristiti za živinu pod uslovom da se tokom tokom proizvodnog ciklusa redovno premještaju kako bi se živini obezbijedila dostupnost vegetacije, a najmanje svaki put između dva turnusa.
- (7) Gustina naseljenosti živine za tov propisana je u Prilogu 6 ovog pravilnika, a može se povećati do najviše 30 kg žive mase/m² pod uslovom da površina prizemnog dijela mobilnog objekta ne prelazi 150 m².

Uslovi u pogledu vegetacije i karakteristika prostora na otvorenom za uzgoj živine

Član 27

- (1) Prostori na otvorenom namjenjeni živini treba da budu adekvatni i dostupni za svu živinu.
- (2) U objektima za uzgoj živine podijeljenim na odvojene odjeljke radi smještaja više jata, otvorene površine koje pripadaju svakom pojedinačnom odjeljku treba da budu odvojene, kako bi se osigurao ograničen kontakt sa drugim jatima i onemogućilo miješanje živine iz različitih jata.
- (3) Prostori na otvorenom za živinu treba da budu uglavnom prekriveni vegetacijom sastavljenom od različitih biljaka.
- (4) U prostorima na otvorenom treba da bude obezbijeđen dovoljan broj zaštitnih objekata ili skloništa ili žbunja ili drveća raspoređenih po cijelom prostoru na otvorenom kako bi se osiguralo da živina ravnomjerno koristi cijeli prostor.
- (5) Vegetacija na otvorenom prostoru se redovno održava kako bi se smanjila mogućnost pojave viškova hranljivih materija.
- (6) Prostori na otvorenom ne mogu imati radijus veći od 150 m od najbližeg otvora za ulazak i izlazak živine.
- (7) Izuzetno od stava 6 ovog člana, dozvoljeno je proširenje radijusa do 350 m od najbližeg otvora objekta pod uslovom da je obezbijeđen dovoljan broj skloništa od loših vremenskih uslova i predatora, pri čemu skloništa treba da budu ravnomjerno raspoređena po cijelom otvorenom prostoru i da njihov broj po hektaru ne bude manji od četiri.
- (8) Otvoreni prostor za guske treba da bude takav da guskama omogućava zadovoljenje potreba za ispašom.

Karakteristike i tehnički uslovi za mobilne ili fiksne objekte za uzgoj kunića

Član 28

- (1) Tokom sezone ispaše kunići se drže u mobilnim objektima na pašnjacima ili u fiksnim objektima koji omogućavaju pristup pašnjaku.
- (2) Van sezone ispaše, kunići se mogu držati u fiksnim objektima koji omogućavaju pristup otvorenom prostoru sa vegetacijom, po mogućnosti pašnjaku.
- (3) Mobilni objekti na pašnjacima treba da se premještaju što je češće moguće kako bi se osiguralo maksimalno iskorišćavanje pašnjaka.

- (4) Mobilni objekti treba da budu izgrađeni na način koji kunićima omogućava direktnu ispašu na pašnjaku.

Karakteristike i tehnički uslovi za zatvorene i otvorene prostore za uzgoj kunića

Član 29

- (1) Zatvoreni prostor u fiksnim i mobilnim objektima treba da bude izgrađen na način:
- 1) da je njegova visina dovoljna da svi kunići mogu da stoje sa uspravnim ušima;
 - 2) koji omogućava smještaj nekoliko različitih grupa kunića, kao i da očuvanje integriteta legla nakon prelaska u fazu tova;
 - 3) koji na određeno vrijeme omogućava odvajanje mužjaka i ženki koje su skotne ili polno zrele od ostatka grupe, iz razloga povezanih sa dobrobiti životinja, uz uslov da odvojene jedinke imaju vizualni kontakt sa ostalim kunićima;
 - 4) da ženke mogu izlaziti i vraćati se u gnijezdo kako bi dojile mlade;
 - 5) koji omogućava svim kategorijama kunića dovoljan broj natkrivenih skloništa, uključujući i tamna skloništa;
 - 6) koji omogućava pristup gnijezdima za sve ženke barem nedelju dana prije očekivanog termina koćenja i najkraće do kraja perioda dojenja mladih;
 - 7) koji omogućava pristup dovoljnom broju gnijezda za mladunčad, sa najmanje jednim gnijezdom za svaku ženku koja doji i njenu mladunčad; i
 - 8) da posjeduje materijal koji kunići mogu glodati.
- (2) Prostor na otvorenom u objektima sa fiksnim smještajem treba da bude izgrađen na način da ispunjava sljedeće uslove:
- 1) ima dovoljan broj izdignutih platformi koje su ravnomjerno raspoređene po njegovoj minimalnoj površini;
 - 2) je ograđen ogradama dovoljne visine i dubine koje efikasno sprečavaju bjekstvo kunića, bilo preskakanjem ili kopanjem;
 - 3) omogućava za sve kategorije kunića dovoljan broj natkrivenih skloništa, uključujući i tamna skloništa; i
 - 4) posjeduje materijal koji kunići mogu glodati.
- (3) Ako je dio površine na otvorenom prostoru izbetoniran, kunićima treba da bude omogućen lak pristup dijelu spoljašnjeg prostora koji je pod vegetacijom, a ako dio pod vegetacijom nije lako dostupan, tada se izbetonirana površina ne uračunava u minimalnu površinu prostora na otvorenom.

Uslovi u pogledu vegetacije i karakteristika prostora na otvorenom za uzgoj kunića

Član 30

- (1) Vegetacija prostora za kretanje na otvorenom treba da se redovno održava na način primamljiv kunićima.
- (2) Tokom sezone ispaše, sprovodi se redovna rotacija pašnjaka, a njihovo održavanje se izvodi na način koji osigurava optimalnu ispašu.

Dobrobit životinja

Član 31

- (1) Lica koja postupaju sa životinjama u organskoj proizvodnji, uključujući transport i klanje, treba da posjeduju odgovarajuća znanja i vještine u pogledu dobrobiti životinja, u skladu sa zakonom kojim je uređena dobrobit životinja u pogledu smanjenja stresa i patnje životinja.
- (2) Uzgojne prakse, uključujući gustinu naseljenosti i uslove smještaja, treba da obezbijede razvojne, fiziološke i etološke potrebe životinja.

- (3) Životinje, ako to vremenski uslovi i stanje zemljišta dopuštaju, treba da imaju stalni pristup otvorenom prostoru, po mogućnosti pašnjacima, osim ako posebnim propisima nijesu određena ograničenja i obaveze koje se odnose na zaštitu zdravlja ljudi i životinja.
- (4) Broj životinja treba da se ograniči kako bi se spriječila prekomjerna ispaša, izrovanost zemljišta kopitima, erozija ili zagađenje koje prouzrokuju životinje ili raznošenje njihovog đubriva.
- (5) U organskoj proizvodnji životinje ne treba da se vezuju i izoluju.
- (6) Izuzetno od stava 5 ovog člana, privremeno vezivanje ili izolacija pojedinih životinja može biti dozvoljeno samo na ograničeno vrijeme i isključivo ako se to radi u svrhu bezbjednosti radnika ili životinja, dobrobiti životinja ili iz veterinarskih razloga.
- (7) Trajanje transporta životinja treba da bude svedeno na minimum.
- (8) Svaka patnja, bol i nelagoda izbjegavaju se i svode na najmanju moguću mjeru tokom cijelog života životinja, uključujući i trenutak klanja.
- (9) Podrezivanje repa ovaca, skraćivanje kljunova, ako se obavlja u prva tri dana života, i odstranjivanje rogova izuzetno se mogu dozvoliti ali samo u pojedinačnim slučajevima, odnosno ako su ovi postupci namijenjeni poboljšanju zdravlja, dobrobiti ili higijene životinja, ili ako je to opravdano radi bezbjednosti radnika.
- (10) Obezrožavanje (odstranjivanje rožnih pupoljaka) može se dozvoliti isključivo u pojedinačnim slučajevima kada se time poboljšava zdravlje, dobrobit ili higijena životinja, ili ako je to opravdano radi bezbjednosti radnika.
- (11) Kvalifikovano lice u skladu sa zakonom kojim je uređeno veterinarstvo preduzima postupke iz st. 9 i 10 ovog člana, ako je subjekat prethodno obavijestio Ministarstvo o namjeri sprovođenja postupaka i ako postoji opravdani razlog.
- (12) Svaka patnja životinja treba da se svede na najmanju moguću mjeru primjenom odgovarajućih anestetika i/ili analgetika na način što takve operacije izvodi kvalifikovano lice u odgovarajućoj životnoj dobi životinja.
- (13) Da bi se održao kvalitet proizvoda i tradicionalne metode uzgoja dozvoljena je fizička kastracija pod uslovima utvrđenim u stavu 12 ovog člana.
- (14) Ukrčavanje i iskrčavanje životinja prilikom transporta obavlja se bez primjene električne stimulacije za prisiljavanje životinja na kretanje.
- (15) U organskoj proizvodnji ne mogu se koristiti alopatska sredstava za smirivanje životinja prije ili tokom prevoza.
- (16) U organskoj stočarskoj proizvodnji čupanje perja sa žive živine nije dozvoljeno.
- (17) Subjekti treba da vode evidenciju i čuvaju sve dokaze o primjenjenim postupcima navedenih u ovom članu, uključujući i evidenciju o životinjama koje napuštaju gazdinstvo, a koje treba da sadrže podatke o: starosti i broju životinja, masi životinja za klanje, identifikacionom broju životinje (turnusu, jatuu, košnici), datumu odlaska životinje sa gazdinstva i odredištu.

Ishrana goveda, ovaca, koza i kopitara

Član 32

U pogledu ishrane životinja primjenjuju se sljedeći uslovi:

- 1) najmanje 70% hrane za životinje treba biti proizvedeno na sopstvenom gazdinstvu, a ako to nije moguće ili takva hrana nije dostupna, hrana se može proizvoditi u saradnji sa drugom organskom proizvodnom jedinicom ili jedinicom iz prelaznog perioda u istoj regiji;
- 2) životinje treba da imaju pristup pašnjacima radi ispaše kad god vremenski uslovi dozvoljavaju;
- 3) bikovima starijim od godinu dana treba obezbijediti pristup ispaši ili površini na otvorenom;

- 4) obaveza obezbjeđivanja otvorenih površina tokom zimskih mjeseci može biti izuzeta za životinje koje imaju pristup pašnjacima tokom perioda ispaše i čiji sistem zimskog smještaja omogućava slobodno kretanje;
- 5) ishrana životinja zasniva se na maksimalnom korišćenju ispaše, u skladu sa dostupnošću pašnjaka u različitim periodima godine;
- 6) najmanje 60% suve materije u dnevnim obrocima životinja treba da čini vlaknasta, svježa ili suva krma, odnosno silaža; i
- 7) izuzetno od tačke 6 ovog stava, za životinje koje se koriste za proizvodnju mlijeka, udio suve materije može se smanjiti na najmanje 50% tokom prva tri mjeseca laktacije.

Smještaj i postupci uzgoja za goveda, ovace, koze i kopitare

Član 33

U pogledu smještaja i postupaka uzgoja za goveda, ovce, koze i kopitare primjenjuju se sljedeći uslovi:

- 1) objekti za smještaj životinja treba da imaju glatak, ali ne i klizav pod;
- 2) podovi smještaja treba da budu udobni, čisti, suvi i da imaju dovoljno veliku površinu za ležanje/odmaranje koja se sastoji od čvrste konstrukcije koja nije rešetkasta;
- 3) površina za odmaranje treba da je suva sa dovoljno širokim ležištem i dobro ispunjena prostirkom od slame ili drugog odgovarajućeg prirodnog materijala;
- 4) prostirka se može oplemeniti i obogatiti bilo kojim mineralnim proizvodom koji se nalazi u Listi proizvoda i supstanci koji se mogu koristiti u organskoj proizvodnji (II. Lista sredstava za ishranu bilja (đubriva), oplemenjivači zemljišta i hranjive materije) koji je kao đubrivo ili oplemenjivač zemljišta za upotrebu u organskog proizvodnji odobren i u skladu sa članom 26 Zakona o organskoj proizvodnji;
- 5) izuzetno od člana 3 stav 2 ovog pravilnika za objekte i opremu za držanje i uzgoj teladi, zabranjen je smještaj teladi u pojedinačne boksove nakon starosti od jedne nedjelje, osim za pojedinačne životinje na ograničeni vremenski period, isključivo kada je to opravdano iz veterinarskih razloga; i
- 6) kada se tele liječi pojedinačno iz veterinarskih razloga, treba da se drži u prostoriji sa čvrstim podom prekrivenim prostirkom od slame, pri čemu teletu treba omogućiti lako okretanje i udobno ležanje u punoj dužini.

Ishrana jelenske divljači

Član 34

U pogledu ishrane jelenske divljači primjenjuju se sljedeći uslovi:

- 1) najmanje 70% hrane za životinje treba da bude proizvedeno na sopstvenom gazdinstvu, ako to nije moguće ili takva hrana nije dostupna, hrana se može proizvoditi u saradnji sa drugom organskom proizvodnom jedinicom ili jedinicom iz prelaznog perioda u istoj regiji;
- 2) životinje treba da imaju pristup pašnjacima radi ispaše kad god to vremenski uslovi dozvoljavaju;
- 3) obaveza obezbjeđivanja otvorenih površina tokom zimskih mjeseci može biti izuzeta za životinje koje imaju pristup pašnjacima tokom perioda ispaše i čiji sistem zimskog smještaja omogućava slobodno kretanje;
- 4) ishrana životinja zasniva se na maksimalnom korišćenju ispaše, u skladu sa dostupnošću pašnjaka u različitim periodima godine;
- 5) najmanje 60% suve materije u dnevnim obrocima životinja treba da čini vlaknasta, svježa ili suva krma, odnosno silaža;

- 6) izuzetno od tačke 5 ovog stava, za ženke jelenske divljači koje se koriste za proizvodnju mlijeka, udio suve materije može se smanjiti na najmanje 50% tokom prva tri mjeseca laktacije;
- 7) jelenska divljač u organskoj proizvodnji treba da ima obezbijeđen pristup prirodnoj ispaši u toru tokom cijelog vegetacionog perioda;
- 8) torovi u kojima nije moguće obezbijediti prirodnu ispašu tokom cijelog vegetacionog perioda nijesu dozvoljeni za organsku proizvodnju jelenske divljači;
- 9) dopunska ishrana jelenske divljači dozvoljena je isključivo u slučaju nedovoljne prirodne ispaše usljed nepovoljnih vremenskih uslova;
- 10) životinjama koje se uzgajaju u toru treba da se obezbijedi stalan pristup čistoj i svježoj vodi; i
- 11) ako prirodni izvor vode nije lako dostupan, životinjama se obezbijedjuju pojilišta.

Smještaj i postupci uzgoja za jelensku divljač

Član 35

U pogledu smještaja i postupaka uzgoja za jelensku divljač primjenjuju se sljedeći uslovi:

- 1) jelenskoj divljači treba da budu obezbijedjena skrovišta, skloništa i ograde gdje se životinje ne mogu povrijediti;
- 2) u torovima za jelene treba da se obezbijede uslovi koji omogućavaju valjanje u blatu, u cilju održavanja kože i regulacije tjelesne temperature;
- 3) objekti za smještaj životinja treba da imaju glatak, ali ne i klizav pod;
- 4) podovi smještaja treba da budu udobni, čisti, suvi i da imaju dovoljno veliku površinu za ležanje/odmaranje koja se sastoji od čvrste konstrukcije koja nije rešetkasta;
- 5) površina za odmaranje treba da je suva sa dovoljno širokim ležištem i dobro ispunjena prostirkom od slame ili drugog odgovarajućeg prirodnog materijala;
- 6) prostirka se može poboljšati i obogatiti bilo kojim mineralnim proizvodom koji se nalazi u Listi proizvoda i supstanci koji se mogu koristiti u organskoj proizvodnji (II. Lista sredstava za ishranu bilja (đubriva), oplemenjivači zemljišta i hranjive materije), koji je kao đubrivo ili oplemenjivač zemljišta za upotrebu u organskog proizvodnji odobren i u skladu sa članom 26 Zakona o organskoj proizvodnji;
- 7) mjesta za ishranu treba da budu postavljena na područjima zaštićenim od vremenskih uslova i moraju biti pristupačna životinjama, kao i licima koja se za njih brinu;
- 8) zemljište na kojem se nalazi hrana treba da bude čvrsto, a hranilice treba da budu pokrivene; i
- 9) ako se životinjama ne može obezbijediti stalan pristup hrani, mjesta za hranjenje treba da nuda takva da omogućavaju istovremeno hranjenje svih životinja.

Ishrana svinja

Član 36

U pogledu ishrane svinja, primjenjuju se sljedeći uslovi:

- 1) najmanje 30% hrane za životinje treba da bude proizvedeno na sopstvenom gazdinstvu, ako to nije moguće ili takva hrana nije dostupna, hrana se može proizvoditi u saradnji sa drugom organskom proizvodnom jedinicom ili jedinicom iz prelaznog perioda u istoj regiji;
- 2) vlaknasta svježa ili sušena krma ili silaža dodaju se dnevnom obroku za svinje;
- 3) u skladu sa članom 26 stav 5 Zakona o organskoj proizvodnji Ministarstvo odobrava upotrebu proteinske hrane koja nije iz organske proizvodnje, radi rješavanja problema koji se odnose na upravljanje u organskom stočarstvu, ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- hrana u organskom obliku nije dostupna u dovoljnoj količini;
- ako je proizvedena ili pripremljena bez hemijskih rastvarača;
- kada je njena upotreba ograničena za ishranu prasadi do 35 kg težine specifičnih proteinskih sastava; i
- da najviši procenat koji se odobrava za period od 12 mjeseci ne smije preći 5%, a taj procenat se izračunava na osnovu procenta suve materije u hrani za životinje poljoprivrednog porijekla.

Smještaj i postupci uzgoja za svinje

Član 37

U pogledu smještaja i postupaka uzgoja za svinje primjenjuju se sljedeći uslovi:

- 1) objekti za smještaj životinja treba da imaju glatak, ali ne i klizav pod;
- 2) podovi smještaja treba da budu udobni, čisti, suvi i da imaju dovoljno veliku površinu za ležanje/odmaranje koja se sastoji od čvrste konstrukcije koja nije rešetkasta;
- 3) površina za odmaranje treba da je suva sa dovoljno širokim ležištem i dobro ispunjena prostirkom od slame ili drugog odgovarajućeg prirodnog materijal;
- 4) prostirka se može poboljšati i obogatiti bilo kojim mineralnim proizvodom koji se nalazi u Listi proizvoda i supstanci koji se mogu koristiti u organskoj proizvodnji (II. Lista sredstava za ishranu bilja (đubriva), oplemenjivači zemljišta i hranjive materije), koji je kao đubrivo ili oplemenjivač zemljišta za upotrebu u organskog proizvodnji odobren i u skladu sa članom 26 Zakona o organskoj proizvodnji;
- 5) prostirka za svinje izrađena od slame ili drugog odgovarajućeg materijala treba da bude dovoljne veličine tako da sve svinje u toru mogu istovremeno da legnu na nju, na način koji zauzima najviše prostora;
- 6) krmače treba držati u grupama, osim u posljednjoj fazi suprasnosti i tokom dojenja, pri čemu im se u tim periodima treba obezbijediti slobodno kretanje u toru, a koje se može ograničiti samo u kratkim periodima;
- 7) bez obzira na druge zahtjeve za slamom, krmačama se treba obezbijediti dovoljna količina slame ili drugog odgovarajućeg prirodnog materijala nekoliko dana prije očekivanog prašenja, kako bi im se omogućila izgradnja gnijezda; i
- 8) površine na kojima se svinje kreću treba da omoguće izđubavanje i riljanje, a kao materijali za riljanje se mogu koristiti različiti supstrati.

Porijeklo životinja u živinarstvu

Član 38

- (1) U organskoj stočarskoj proizvodnji prednost se daje gajenju spororastućih rasa i sojeva živine, kako bi se spriječilo korišćenje intenzivnih metoda gajenja.
- (2) Minimalna starost živine pri klanju osim spororastućih sojeva živine je:
 - 1) 81 dan za piliće;
 - 2) 150 dana za kapune (kastirane) pijetlove;
 - 3) 49 dana za pekinške patke;
 - 4) 70 dana za ženke mošusne patke;
 - 5) 84 dana za mužjake mošusne patke;
 - 6) 92 dana za divlje patke;
 - 7) 94 dana za morke (biserke);
 - 8) 140 dana za mužjake ćurana i guske za pečenje; i
 - 9) 100 dana za ženke ćurana.

Ishrana živine

Član 39

U pogledu ishrane živine primenjuju se sljedeći uslovi:

- 1) najmanje 30% hrane za živinu treba da bude proizvedeno na sopstvenom gazdinstvu, ako to nije moguće ili takva hrana nije dostupna, hrana se može proizvoditi u saradnji sa drugom organskom proizvodnom jedinicom ili jedinicom iz prelaznog perioda u istoj regiji;
- 2) vlaknasta svježa ili sušena krma ili silaža dodaju se dnevnom obroku za živinu;
- 3) u skladu sa članom 26 stav 5 Zakona o organskoj proizvodnji Ministarstvo odobrava upotrebu proteinske hrane koja nije iz organske proizvodnje, radi rješavanja problema koji se odnose na upravljanje u organskom stočarstvu ako su ispunjeni sljedeći uslovi:
 - hrana u organskom obliku nije dostupna u dovoljnoj količini;
 - ako je proizvedena ili pripremljena bez hemijskih rastvarača; i
 - kada je njena upotreba ograničena na ishranu mlade živine specifičnih proteinskih sastava; i
 - da najviši procenat koji se odobrava za period od 12 mjeseci ne smije preći 5%, a taj procenat se izračunava na osnovu procenata suve materije u hrani za životinje poljoprivrednog porijekla.

Smještaj i postupci uzgoja za živinu

Član 40

U pogledu smještaja i postupka uzgoja za živinu primjenjuju se sljedeći uslovi:

- 1) u objektu za uzgoj živine najmanje jedna trećina površine poda treba da bude puna, odnosno, da nije rešetkaste konstrukcije i da je prekrivena prostirkom (slama, strugotina drva, pijesak ili treset);
- 2) objekat za uzgoj živine treba da ima dovoljno veliku podnu površinu koja je dostupna kokama nosiljama i koja je pogodna za sakupljanje izmeta;
- 3) objekti za uzgoj živine treba da se se isprazne, opreru i dezinfikuju po završetku svakog proizvodnog ciklusa;
- 4) nakon završetka svakog proizvodnog ciklusa, ograđeni prostor za živinu treba da bude prazan najmanje dvije nedjelje, radi oporavka vegetacije;
- 5) subjekat treba da vodi evidenciju o pranju i dezinfekciji objekata i poštovanju perioda potrebnog za oporavak vegetacije;
- 6) uslovi iz tač. 3 i 4 ovog člana ne odnose se na živinu koja se ne uzgaja u ciklusima, ne drži u ograđenim prostorima i slobodno se kreće tokom dana;
- 7) živina treba da ima pristup otvorenom prostoru u trajanju od najmanje jedne trećine života, koji je pokriven vegetacijom i ima skloništa koja omogućavaju jednostavan pristup mjestu za napajanje i hranjenje;
- 8) živini treba da bude obezbijeđen neprekidan dnevni pristup otvorenim površinama od najranijeg mogućeg uzrasta, kada god to fiziološki i fizički uslovi dozvoljavaju, sa izuzetkom privremenih ograničenja uvedenih na osnovu zakona;
- 9) izuzetno od člana 23 stav 6 ovog pravilnika, u slučaju živine za razmnožavanje i mladih koka starosti manje od 18 nedjelja, ako su ispunjeni uslovi navedeni u članu 31 stav 3 ovog pravilnika u pogledu ograničenja i obaveza u vezi sa zaštitom zdravlja ljudi i životinja na osnovu zakona, a zbog kojih se živini za razmnožavanje i mladim kokama starosti manje od 18 nedjelja onemogućava pristup površinama na otvorenom, verandom se smatra površina na otvorenom ograđena žičanom mrežom koja sprečava pristup drugoj živini;

- 10) na otvorenim površinama živini se treba obezbijediti jednostavan pristup odgovarajućem broju pojilica;
- 11) otvorene površine namijenjene živini treba da budu uglavnom obrasle vegetacijom;
- 12) u uslovima kada, usljed dugotrajnog sniježnog pokrivača ili sušnih vremenskih uslova, nema dovoljno hrane na površini za slobodno kretanje živine, dopunsko hranjenje vlaknastom hranom uključuje se u njihovu ishranu;
- 13) ako se živina uzgaja u zatvorenom prostoru, treba da se obezbijedi dovoljna količina vlaknaste krme i primjereni uslovi koji zadovoljavaju etološke potrebe životinja;
- 14) kada vremenski i higijenski uslovi to dozvoljavaju, vodena živina treba da ima pristup potoku, ribnjaku, jezeru ili bazenu kako bi se zadovoljile specifične potrebe njihove vrste i zahtjevi dobrobiti životinja;
- 15) izuzetno od tačke 14 ovog stava, kada vremenski uslovi ne dozvoljavaju pristup vodenim površinama, vodenoj živini se treba obezbijediti pristup vodi u kojoj mogu uroniti glavu radi čišćenja perja;
- 16) u objektima za uzgoj živine prirodno svjetlo može se dopuniti vještačkim kako bi se obezbijedilo najviše 16 sati svjetlosti dnevno, sa neprekidnim noćnim trajanjem odmora bez vještačkog svjetla u trajanju od najmanje osam sati;
- 17) ukupna korisna površina objekta za tov živine u bilo kojoj proizvodnoj jedinici ne smije prelaziti 1.600 m²; i
- 18) u jednom odjeljku objekta za uzgoj živine nije dozvoljeno uzgajati više od 3.000 koka nosilja.

Ishrana kunića

Član 41

U pogledu ishrane kunića primjenjuju se sljedeći uslovi:

- 1) najmanje 70% hrane za životinje treba da bude proizvedeno na sopstvenom gazdinstvu, a ako to nije moguće ili takva hrana nije dostupna, hrana se može proizvoditi u saradnji sa drugom organskom proizvodnom jedinicom ili jedinicom iz prelaznog perioda u istoj regiji;
- 2) kunići imaju pristup pašnjacima radi ispaše kad god to vremenski uslovi dozvoljavaju;
- 3) ishrana kunića treba da se zasniva na maksimalnom korišćenju ispaše, u skladu sa dostupnošću pašnjaka u različitim periodima godine; i
- 4) ako nema dovoljno trave, kunićima treba da se obezbijedi vlaknasta hrana poput slame ili sijena, a krmno bilje treba da čini najmanje 60% ishrane.

Smještaj i postupci uzgoja za kuniće

Član 42

U pogledu smještaja i postupaka uzgoja za kuniće primjenjuju se sljedeći uslovi:

- 1) podovi smještaja treba da budu udobni, čisti, suvi i da imaju dovoljno veliku površinu za ležanje/odmaranje koja se sastoji od čvrste konstrukcije koja nije rešetkasta;
- 2) površina za odmaranje treba da je suva sa dovoljno širokim ležištem i dobro ispunjena prostirkom od slame ili drugog odgovarajućeg prirodnog materijala;
- 3) prostirka se može poboljšati i obogatiti bilo kojim mineralnim proizvodom koji se nalazi u Listi proizvoda i supstanci koji se mogu koristiti u organskoj proizvodnji (II. Lista sredstava za ishranu bilja (đubriva), oplemenjivači zemljišta i hranjive materije), koji je kao đubrivo ili oplemenjivač zemljišta za upotrebu u organskog proizvodnji odobren u skladu sa članom 26 Zakona o organskoj proizvodnji;
- 4) kunići se drže u grupama;
- 5) na poljoprivrednim gazdinstvima gdje se uzgajaju kunići, prednost se daje rasama koje su otporne na različite klimatske uslove;

6) kunići treba da imaju pristup:

- natkrivenim skloništima, uključujući i tamna skloništima;
- otvorenom prostoru sa vegetacijom, po mogućnosti pašnjaku;
- pristup izdignutoj površini, unutar objekta ili van njega, na kojoj mogu da sjede; i
- pristup materijalu za pravljenje gnijezda za sve ženke koje doje.

Uslovi za uzgoj pčela

Član 43

- (1) U pčelarstvu prednost se daje vrsti pčela *Apis mellifera* i njenim lokalnim ekotipovima (vrstama prilagođenim klimatskim uslovima).
- (2) Na kraju proizvodne sezone, pčelinje zajednice treba da budu snabdjevene dovoljnim rezervama meda i polena kako bi se osiguralo njihovo preživljavanje tokom zime.
- (3) Ishrana pčelinjih zajednica vrši se samo kada je njihovo preživljavanje dovedeno u opasnost usljed klimatskih uslova, pri čemu se ishrana mora sastojati od meda, šećernog sirupa ili šećera koji potiču isključivo iz organske proizvodnje.
- (4) Za zaštitu ramova, košnica i saća od štetnih organizama, koriste se sredstva protiv glodara (koja se stavljaju u klopke) i odgovarajući proizvodi i supstance koji se nalaze u Listi proizvoda i supstanci koji se mogu koristiti u organskoj proizvodnji i čija je upotreba u organskoj proizvodnji dozvoljena u skladu sa članom 14 i 26 Zakona o organskoj proizvodnji.
- (5) Dezinfekcija pčelinjaka vrši se parom ili neposrednim plamenom.
- (6) Uništavanje legala trutova vrši se isključivo radi suzbijanja parazita *Varroa destructor*.
- (7) Ako se i pored preventivnih mjera, pčelinje zajednice razbole ili zaraze, odmah se pristupa liječenju, a iste prema potrebi premještaju u izolaciju.
- (8) U slučaju zaraze parazitom *Varroa destructor* može da se koristi mravlja, sirćetna, oksalna i mliječna kiselina, kao i mentol, kamfor, timol i eukaliptus.
- (9) Ako se liječenje pčelinjih zajednica vrši primjenom hemijski sintetizovanih alopatskih proizvoda, uključujući antibiotike, koji nijesu odobreni za upotrebu u organskoj proizvodnji u skladu sa čl. 14 i 26 Zakona o organskoj proizvodnji, primjenjuju se sljedeći uslovi:
 - 1) tokom trajanja tretmana, tretirane pčelinje zajednice se smještaju u izolovane pčelinjake;
 - 2) sav vosak iz tih zajednica se zamjenjuje voskom koji potiče iz organske proizvodnje; i
 - 3) nakon tretmana, na ta pčelinja društva primjenjuje se prelazni period od 12 mjeseci u skladu sa članom 14 stav 4 tačka 8 ovog pravilnika.
- (10) U postupku sakupljanja pčelinjih proizvoda ne uništavaju se pčele u saću.
- (11) U organskoj pčelarskoj proizvodnji ne skraćuju se krila pčelinjim maticama.
- (12) Postavljanje pčelinjaka treba da bude takvo da se unutar radijusa od 3 km od lokacije pčelinjaka nalaze izvori nektara i polena koji se prije svega sastoje od organski uzgajanih usjeva.
- (13) Kao izvori nektara i polena može da služi samoniklo bilje, prirodna vegetacija šuma ili usjevi kojima se ne upravlja na organski način, pod uslovom da su tretirani isključivo sredstvima koja imaju mali uticaj na životnu sredinu.
- (14) Izuzetno od stava 13 ovog člana, navedeni uslov se ne primjenjuje kada cvjetanje nije u toku ili kada su pčelinje zajednice u stanju mirovanja.
- (15) Pčelinjaci se drže na dovoljnoj udaljenosti od izvora koji mogu dovesti do kontaminacije pčelinjih proizvoda ili ugroziti zdravlje pčela.
- (16) Košnice i materijali koji se upotrebljavaju u pčelarstvu u načelu treba da budu izrađeni od prirodnih materijala koji ne predstavljaju opasnost za zagađenje životne sredine ili proizvoda pčelarstva.
- (17) Pčelinji vosak za nove satne osnove treba da bude organskog porijekla.
- (18) U košnicama se mogu koristiti prirodni proizvodi kao što su propolis, vosak i biljna ulja.

- (19) Tokom vrcanja meda nije dozvoljeno koristiti hemijska sintetička sredstva za odbijanje insekata.
- (20) Saće sa leglom ne koristi se za vrcanje meda.
- (21) Subjekti treba da vode evidenciju i čuvaju dokaze o: ishrani pčela, nazivu i količini i datumu upotrijebljenog proizvoda, košnicama u kojima je proizvod upotrijebljen, liječenju pčela, preduzetim mjerama tokom uzgoja pčela, kao i o zamjeni satnih osnova i vrcanju meda.

Prilozi

Član 44

Prilozi 1 do 7 čine sastavni dio ovog pravilnika.

Prestanak važenja

Član 45

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o bližim pravilima i uslovima za biljnu i stočarsku organsku proizvodnju* ("Službeni list CG", broj 53/14).

Stupanje na snagu

Član 46

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

*U ovaj pravilnik prenešene su: Regulativa (EU) 2018/848 Evropskog parlamenta i Savjeta od 30. maja 2018. godine o organskoj proizvodnji i označavanju organskih proizvoda i stavljanju van snage Regulative Savjeta (EZ) br. 834/2007; Regulativa (EU) 2020/464 od 26. marta 2020. godine kojom se utvrđuju određena pravila za primjenu Regulative (EU) 2018/848 Evropskog parlamenta i Savjeta u vezi sa dokumentima potrebnim za retroaktivno priznavanje perioda u svrhu prelaznog perioda, proizvodnjom organskih proizvoda i informacijama koje treba da dostave države članice; Delegirana Regulativa Komisije (EU) 2022/474 od 17. januara 2022. godine kojom se mijenja Prilog II Regulativa (EU) 2018/848 Evropskog parlamenta i Savjeta u vezi sa specifičnim zahtjevima za proizvodnju i upotrebu sadnica koje ne potiču iz organske proizvodnje, sadnica iz prelaznog perioda, organskih sadnica i drugog biljnog reproduktivnog materijala; Delegirana Regulativa Komisije (EU) 2020/1794 od 16. septembra 2020. godine kojom se mijenja Dio I Aneksa II Regulativa (EU) 2018/848 Evropskog parlamenta i Savjeta u vezi sa upotrebom biljnog reproduktivnog materijala iz prelaznog perioda i biljnog reproduktivnog materijala koji ne potiče iz organske proizvodnje; Delegirana Regulativa Komisije (EU) 2020/427 od 13. januara 2020. godine kojom se mijenja Prilog II Regulative (EU) 2018/848 Evropskog parlamenta i Savjeta u vezi sa određenim detaljnim pravilima proizvodnje organskih proizvoda i Delegirana Regulativa Komisije (EU) 2021/716 od 9. februara 2021. godine kojom se mijenja Prilog II Uredbe (EU) 2018/848 Evropskog parlamenta i Savjeta u vezi sa pravilima organske proizvodnje za proklijalo sjeme i glavice cikorijske, hranu za određene životinje iz akvakulture i tretmane od parazita u akvakulturi (tekst relevantan za EEA).

Broj: 04-307/26-2549/3

Podgorica, 3. marta 2026. godine

Ministar,
Vladimir Joković, s.r.

Ostali proizvodi usko povezani sa poljoprivredom

- kvasaci koji se koriste kao hrana ili hrana za životinje;
- mate čaj, kukuruz šećerac, lišće vinove loze, palmino srce, izdanci hmelja i drugi slični jestivi dijelovi biljaka i proizvodi proizvedeni od njih;
- morska so i druge soli za hranu i hranu za životinje;
- čaure svilene bube pogodne za namotavanje;
- prirodne gume i smole;
- pčelinji vosak;
- eterična ulja;
- čepovi od prirodne plute, neaglomerisani i bez vezivnih materija;
- pamuk, negreban ili nečešljan;
- vuna, negrebana ili nečešljana;
- sirova koža i netretirana koža, i
- tradicionalni biljni preparati na biljnoj bazi.

Lista poljoprivrednih proizvoda

Tarifna oznaka	Naziv proizvoda
Glava 1	Žive životinje
Glava 2	Meso i jestivi klanični proizvodi
Glava 3	Ribe i rakovi, mekušci i ostali voodeni beskičmenjaci
Glava 4	Mlijeko i proizvodi od mlijeka; živinska i ptičja jaja; prirodni med; jestivi proizvodi životinjskog porijekla, nepomenuti niti obuhvaćeni na drugom mjestu
Glava 5	
5.04	Crijeva, bešike i želuci od životinja (osim od riba), cijeli ili u komadima, svježi, rashlađeni, smrznuti, usoljeni, u salamuri, sušeni ili dimljeni
5.11	Proizvodi životinjskog porijekla nepomenuti niti obuhvaćeni na drugom mjestu; mrtve životinje iz glava 1 i 3, neupotreblijive za ljudsku ishranu:
Glava 6	Živo drveće i druge biljke; lukovice, korijenje i slično; sječeno cvijeće i ukrasno lišće
Glava 7	Povrće, korijenje i krtole za jelo
Glava 8	Jestivo voće i jezgrasti plodovi; kore agruma ili dinja i lubenica
Glava 9	Kafa, čaj, mate čaj i začini
Glava 10	Žitarice
Glava 11	Proizvodi mlinske industrije; slad; skrob; inulin; gluten od pšenice
Glava 12	Uljano sjemenje i plodovi; razno zrnevlje, sjeme i plodovi; industrijsko ili ljekovito bilje; slama i stočna hrana
Glava 13	
ex 13.02.20	Pektinske materije, pektinati i pektati
Glava 15	
15.01	Svinjska masnoća (uključujući jestivu mast) i živinska masnoća, osim onih iz tar. Brojeva 0209 ili 1503:
15.02	Masnoće od životinja vrsta goveda, ovaca ili koza, osim onih iz tar. broja 1503
15.03	Stearin iz jestive svinjske masti, ulje iz jestive svinjske masti, oleostearin, oleo-ulje i ulje iz loja, neemulgovani, nemiješani ili na drugi način pripremljeni
15.04	Masti i ulja kao i njihove frakcije, od riba ili morskih sisara, prečišćeni ili neprečišćeni, ali hemijski nemodifikovani
15.07	Sojino ulje i njegove frakcije, prečišćeni ili neprečišćeni, ali hemijski nemodifikovani
15.12	Ulje od sjemena suncokreta, šafranike i pamukovog sjemena i njihove frakcije, prečišćeni ili neprečišćeni ali hemijski nemodifikovani
15.13	Ulje od kokosovog oraha (kopre), palminog jezgra (koštice), palminog oraha i njihove frakcije, rafinisani ili nerafinisani ali hemijski nemodifikovani
15.17	Margarin; mješavine ili preparati od masti ili ulja životinjskog, biljnog ili mikrobnog porijekla ili od frakcija različitih masti ili ulja iz ove glave

	podobni za jelo, osim jestivih masti ili ulja i njihovih frakcija iz tar. broj 1516:
Glava 16	Proizvodi od mesa, riba, rakova, mekušaca ili drugih vodenih beskičmenjaka, ili od insekata
Glava 17	
17.01	Šećer od šećerne trske ili šećerne repe i hemijski čista saharoza, u čvrstom stanju
17.02	Ostali šećeri, uključujući hemijski čistu laktozu, maltozu, glikozu i fruktozu u čvrstom stanju; šećerni sirupi bez dodatih sredstava za aromatizaciju ili materija za bojenje; vještački med, pomiješan ili nepomiješan sa prirodnim medom; karamel.
17.03	Melase dobijene prilikom ekstrakcije ili rafinisanja šećera
17.04	Proizvodi od šećera (uključujući bijelu čokoladu) bez kakaa
Glava 18	
18.01	Kakao u zrnju, cio, lomljen, sirov ili pržen
18.02	Ljuske, kore, opne i ostali otpaci od kakaa
Glava 20	Proizvodi od povrća, voća, jezgrastih plodova, ili ostalih djelova bilja
Glava 22	
22.04	Vino od svježeg grožđa, uključujući ojačana vina; šira od grožđa osim one iz tar. broja 2009
22.05	Vermut i ostala vina od svježeg grožđa aromatizovani biljem ili sredstvima za aromatizaciju
22.07	Nedenaturisan etil-alkohol alkoholne jačine 80% vol ili jači; etilalkohol i ostali alkoholi, denaturisani, bilo koje jačine
ex 22.08	Nedenaturisan etil-alkohol alkoholne jačine manje od 80% zapr.,; rakije, liker i ostala alkoholna pića
22.09	Sirće i zamjene sirćeta dobijeni od sirćetne kisjeline
Glava 23	Ostaci i otpaci prehrambene industrije; pripremljena hrana za životinje
Glava 24	
24.01	Neprerađeni duvan; otpaci od duvana:
Glava 45	
45.01	Pluta prirodna, sirova ili prosto pripremljena; otpaci od plute; pluta drobljena, granulirana ili mljevena
Glava 53	
53.01	Lan, sirov ili prerađen, ali nepreden; lanena kučina i otpaci (uključujući i otpatke pediva i rasčupane tekstilne materijale)
53.02	Prava konoplja (<i>Cannabis sativa</i>), sirova ili prerađena, ali nepredena; kučina i otpaci od konoplje (uključujući i otpatke pediva i rasčupane tekstilne materijale).

Gustina naseljenosti i minimalna površina za zatvorene i otvorene prostore za goveda, ovce, koze i kopitare iz člana 23 stav 13 ovog tačka a ovog pravilnika

Vrsta životinje	Zatvoreni prostor (neto površina na raspolaganju životinjama)		Prostor na otvorenom (prostor za kretanje bez pašnjake)
	minimalno žive vage (kg)	m ² po životinji	m ² po životinji
Goveda	Do 100	1,5	1,1
	Do 200	2,5	1,9
	Do 350	4,0	3
	Više od 350	5 sa najmanje 1 m ² /100 kg	3,7 sa najmanje 0,75 m ² /100 kg
Muzne krave		6	4,5
Priplodni bikovi		10	30

Vrsta životinje	Zatvoreni prostor (neto površina na raspolaganju životinjama)		Prostor na otvorenom (prostor za kretanje bez pašnjake)
	m ² po životinji		m ² po životinji
Ovce	1,5		2,5
Jagnjad	0,35		0,5
Koze	1,5		2,5
Jarad	0,35		0,5

Vrsta životinje	Zatvoreni prostor (neto površina na raspolaganju životinjama)		Prostor na otvorenom (površina za kretanje, bez pašnjaka)
	minimalno žive vage (kg)	m ² po životinji (veličina boksova prema visini konja)	m ² po životinji
Kopitari za razmnožavanje i za tov	Do 100	1,5	1,1
	Do 200	2,5	1,9
	Do 350	4,0	3
	Više od 350	5 sa najmanje 1 m ² /100 kg	3,7 sa najmanje 0,75 m ² /100 kg

Gustina naseljenosti i minimalna površina na otvorenom prostoru za jelensku divljač iz člana 23 stav 13 ovog tačka b ovog pravilnika

Vrste jelenske divljači	Minimalna površina prostora na otvorenom po toru	Gustina naseljenosti, maksimalni broj odraslih životinja (*1) po hektaru
Sika jelen <i>Cervus nippon</i>	1 ha	15
Jelen lopatar <i>Dama dama</i>	1 ha	15
Obični jelen <i>Cervus elaphus</i>	2 ha	7
Davidov jelen <i>Elaphurus davidianus</i>	2 ha	7
Više od jedne vrste jelenske divljači	3 ha	7 ako su u krdu obični jelen ili Davidov jelen; 15 ako u krdu nema ni običnog jelena ni Davidovog jelena
(*) Dvije životinje iz grupe jelenske divljači ne starije od 18 mjeseci su ekvivalent jednoj životinji iz grupe jelenske divljači.		

**Gustina naseljenosti i minimalna površina za zatvorene i otvorene prostore za svinje
iz člana 23 stav 13 ovog tačka c ovog pravilnika**

Vrsta životinje		Zatvoreni prostor (neto površina dostupna svinjama znači unutrašnje dimenzije uključujući i korita ali ne uključuje hranilice, u kojima svinje ne mogu da legnu)	Prostor na otvorenom
	Minimum žive vage (kg)	m ² po životinji	m ² po životinji
Krmače u laktaciji sa prasićima do odbijanja		7,5 po krmači	2,5
Tovne svinje Odbijena prasad, muške i ženske svinje za uzgoj, nazimice	Ne više od 35 kg	0,6	0,4
	Više od 35 kg ali ne više od 50 kg	0,8	0,6
	Više od 50 kg ali ne više od 85 kg	1,1	0,8
	Više od 85 kg ali ne više od 110 kg	1,3	1
	Više od 110 kg	1,5	1,2
Ženske priplodne svinje Suprasne krmače		2,5	1,9
Muške priplodne svinje Nerast		6 (10 ako se obori koriste za prirodni pripust)	8

Gustina naseljenosti i minimalna površina za zatvorene i otvorene prostore za živinu iz člana 23 stav 13 ovog tačka d ovog pravilnika

Roditelji vrste *Gallus gallus* namijenjeni za proizvodnju priplodnih jaja za buduće koke nosilje i roditelji vrste *Gallus gallus* namijenjeni za proizvodnju priplodnih jaja za buduće tovne piliće vrste *Gallus gallus*:

Starost	≥ 18 sedmica
Gustina naseljenosti i minimalna površina zatvorenog prostora	6
Maksimalan broj živine za priplod po m ² korisne površine zatvorenog prostora objekta	
Prečke za živinu za proizvodnju budućih koka nosilja Minimalna dužina prečke u cm po kljunu	18
Gnijezda	7 koka po gnijezdu ili u slučaju zajedničkoga gnijezda 120 cm ² /koka
Gustina naseljenosti i minimalna površina prostora na otvorenom Minimalna površina prostora na otvorenom u m ² po kljunu	4

Mlade koke i mladi pijetlovi:

Gustina naseljenosti i minimalna površina zatvorenog prostora Gustina naseljenosti po m ² korisne površine zatvorenog prostora objekta	21 kg žive vage/m ²
Prečke ili izdignute površine za sjedenje ili i jedno i drugo	Bilo koja kombinacija prečki ili izdignutih površina za sjedenje, ili oboje koja pruža minimum od 10 cm prečke po kljunu, ili minimum od 100 cm ² izdignute površine za sjedenje po kljunu
Gustina naseljenosti i minimalna površina prostora na otvorenom Minimalna površina prostora na otvorenom u m ² po kljunu	1

Koke nosilje uključujući sojeve dvostruke namjene koji se uzgajaju za proizvodnju mesa i jaja:

Gustina naseljenosti i minimalna površina zatvorenog prostora Maksimalni broj kljunova po m ² korisne površine zatvorenog prostora objekta	6
Prečke Minimalna dužina prečke u cm po kljunu	18
Gnijezda	7 koka nosilja po gnijezdu ili kod

	zajedničkog gnijezda 120 cm ² po koki nosilji
Gustina naseljenosti i minimalna površina prostora na otvorenom Minimalna površina prostora na otvorenom u m ² po kljunu	4

Živina vrste *Gallus gallus* za tov:

Gustina naseljenosti i minimalna površina zatvorenog prostora	21 kg žive vage/m ²
Gustina populacije po m ² korisne površine zatvorenog prostora objekta	
Prečke ili izdignute površine za sjedenje ili oboje	Bilo koja kombinacija prečki ili izdignutih površina za sjedenje ili oboje koja pruža minimum od 5 cm prečke po kljunu ili minimum od 25 cm ² izdignute površine za sjedenje po kljunu
Gustina naseljenosti i minimalna površina prostora na otvorenom za fiksne smještajne jedinice Minimalna površina prostora na otvorenom u m ² po kljunu	4
Gustina naseljenosti i minimalna površina prostora na otvorenom za mobilne smještajne jedinice Minimalna površina prostora na otvorenom u m ² po kljunu	2,5

Živina vrste *Gallus gallus* za tov: kopuni i mlade koke

Gustina naseljenosti i minimalna površina zatvorenog prostora	21 kg žive vage/m ²
Gustina naseljenosti po m ² korisne površine zatvorenog prostora objekta	
Prečke ili izdignute površine za sjedenje ili oboje	Bilo koja kombinacija prečki ili izdignutih površina za sjedenje ili i jednog i drugog koja pruža minimum 5 cm prečke po kljunu ili minimum od 25 cm ² povišene površine za sjedenje po kljunu
Gustina naseljenosti i minimalna površina prostora na otvorenom Minimalna površina prostora na otvorenom u m ² po kljunu	4

Živina za tov osim živine vrste *Gallus gallus*: Ćurani vrste *Meleagris hallopavo* koji se u promet stavljaju kao cijeli za pećenje ili namijenjeni za rasijecanje:

Gustina naseljenosti minimalna površina zatvorenog prostora Gustina naseljenosti po m ² korisne površine zatvorenog prostora objekta	21 kg žive vage/m ²
Prečke ili izdignute površine za sjedenje ili oboje	Bilo koja kombinacija prečki ili izdignutih površina za sjedenje ili oboje koja pruža minimum od 10 cm prečke po kljunu ili minimum od 100 cm ² povišene površine za sjedenje po kljunu
Gustina naseljenosti i minimalna površina prostora na otvorenom Minimalna površina prostora na otvorenom u m ² po kljunu	10

Živina za tov osim živine vrste *Gallus gallus*: Guska *Anser anser domesticus*:

Gustina naseljenosti i minimalna površina zatvorenog prostora Gustina populacije po m ² korisne površine zatvorenog prostora objekta	21 kg žive vage/m ²
Gustina naseljenosti i minimalna površina prostora na otvorenom Minimalna površina prostora na otvorenom u m ² po kljunu	15

Živina za tov drugih vrsta osim vrste *Gallus gallus*: Pekinške patke *Anas platyrhynchos domesticus*, mošusne patke *Cairina moschata* i hibridi i patke mulard *Cairina moschata* × *Anas platyrhynchos*:

Gustina naseljenosti i minimalna površina zatvorenog prostora Gustina populacije po m ² korisne površine zatvorenog prostora objekta	21 kg žive vage/m ²
Gustina naseljenosti i minimalna površina prostora na otvorenom Minimalna površina prostora na otvorenom u m ² po kljunu	4,5

Živina za tov drugih vrsta osim vrste *Gallus gallus*: Biserka *Numida meleagris f. domestica*:

Gustina naseljenosti i minimalna površina zatvorenog prostora Gustina naseljenosti po m ² korisne površine zatvorenog prostora objekta	21 kg žive vage/m ²
--	--------------------------------

Prečke ili izdignute površine za sjedenje ili oboje	Bilo koja kombinacija prečki ili izdignutih površina za sjedenje ili oboje koja pruža minimum od 5 cm prečke po kljunu ili minimum od 25 cm ² povišene površine za sjedenje po kljunu
Gustina naseljenosti i minimalna površina prostora na otvorenom Minimalna površina prostora na otvorenom u m ² po kljunu	4

Gustina naseljenosti i minimalna površina zatvorenog i otvorenog za kuniće iz člana 23 stav 13 ovog tačka e ovog pravilnika

Za zatvoreni prostor

Vrsta životinje	Zatvoreni prostor (neto korisna površina po životinji ne uključujući platforme u m ² po životinji) za površine za odmaranje	Zatvoreni prostor (neto korisna površina po životinji ne uključujući platforme u m ² po životinji) za površine za odmaranje
	Fiksni objekti	Mobilni objekti
Ženke koje doje sa mladima do odbijanja	0,6 m ² po ženki ispod 6 kg žive vage sa mladima	0,6 m ² po ženki ispod 6 kg žive vage sa mladima
	0,72 m ² po ženki iznad 6 kg žive vage sa mladima	0,72 m ² po ženki iznad 6 kg žive vage sa mladima
Skotne ženke i polno zrele ženke kunića	0,5 m ² po skotnoj ženki ili polno zreloj ženki ispod 6 kg žive vage	0,5 m ² po skotnoj ženki ili polno zreloj ženki ispod 6 kg žive vage
	0,62 m ² po skotnoj ženki ili polno zreloj ženki iznad 6 kg žive vage	0,62 m ² po skotnoj ženki ili polno zreloj ženki iznad 6 kg žive vage
Kunići za tov u period od odbijanja do klanja Zamjenski kunići (od završetka tova do dobi od 6 mjeseci)	0,2	0,15
Odrasli mužjaci	0,6 1 ako mužjak prima ženke radi parenja	0,6 1 ako mužjak prima ženke radi parenja

Za prostor na otvorenom

Vrsta životinje	Spoljašnji prostor (spoljašnji prostor za kretanje sa vegetacijom, po mogućnosti pašnjak), (neto korisna površina po životinji, isključujući platforme, u m ² po životinji)	Prostor na otvorenom (neto korisna površina po životinji isključujući platforme u m ² po životinji)
	Fiksni objekti	Mobilni objekti
Ženke koje doje sa mladima do odbijanja	2,5 m ² /ženki sa mladima	2,5 m ² /ženki sa mladima
Skotne ženke/polno zrele ženke	2,5	2,5

Kunići za tov u periodu od odbijanja do klanja Zamjenski kunići (od završetka tova do dobi od 6 mjeseci)	0,5	0,4
Odrasli mužjaci	2,5	2,5

547.

Na osnovu člana 12 stav 5 Zakona o zdravstvenoj zaštiti bilja („Službeni list RCG”, broj 28/06 i "Službeni list CG", br. 28/11 i 48/15), Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede donijelo je

LISTU PRIORITETNIH ŠTETNIH ORGANIZAMA*

1. Prioritetni štetni organizmi su karantinski štetni organizmi za koje nije poznato da su prisutni na području Crne Gore, ili je poznato da su prisutni na ograničenom dijelu njenog područja ili je njihovo prisustvo izolovano, imaju najozbiljniji potencijalni ekonomski i socijalni uticaj, kao i uticaj na životnu sredinu, a radi utvrđivanja prisustva potrebno je sprovoditi posebne nadzore (syrves) nad svim prioritetnim štetnim organizmima i to:

- 1) *Agrilus anxius* Gory;
- 2) *Agrilus planipennis* Fairmaire;
- 3) *Anastrepha ludens* (Loew);
- 4) *Anoplophora chinensis* (Thomson);
- 5) *Anoplophora glabripennis* (Motschulsky);
- 6) *Anthonomus eugeni* Cano;
- 7) *Aromia bungii* (Faldermann);
- 8) *Bactericera cockerelli* (Sulc.);
- 9) *Bactrocera dorsalis* (Hendel);
- 10) *Bactrocera zonata* (Saunders);
- 11) *Bursaphelenchus xylophilus* (Steiner et Bühner) Nickle et al.;
- 12) *Candidatus Liberibacter spp.*, uzročnik bolesti citrusa Huanglongbing/zelenjenja citrusa;
- 13) *Conotrachelus nenuphar* (Herbst);
- 14) *Dendrolimus sibiricus* Tschetverikov;
- 15) *Phyllosticta citricarpa* (McAlpine) Van der Aa;
- 16) *Popillia japonica* Newman;
- 17) *Rhagoletis pomonella* Walsh;
- 18) *Spodoptera frugiperda* (Smith);
- 19) *Thaumatotibia leucotreta* (Meyrick);
- 20) *Xylella fastidiosa* (Wells et al.).

2. Danom objavljivanja ove Liste prestaje da važi Dio C: Prioritetni štetni organizmi iz Lista I.A i Lista II. A iz Liste bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom ("Službeni list CG", broj 37/25).

3. Ova lista objaviće se u "Službenom listu Crne Gore".

* U ovu Listu prenijeta je Delegiranom Regulativom Evropske Komisije (EU) 2019/1702 o dopuni Regulative (EU) 2016/2031 Evropskog parlamenta i Vijeća izradom Liste prioritetnih štetnih organizama.

Broj: 04-309/26-3804/2

Podgorica, 27. februara 2026. godine

Ministar,
Vladimir Joković, s.r.

548.

Na osnovu člana 34 Zakona o manjinskim pravima i slobodama („Službeni list Republike Crne Gore“, br. 31/06, 51/06, 38/07, „Službeni list Crne Gore“, br. 2/11, 8/11 i 31/17) i Pravilnika o obrascu i načinu vođenja evidencije savjeta („Službeni list Crne Gore“, br. 37/08), postupajući po Zahtjevu broj 01-004/26-51/6 od 27.02.2026. godine, Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava, donosi

R J E Š E N J E **O IZMJENAMA RJEŠENJA O UPISU U EVIDENCIJU SAVJETA**

I U dispozitivu Rješenja Ministarstva ljudskih i manjinskih prava o upisu u Evidenciju Savjeta, broj 01-004/26-51/3 od 28.01.2026. godine, riječi: „Mensur Šaljaj“, zamjenjuju se riječima: „Senad Sejđović“.

II U ostalim dijelovima Rješenje ostaje nepromijenjeno.

III Ovo Rješenje o izmjenama rješenja će se objaviti u Službenom listu Crne Gore.

Obrazloženje

Članom 34 stav 1 Zakona o manjinskim pravima i slobodama („Službeni list Republike Crne Gore“, br. 31/06, 51/06, 38/07, „Službeni list Crne Gore“, br. 2/11, 8/11, i 31/17), propisano je da evidenciju savjeta vodi Ministarstvo, dok je stavom 3 propisano da obrazac i način vođenja evidencije savjeta propisuje Ministarstvo.

Članom 3 stav 1 Pravilnika o obrascu i načinu vođenja evidencije savjeta („Službeni list Crne Gore“, broj 37/08), propisano je da se upis u evidenciju vrši po prijavi ovlašćenog lica.

Zahtjevom za upis u Evidenciji savjeta, broj 327/26 od 26.01.2026. godine, Ministarstvu ljudskih i manjinskih prava, obratio se Romski savjet u Crnoj Gori.

Uz Zahtjev, dostavljena je sljedeća dokumentacija:

- Zapisnik sa konstitutivne sjednice savjeta broj 305 od 05.09.2025. godine;
- Akt o izboru organa savjeta broj 305/1 od 05.09.2025. godine;
- Lično ime lica ovlašćenog za zastupanje.

Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava, donijelo je Rješenje o upisu Romskog savjeta u Crnoj Gori u Evidenciju savjeta broj 01-004/26-51/3 od 28.01.2026. godine.

Romski savjet u Crnoj Gori, obratio se Ministarstvu ljudskih i manjinskih prava zahtjevom za izmjenu gore navedenog rješenja broj 01-004/26-51/6 od 27.02.2026. godine.

Na osnovu svega navedenog, odlučeno je kao u dispozitivu rješenja.

Ovo Rješenje o izmjenama rješenja o upisu Romskog savjeta u Crnoj Gori u Evidenciji savjeta se objavljuje u Službenom listu Crne Gore.

Uputstvo o pravnom sredstvu: Protiv ovog rješenja moguće je pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Crne Gore u roku od 20 dana od dana dostavljanja rješenja.

Broj: 01-004/26-51/7

Podgorica, 02.03.2026. godine

Ministar,
Fatmir Gjeka, s.r.

549.

Na osnovu člana 34 Zakona o manjinskim pravima i slobodama („Službeni list Republike Crne Gore”, br. 31/06, 51/06, 38/07, „Službeni list Crne Gore”, br. 2/11, 8/11 i 31/17), i Pravilnika o obrascu i načinu vođenja evidencije savjeta („Službeni list Crne Gore”, br. 37/08), u postupku upisa savjeta manjinskog naroda ili druge manjinske nacionalne zajednice u Evidenciji savjeta, postupajući po Zahtjevu za upis Srpskog savjeta u Crnoj Gori u Evidenciju savjeta, br. 01-004/26-292/1 od 26.02.2026. godine, Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava, donosi

R J E Š E N J E **O UPISU U EVIDENCIJU SAVJETA**

U Evidenciji savjeta pod rednim brojem 27, dana 04.03.2026. godine, upisan je savjet manjinskog naroda pod nazivom Srpski savjet u Crnoj Gori.

Sjedište Srpskog savjeta u Crnoj Gori je na adresi: Ul. Radosava Popovića bb, 81000 Podgorica. Srpski savjet u Crnoj Gori je izabran na period od četiri godine.

Ovlašćeno lice za zastupanje i predstavljanje Srpskog savjeta u Crnoj Gori je dr Momčilo Vuksanović.

Rješenje će se objaviti u Službenom listu Crne Gore.

Obrazloženje

Članom 34 stav 1 Zakona o manjinskim pravima i slobodama („Službeni list Republike Crne Gore”, br. 31/06, 51/06, 38/07, „Službeni list Crne Gore”, br. 2/11, 8/11 i 31/17), propisano je da evidenciju savjeta vodi Ministarstvo, dok je stavom 3 propisano da obrazac i način vođenja evidencije savjeta propisuje Ministarstvo.

Članom 3 stav 1 Pravilnika o obrascu i načinu vođenja evidencije savjeta („Službeni list Crne Gore”, broj 37/08), propisano je da se upis u evidenciju vrši po prijavi ovlašćenog lica.

Zahtjevom za upis u Evidenciji savjeta, broj 004-70/26 od 25.02.2026. godine, Ministarstvu ljudskih i manjinskih prava, obratio se Srpski savjet u Crnoj Gori.

Uz Zahtjev, dostavljena je sljedeća dokumentacija:

- Zapisnik sa konstitutivne sjednice savjeta broj 004-69/26 od 23.02.2026. godine;
- Akt o izboru organa savjeta od 21.02.2026. godine;
- Lično ime lica ovlašćenog za zastupanje.

Uvidom u priloženu dokumentaciju, Ministarstvo ljudskih i manjinskih prava, utvrdilo je da su se stekli neophodni uslovi propisani članom 3 Pravilnika o obrascu i načinu vođenja evidencije savjeta („Službeni list Crne Gore”, broj 37/08), da se izvrši upis Romskog savjeta u Crnoj Gori u Evidenciji savjeta.

Rješenje o upisu Srpskog savjeta u Crnoj Gori u Evidenciji savjeta se objavljuje u Službenom listu Crne Gore.

Na osnovu svega navedenog, odlučeno je kao u dispozitivu rješenja.

Uputstvo o pravnom sredstvu: Protiv ovog rješenja moguće je pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Crne Gore u roku od 20 dana od dana dostavljanja rješenja.

Broj: 01-004/26-292/2

Podgorica, 4.3.2026. godine

Ministar,
Fatmir Gjeka, s.r.

550.

Na osnovu člana 5 stav 1 alineja 10 Zakona o objavljivanju propisa i drugih akata („Službeni list Crne Gore”, br. 005/08), člana 143 stav 1 tačka 29 Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama („Sl. list CG”, br. 54/24) i člana 27 stav 1 tačka 32 Statuta Agencije za audiovizuelne medijske usluge („Sl. list CG”, br. 82/24), Savjet Agencije za audiovizuelne medijske usluge, na sjednici održanoj dana 11.02.2026. godine, donio je

ODLUKU

Član 1

Stavlja se van snage Pravilnik o elektronskim publikacijama („Službeni list Crne Gore”, br. 007/16 od 29.01.2016. godine).

Član 2

Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 01-040/26-166/1

Podgorica, 11.02.2026. godine

Predsjednica

Savjeta Agencije za audiovizuelne medijske usluge,
prof. dr **Andrijana Nikolić**, s.r.